

1. ÚVOD

1.1. Základné údaje o úlohe

Mesto Zvolen vyzvalo podprahovou metódou verejného obstarávania s vyššou cenou užšiu súťaž, ktorej predmetom obstarávania bolo vypracovanie Prieskumov a Rozborov pre územný plán zóny – „Pamiatková zóna mesta Zvolen“.

Výzva na predloženie ponuky bola v znení §56c, ods. 1 zákona č. 263/1999 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení zákona č. 557/2001 Z.z. Ponuky súťažných návrhov mali termín 17.10.2002 s doručením na Mestský úrad vo Zvolene. Lehota viazanosti ponúk bola 28.10.2002.

Ponuky pre spracovanie Prieskumov a Rozborov Pamiatkovej zóny mesta Zvolen museli byť v súlade zadávacích podmienok užšej súťaže a v súlade s Vyhláškou č. 55/2001 Z.z. o územno-plánovacích podkladoch a územno-plánovacej dokumentácii. Na základe vyhodnotenia súťaže Mestským úradom vo Zvolene a na základe zmluvy o dielo č. 049/2002 zo dňa 21.11.2002 medzi Mestským úradom vo Zvolene a Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, Fakultou Architektúry, započali vlastné prieskumné práce na predmete zmluvy.

1.2. Vymedzenie územia Pamiatkovej zóny

Prieskumy a rozborov pre územný plán zóny – „Pamiatková zóna mesta Zvolen“ sú riešené vo vymedzení hranicou ochranného pásma pamiatkovej zóny, ktorej územie činí 79,58 ha, pričom vlastná pamiatková zóna má rozsah cca 35,71 ha. Výkresová časť Prieskumov a rozborov je spracovaná na mapových podkladoch v mierke M = 1:2.000 a širšie územné vzťahy v mierke M = 1:10.000. Základný obsah a rozsah prieskumov a rozborov je v zmysle vyhlášky (MŽP SR) č. 55/2001 Z.z. o územno-plánovacích podkladoch a územno-plánovacej dokumentácii.

1.3. Poloha Pamiatkovej zóny v štruktúre sídla

Pamiatková zóna mesta Zvolen je súčasťou centrálnej mestskej zóny sídla a bola vyhlásená záväzným nariadením Okresného úradu Zvolen dňa 1.5.1991. Jej územie je vymedzené vlastnou hranicou Pamiatkovej zóny a hranicou ochranného pásma pamiatkovej zóny. Predmetom riešenia je územie vymedzené hranicou ochranného pásma pamiatkovej zóny, ktorá je vedená ulicami:

- z východnej strany ulicou Bystrický rad a telesom železnice ŽSR – Zvolen – Banská Bystrica,
- zo severnej strany ulicou Lihoveckého a nábřežím rieky Hron,
- zo západnej strany ulicou Štefana Moyzesa,
- z južnej strany ulicou T.G. Masaryka a telesom železnice ŽSR.

Plocha pamiatkovej zóny vrátane ochranného pásma je cca 79,58 ha, pričom vlastná pamiatková zóna má rozsah cca 35,71 ha.

1.4. Územno-plánovacia dokumentácia vyššieho stupňa

Územno-plánovacia dokumentácia vyššieho stupňa, ktorá má bezprostredný vplyv na územie pamiatkovej zóny mesta Zvolen a ktorá bola vypracovaná je nasledovná:

- ÚZEMNÝ PLÁN SÍDELNÉHO ÚTVARU ZVOLEN, PRIESKUMY A ROZBORY, spracovateľ: URKEA, s.r.o., Zvolenská cesta 20, 974 01 Banská Bystrica, október 1999, riešiteľský kolektív Ing. Arch. M. Chocholová a spol.;
- SCHÉMY A FOTODOKUMENTÁCIA – URKEA, s.r.o., Zvolenská cesta 20, 974 01 Banská Bystrica, október 1999;
- ÚZEMNÝ PLÁN MESTA ZVOLEN – KONCEPT, spracovateľ: URKEA, s.r.o., Zvolenská cesta 20, 974 01 Banská Bystrica, jún 2001.

Vo vyššie spomenutých územno-plánovacích dokumentáciách v rámci koncepcie rozvoja mestských sektorov menovite centra – ako centrálnej mestskej zóny tvorí ťažisko priestoru historické jadro mesta – vyhlásená pamiatková zóna.

1.5. Zoznam použitých podkladov

Prehľad územno-plánovacej dokumentácie a podkladov poskytnutých objednávateľom úlohy:

- ÚZEMNÝ PLÁN SÍDELNÉHO ÚTVARU ZVOLEN, PRIESKUMY A ROZBORY, spracovateľ: URKEA, s.r.o., Zvolenská cesta 20, 974 01 Banská Bystrica, október 1999, textová časť
- SCHÉMY A FOTODOKUMENTÁCIA – URKEA, s.r.o., Zvolenská cesta 20, 974 01 Banská Bystrica, október 1999
- ÚZEMNÝ PLÁN MESTA ZVOLEN – KONCEPT, spracovateľ: URKEA, s.r.o., Zvolenská cesta 20, 974 01 Banská Bystrica, jún 2001, textová časť a grafická časť: Komplexný urbanistický návrh, Návrh dopravy, M = 1 : 10.000
- MAPOVÉ PODKLADY M = 1 : 10.000
- MAPOVÉ PODKLADY M = 1 : 5.000
- MAPOVÉ PODKLADY M = 1 : 2.000 (digitálne)
- ZAPOŽIČANIE MAPOVÝCH PODKLADOV Z KATASTRÁLNEHO ÚRADU VO ZVOLENE M = 1 : 1 000 (presné vymedzenie hraníc pamiatkovej zóny jej ochranného pásma)

- NÁMESTIE SNP ZVOLEN, 1. ETAPA, PROJEKT PRE STAVEBNÉ POVOLENIE, spracovateľ: ESTING, s.r.o., Nám. SNP 64/2, 960 01 Zvolen, marec 2002
 - súhrnná technická správa
 - výkresová časť M = 1 : 1.000 – celkové riešenie (04)
M = 1 : 500 – základné výkresy (05,06,08,09,10,11)
- URBANISTICKÁ ŠTÚDIA – HVIEZDOSLAVOVA ULICA – HLBINY, ZVOLEN, spracovateľ: REPROS, Kozáčkova 16, 960 01 Zvolen, august 2002
 - sprievodná správa
 - výkresová časť: VARIANT 01, variant 02, neurčitá mierka (cca M = 1 : 1 000)
- URBANISTICKÁ ŠTÚDIA – ZVOLEN – ZA PRIOROM, spracovateľ: ESTING, s.r.o., Nám. SNP 64/2, 960 01 Zvolen, september 2002
 - sprievodná správa
 - výkresová časť (1 – M = 1 : 2.000 – širšie vzťahy)
(2 – M = 1 : 1.000 – komplexný urbanistický návrh)
(3 – M = 1 : 500 – koordinačná sitácia)
(4 – M = 1 : 1.000 – návrh dopravného riešenia)
(5 – M = 1 : 1.000 – návrh regulatívov)
(6 – M = 1 : 1.000 – mapa vlastníckych vzťahov)
(7 – M = 1 : 400 – rozvinutý pohľad z Kozáčkovej ul.)
- REALIZAČNÝ PROJEKT KRUIHOVEJ KRIŽOVATKY – UL. J. KOLLÁRA – J. LIHOVECKÉHO, grafická časť M = 1 : 1 000, spracovateľ: Ing. Bernardína Vojteková, autorizovaný projektant
- III.VARIANT DOPRAVNÉHO RIEŠENIA – VÝSLEDNÉ RIEŠENIE PRE SPRACOVANIE NÁVRHU RIEŠENIA ÚPN, MESTA ZVOLEN, spracovateľ: URKEA, s.r.o., Zvolenská cesta 20, 974 01 Banská Bystrica, október 1999
- ÚDAJE O VLASTNÍCKYCH VZŤAHOCH K POZEMKOM V ÚZEMÍ PAMIATKOVEJ ZÓNY V ROZMEDZÍ OCHRANNÉHO PÁSMO, v digitálnej forme, november 2002

2. ŠIRŠIE ÚZEMNÉ VZŤAHY PAMIATKOVEJ ZÓNY

2.1. Mesto Zvolen ako súčasť regionálneho centra

Myšlienka budovania súmestia Banská Bystrica – Zvolen vznikla koncom I. polovice 20. storočia, (1945). Touto myšlienkou sa ako prvý zaoberal Ing. Furdík. Ťažiskom koncepcie súmestia bola výkonná doprava medzi Banskou Bystricou a Zvolenom. Približne o 25 rokov neskôr predstavil prof. Emanuel Hruška z Katedry stavby miest a územného plánovania na Stavebnej fakulte SVŠT v Bratislave so svojim kolektívom predstavy o formovaní hospodársko-spoločenského a kultúrneho centra stredného Slovenska a umiestňuje ich do oblasti miest Banská Bystrica a Zvolen. Táto myšlienka súmestia nezanikla ani v nasledujúcich desaťročiach. Územné plány hospodársko-sídelných aglomerácií Zvolen a Banská Bystrica, ktoré boli vypracované v 70-tych rokoch 20. storočia, už vychádzajú z filozofie dotvorenia priestorov a vybavenostnej štruktúry v jednotlivých jadrových územiach, pričom akceptujú aj myšlienku postupného prerastania urbanistických aktivít do tohoto medzipriestoru Banská Bystrica – Zvolen.

Takmer 3 desaťročia sa overovala na úrovni urbanistických štúdií a súťaží poloha a štruktúra regionálneho centra. Výsledky týchto prác sú zakomponované do územných plánov miest Banská Bystrica a Zvolen, podľa ktorých sa riadil a podnes riadi ich urbanistický rozvoj. Veľmi dôležitým momentom pri navrhovanej koncepcii regiónu je súčasný demografický potenciál. V urbanizovanom prostredí žije 143.091 obyvateľov a v aglomeračnom priestore regionálneho centra býva 176.272 obyvateľov. Aj riešenie KURS II. – návrh 1998 potvrdilo bansko-bystricko – zvolenské ťažiská v Slovenskej republike.

V makrosídlnom systéme bude toto ťažisko osídlenia plniť funkciu celoštátneho až medzinárodného významu.

Svojská poloha osídlenia južnej časti Zvolenskej kotliny bola základom vytvorenia vzťahov neďalekých obcí k mestu Zvolen. Za záujmové územie mesta Zvolen a jeho pamiatkovej zóny možno považovať katastrálne územia obcí Sliach, Kováčová, Sielnica, Lieskovec, Zvolenská Slatina, Budča a Breziny.

2.2. Pamiatková zóna ako súčasť centrálnej mestskej zóny

V súčasťon usporiadaní mesta je výrazných niekoľko funkčno-priestorových celkov, ktoré sa počas dlhodobého urbanistického procesu stali charakteristickými zložkami organizmu mesta a tvoria jeho identitu – vnútorný obraz mesta.

V zmysle Konceptu ÚPN – SÚ Zvolen je takýmto výrazným funkčno – priestorovým celkom sektor Centrum – Centrálna mestská zóna pozostávajúca z nižších územných jednotiek – okrskov a to

- okrsok 001 - Centrum
- 002 - Za múrami
- 003 - Lanice (Pod Harajchom)
- 004 - Balkán

Tento sektor – centrálnu mestskú zónu tvorí historické jadro mesta a prilahlé priestory. Územne je tento sektor vymedzený na východe a juhu telesom železničných tratí, na severe je to Strážska cesta a na západe koryto rieky Hron. V tomto polyfunkčnom území je najvyššia koncentrácia zariadení vybavenosti celomestského a nadmestského významu s podstatnou časťou zariadení obchodov a služieb. Významnú zložku v tomto území tvoria areály škôl a je tu situovaný aj areál Technickej univerzity vo Zvolene.

Dominantným priestorom ťažiskového sektoru mesta je historické jadro vyhlásené ako pamiatková zóna mesta Zvolen, ktorá je súčasťou centrálnej mestskej zóny mesta. Vlastné hranice Pamiatkovej zóny tvoria ulice na východe ul. J. Kozáčka, na západe ul. M.R. Štefánika, na severe ulice Kubányho a V.P. Tótha a na južnom okraji ulica T.G. Mysaryka, prípadne teleso železničnej trate. Centrálnym priestorom zóny je Námestie SNP charakteristické svojou severojužnou kompozičnou osou, vyúsťujúcou na južnom okraji dominantou Zvolenského zámku.

3. PRÍRODNÉ PODMIENKY

3.1. Zemepisná poloha sídla a Pamiatkovej zóny

Mesto Zvolen leží v juhozápadnej časti Zvolenskej kotliny, ktorá vyplnía priestor stredného Pohronia medzi dvomi mestskými štruktúrami – Banskou Bystricou a Zvolenom. Údolím rieky Slatiny zasahuje osídlenie mesta až do Slatinskej a Detvianskej kotliny. Súčasťou Zvolenskej kotliny je Sliačska kotlina, Bystrické podolie, Povraznícka brázda a okrajové pohoria Bystrická a Ponická vrchovina, Zvolenská pahorkatina a Kremnické vrchy. Na juhu ju uzatvárajú Štiavnické vrchy a Javorie a na východnej strane mohutný chrbát Poľany.

Najnižšie položené miesto v zastavanom území mesta Zvolen je na jeho západnom okraji pod Pustým hradom, s nadmorskou výškou 278,4 m. Najvyššie položená časť v zastavanom území mesta je lokalita Bakova jama, 421 m.

Historická časť mesta, ktorej ťažiskovým priestorom je Námestie SNP leží na staršej pleistocénnej riečnej terase, ktorú vytvorila rieka Hron pred sútokom s riekou Slatinou.

Najnižšia časť Zvolenskej kotliny patrí do teplej klimatickej oblasti. Hlavným klimatickým znakom Zvolenskej kotliny je malá veternosť s prevládajúcimi severnými, v dolnej časti kotliny východnými až západnými smermi vetra. Priemerné januárové teploty sa pohybujú od 4 – 5°C, priemerné júlové teploty sú v rozmedzí 17 – 19°C. Ročne spadne v prieme 670 – 850 mm zrážok. Kotlina má vo vyšších polohách 60 – 80 dní so snehovou prikrývkou.

4. URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA A ARCHITEKTÚRA

4.1. Súčasná urbanistická štruktúra

Začiatok osídľovania priestoru mesta Zvolen siaha do obdobia paleolitu. Najstaršie osady vznikali pri sútokoch riek Hron, Slatina, Neresnica a Zolná. Výhodná geografická poloha a priaznivé klimatické a pôdne podmienky pozitívne podporovali postupný osídľovací proces na rozmedzí Zvolenskej a Slatinskej kotliny, ktorý bol bránou do oblastí bohatých rudných nálezísk. Veľký význam mali aj širšie väzby územia, kadiaľ viedla jedna z najvýznamnejších ciest vtedajšej Európy – “Via magna” spájajúca sever a juh Európy (Balt – Jadran). Mesto Zvolen takto ležiace na križovatke obchodu sa stalo centrom stredovekej župy v Uhorsku.

Stagnácia a úpadok mesta boli zapríčinené rozvojom banskej činnosti v neďalekých banských mestách (Banská Bystrica, Banská Štiavnica a Kremnica).

Ekonomický, funkčný a demografický vývoj mesta sa bezprostredne odrazil vo formovaní jeho urbanistickej štruktúry. Vznik a postupný rast obchodnej funkcie ako aj vybudovanie poľovníckeho sídla uhorskej šľachty podporujú rast atraktivity osady. Pôdorys osady sa formuje pozdĺž trasy obchodnej cesty do podoby pretiahnutého námestia, orientovaného v smere sever – juh. Kompaktná zástavba sa realizuje na úzkych gotických parcelách orientovaných kolmo na severojužnú os námestia.

Plynulosť ekonomického a urbanistického rozvoja prerušili v 16. storočí turecké vojny. V období renesancie dochádza k postupnému združovaniu úzkych gotických parciel s následnými dostavbami a prestavbami objektov. Takúto urbanistickú štruktúru si mesto zachovalo takmer do 19. storočia. V II. polovici 19. storočia s nástupom priemyslu dochádza k intenzívnym zmenám v urbanistickej štruktúre mesta a pôdorys sa rozširuje za líniu historických hradieb. Zvolen ešte začiatkom 20. storočia napriek značným zmenám pôsobí ako vidiecke mesto. Obrat nastal po I. a II. svetovej vojne.

Urbanistický vývoj mesta v ďalšom polstoročí nereprezentuje len obytná zástavba a zmeny v historickom jadre. Do historickej štruktúry zasiahla výstavba obytných budov okolo Nám. Slobody, výstavba OD Prior, rovnako realizácia komplexu mliekárni, kina Mier, areálu Poistovne a Okresného úradu.

Po všeobecnom konštatovaní vzniku a premien urbanisticko – architektonickej štruktúry centrálnych častí mesta Zvolen ako základu pamiatkovej zóny, možno bližšie charakterizovať dnešnú štruktúru zóny ako štruktúru vlastnej pamiatkovej zóny vo vymedzených hraniciach a v nadväznosti na územie jej ochranného pásma nasledovne:

a) Územie Pamiatkovej zóny

- Námestie SNP

Ústredným priestorom pamiatkovej zóny je Námestie SNP, charakteristické svojou severojužnou kompozičnou osou vyúsťujúcou na južnom okraji dominantou

Zvolenského zámku. Z východnej strany a západnej strany je námestie ohraničené radovou uličnou zástavbou, v ktorej je zastúpená aj historicky vzácna zástavba, ktorú dopĺňa zástavba vekovo zmiešaná, ktorá zachováva pôvodnú historickú parceláciu ako aj priemernú výšku objektov v rozpätí 2 – 4 podlažia. Historické objekty majú väčšinou 2 – 3 podlažia a šikmé strechy.

Novšia zástavba z obdobia po II. svetovej vojne dosahuje v niektorých lokalitách výšku 4 – 5 podlaží. Aj na týchto objektoch prevládajú šikmé strechy. V poslednom období sú šikmé strechy dobudované aj na objekty, u ktorých sa v čase ich výstavby s takouto strechou neuvažovalo a v mnohých prípadoch takýto zásah pôsobí skôr negatívne (OD Prior – Stred).

Obnova historického jadra sa prejavuje aj postupným renovovaním a dostavbou dvorných častí, podchodov a objektov za účelom možností rozvoja občianskej vybavenosti, najmä obchodov a služieb. Aj táto aktivita sa nie vždy stretáva s pozitívnym efektom. V podstate pri takýchto operáciách dochádza k úplnému potlačeniu filozofie pôvodnej historickej zástavby – reprezentačný trakt do ulice či námestia a jednoduchšie časti objektov, s polosúkromným účelom do dvora. Dnes sa tieto objekty a priestory doslova obnažili, majú dočasné využitie pre ambulatnú formu obchodu či statické plochy pre IAD (za OD PRIOR-om).

V severovýchodnej časti Námestia SNP bola historicky vzácna zástavba postupne nahradená výstavbou administratívnych objektov správnych orgánov mesta a okresu, ktorá svojim charakterom nezodpovedá pôvodnej urbanisticko – architektonickej štruktúre a pôsobí vecne chladno. Tento priestor je od ostatných štruktúr oddelený objektom rímsko-katolíckeho kostola Sv. Alžbety a výraznou vysokou zeleňou v parku Ľ. Štúra.

Polyfunkčnosť priestoru je v premiešaní funkcií bývania a zariadení občianskej vybavenosti mestského nadmestského až regionálneho významu (Divadlo J.G.Tajovského). Ďalšie kultúrne zariadenia, ako Zvolenský zámok so svojim areálom má celoštátny až medzinárodný význam (rodisko renesančného spisovateľa – básnika Ballasyho).

Negatívnym momentom priestoru Námestia SNP boli donedávna prejazd tranzitnej dopravy a statické plochy IAD. Výstavbou I. etapy prestavby Nám. SNP na pešiu zónu sa výrazne zmenili podmienky vnímania tohoto ústredného priestoru historického jadra a pobytu obyvateľa na ňom.

Severná časť námestia po rozsiahlych asanáciach v 80-tych rokoch 20. storočia pôsobí veľmi rozpačito, urbanisticky neuzatvára tento cenný historický uzlový priestor. Provizórne je územie využívané pre účely statickej dopravy. Jediné Finkova kúria po renovácii slúži firme Weishaupt.

Západná časť Nám. SNP v tomto priestore je charakterizovaná pôvodnou historickou zástavbou, z ktorej najcennejšou je objekt reštaurácie "U Alexa". V ďalšom štruktúra prechádza do obytných objektov o výške 4 – 6 podlaží s parterom občianskej vybavenosti, ktoré tvoria "vstupnú bránu" na Námestie Slobody, kde ústrednou dominantou je objekt Mestského úradu vo Zvolene, realizovaný v I. polovici 70-tych rokov 20. storočia.

V západnej časti Nám. SNP, v priestore medzi rímsko-katolíckym kostolom Sv. Alžbety a evanjelickým kostolom a.v. sa nachádza najcennejší súbor historických stavieb 1 – 2 podlažných ako chránená pamiatka aj s vnútroblokovou zástavbou a parcelami.

Južnú časť Námestia SNP pod evanjelickým kostolom tvoria objekty 2 – 3 podlažné, prevažne so šikmými strechami, ktoré boli realizované v období medzi dvoma svetovými vojnami a podnes sú v dobrom stavebno – technickom stave (peňažné ústavy a bytové domy).

Východnú kulisu Nám. SNP v tomto priestore tvorí z časti historická zástavba 1 – 2 podlažná, dnes s využitými dvornými traktami. Magickým miestom okrem OD Prior – Stred je živý parter tejto štruktúry až po renovovaný márožný objekt Slovenskej sporiteľne, ktorý spolu s Poštovým úradom Zvolen 1 tvorí nástup do pešej Sládkovičovej ulice.

Južný cíp východnej kulisy Nám. SNP uzatvára 4-podlažná hmota hotela Poľana z 50-tych rokov 20. storočia.

Južný cíp Nám. SNP excentricky uzatvára NKP Zvolenský zámok na návrší nad nivou rieky Slatiny.

b) Východná časť Pamiatkovej zóny

- Ulica J. Kozáčka

Tento líniový priestor lemuje historické jadro z východnej strany a je charakterizovaný zmiešanou zástavbou s obytnou funkciou a zariadeniami občianskej vybavenosti.

Ulica J. Kozáčka je urbanistickou osou priestoru medzi vlastnou pamiatkovou zónou a územím ochranného pásma po jeho hranicu – Bystrický rad.

Severná časť ulice je charakterizovaná radovou uličnou zástavbou o výške 3 – 5 podlaží so šikmými strechami (Margočinka), smerom južným s bytovými objektami s plochými strechami o výške 4 – 5 podlaží po Divadelnú ulicu. Od tohoto nárožia tvorí priestor ulice na východnej strane 2-podlažný objekt občianskej vybavenosti – “Centrum”, spoza ktorého trónia tri 11-podlažné objekty, typický to súbor zo 60-tych rokov 20. storočia. Západnú časť tvorí areál Mediky, a.s. s jednopodlažným, pôvodne rodinným domom a asanovaná štruktúra až po objekt Okresného súdu, po Trhovú ulicu. Južný priestor ulice J. Kozáčka tvoria charakterové a architektonicky rôzne objekty od rodinnej zástavby z prelomu 19. a 20. storočia, cez bývalú synagógu, bývalé gymnázium v secesnom štýle na jednej strane, až po pamiatkovo chránené objekty, Legiobanka – Istrobanka, obytný dom na náprotivnom nároží, dnes sídlo Stredoslovenských energetických závodov, prípadne prestavba Tatra Banky alebo “Dom textilu” zo 60. rokov 20. storočia. Samotný juh tvoria objekty bývalých 1-podlažných rodinných domov alebo ozrutný 6-podlažný objekt bývalého družstva Žiara, dnes patriaci ASR.

V druhom pláne tohoto územia ochranného pásma sú priestory ako Bystrický rad, charakterizovaný obytnou zástavbou zo 60-70-tych rokov o výške 4- 6 podlaží a tvoria v skutočnosti “rad” oproti trase železnice Zvolen – Banská Bystrica. V južnej časti Bystrického radu, na rohu Hviezdoslavovej ulice sa nachádza jediný zdravý objekt “Robotnícky dom” z medzivojnového obdobia.

Ostatná štruktúra bývalých jednopodlažných domov medzi Bystrickým radom a železnicou sú dnes rôzne prevádzky zariadení občianskej vybavenosti a garáže pre osobné automobily.

Východná časť Hviezdoslavovej ulice je prestárla štruktúra 1 – 2-podlažná aj s dvornými traktami a tvorí kontrast zariadeniam základnej občianskej vybavenosti (ZDŠ a MŠ) nachádzajúcich sa vo vnútrobloku obytného súboru.

Južná časť Hviezdoslavovej ulice prešla stavebnou obnovou a slúži ako zariadenia občianskej vybavenosti. Pod ňou sú situované urbanisticky rozpačité objekty a súkromné záhrady, lokalita zvaná Hlbiny, ktorá je v súčasnosti predmetom rôznych urbanisticko – dopravných štúdií.

c) Severná časť územia ochranného pásma Pamiatkovej zóny

- Priestor ulíc Kubányho, Kollára, Duklianskych hrdinov a Lihoveckého

Táto časť územia ako nástup do pamiatkovej zóny zo severu (od Banskej Bystrice) pôsobí veľmi rozpačito. Na jednej strane z časti asanovaná štruktúra rodinných domov a výrobných prevádzok z prelomu 19. a 20. storočia dnes s rôznym využitím, na strane druhej neurbanizovaný priestor okolo kina Mier zo 60-tych rokov 20. storočia a nadväzný areál Mliekárni (Milcom, a.s., Wittmann – Wittmannová, Zvolenská Mliekáreň), ktorý svojím charakterom a objektami je v dotyku s Pamiatkovou zónou nevhodný. Rovnako nábrežie Hrona bez urbanistického stvárnenia a nevyužitia esteticky absolútne nevyhovuje významu pamiatkovej zóny mesta Zvolen.

d) Západná časť Pamiatkovej zóny

- Ulica M.R.Štefánika

Táto ulica je urbanistickou osou v západnej časti Pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma. Tento líniový prvok je charakterizovaný bytovými domami rôzneho obdobia výstavby o výške 3 – 9 podlaží, v smere sever – juh. Iba v severnej časti koridoru sú pozostatky pôvodnej urbanistickej štruktúry v podobe 1-podlažných rodinných domov z prelomu konca 19. a začiatku 20. storočia.

Osobitnú kapitolu tvorí areál bývalých Jegorovových kasární, dnes sporadicky využívaných, pôsobí urbanisticky nesúrodo a bez adekvátneho funkčného využitia.

Urbanisticky nevyvážené a ekologicky nevhodné sú rôzne zmiešané funkcie vnútroblokov (pomocné prevádzky, sklady, garáže) v okolí ulíc 29. augusta, Štúrovej ulice, Študentskej ulice a ulice T.G.Masaryka.

Južnú časť tohoto koridoru charakterizujú zariadenia občianskej vybavenosti mestského a nadmestského významu. V druhom pláne, územie po ochranné pásmo pamiatkovej zóny - po ulicu Štefana Moyzesa, je charakterizované prechodom vysokopodlažnej zástavby cez strednopodlažnú až po zástavbu izolovaných rodinných domov zo 40-tych rokov 20. storočia, architektonicky zaujímavé, prevažne 1-2-podlažné so šikmými strechami. Južnú časť tohoto priestoru tvoria obytné domy o výške 4 – 6 podlaží rôzneho obdobia výstavby, ktoré spolu prispievajú ku kvalite tohoto urbanistického prostredia.

d) Južná časť Pamiatkovej zóny

- Ulica T.G.Masaryka

Táto os je na jednej strane charakterizovaná radovou zástavbou 2 – 4-podlažnými objektami prevažne zariadeniami občianskej vybavenosti a na strane druhej verejnou zeleňou Parkom Višňovského a v pokračovaní na východ – areálom Zvolenského zámku, ako NKP s celoštátnym až medzinárodným významom.

4.2. Kultúrne a historické hodnoty

4.2.1. Kultúrno – historický vývoj mesta

Geografické a prírodné podmienky predurčili územie súčasného Zvolena na trvalé osídlenie už v praveku. Najhustejšie bol osídlený v dobe neolitu. Z neskorej doby bronzovej (1250 - 700 rokov pred našim letopočtom) pochádzajú najvýznamnejšie pamiatky z úpätia Pustého hradu a z lokality Balkán. Obchodné styky s Rímskou ríšou dokumentujú nálezy bohatej keramiky a rímskych mincí. Slovánske osídlenie je doložené už v 7. storočí a jeho trvanie až do 10. storočia je dokumentované nálezmi v lokalitách Haputka, Krivá Púť, Veľká Stráž a hrádok Priekopa pri Môťovej. Pri bývalom sútoku potoka Neresnica a rieky Slatiny na hone Hájik bolo objavené praveké opevnené sídlisko, výšinné hradisko Priekopa (Môťovský hrádok), ktoré bolo súvislo osídlené od 9. storočia až do stredoveku. Je to významná lokalita z obdobia Veľkomoravskej ríše. Po 2. svetovej vojne bolo v priestore Krivá Púť – Balkán objavené slovánske osídlenie a pohrebisko z 8. storočia. Na úpätí Veľkej Stráže boli objavené pozostatky slovánskej strážnej osady pri brode cez rieku Hron.

Kolonisti do priestoru Zvolena prichádzali predovšetkým proti prúdu Hrona a Neresnice, ale aj od východu. Odtiaľto kolonizácia pokračovala dvoma smermi. Popri Hrone do priestoru Banskej Bystrice a druhým smerom na Lieskovec, Zolnú, Bečov, Sebedín a Mičinú.

Pustý hrad, historicky nazývaný Starý Zvolen bol významným centrom osídľovacieho procesu stredného Slovenska v priebehu 12. storočia. Pustý hrad je predhistorická, historická a architektonická dominanta Zvolena na juhozápadnom okraji jeho zastavaného územia. Hrebeň Pustého hradu tvoria dve samostatné výškové dominanty, na ktorých bolo v priebehu 12. a 14. storočia vybudované rozľahlé opevnenie.

Neďaleko hradu bola už na začiatku 13. storočia osada, ktorá v roku 1244 získala mestské práva. Pôvodné osídlenie vzniklo pravdepodobne okolo románskeho kostola Sv. Mikuláša, ktorý stál na terénnej vyvýšenine na južnom okraji Zvolena pred výstavbou zámku. Ešte pred výstavbou kráľovského zámku sa vo väzbe na prírodné podmienky (konfigurácia terénu, vodstvo, charakteristika pôvodného osídlenia)

začalo formovať historické jadro mesta. Z trhového priestoru vznikalo námestie, okolo ktorého boli umiestňované významné stavby.

Po odstránení kostola Sv. Mikuláša sa v 2. polovici 14. storočia začalo s výstavbou reprezentačnej panovníckej rezidencie. Kráľovská gotická stavba bola budovaná podľa vzoru talianskych mestských kastelov a mala funkciu poľovníckeho zámku. Pravidelnú štvorkrídlovú dispozíciu stavby s nárožnými vežami prispôbil autor zvolenského zámku tak, že veže realizoval len na strane obrátenej k ceste cez Hron. Na druhej strane túto kompozíciu vyvažovala stavba kaplnky prevyšujúca a presahujúca základný tvar stavby. Vstup do zámku bol zo strany námestia a naň bolo orientované aj reprezentačné krídlo s veľkou zaklenutou sieňou na prízemí a najväčšou sálou na poschodí prístupnou samostatným schodiskom. Konceptne ucelená architektúra sa realizovala medzi rokmi 1370 a 1380. Základná stavba zvolenského zámku znamená vrchol profánneho gotického staviteľstva druhej polovice 14. storočia na Slovensku. Ucelenosť architektúry hradu a jej výtvarná hodnota zaradili zvolenský zámok medzi národné kultúrne pamiatky.

Vo väzbe na zámok sa vytváralo charakteristické gotické jadro mesta s veľkým ulicovým námestím. Súčasne so zámkom bol v severnej rozšírenej časti námestia dobudovaný gotický kostol sv. Alžbety. Tento kostol tvorí centrálnu stavbu historického námestia, okolo ktorého sa budovali domy mešťanov. V 14. storočí obsadili mesto vojská J. Jiskru, ktorého sídlom bol hrad Starý Zvolen. V 2. polovici 15. storočia boli hrad aj mesto vypálené. Požiaru odolal zvolenský zámok.

Obdobie renesancie sa vo Zvolene prejavilo stavebnou činnosťou. Zosilňovalo sa opevnenie zámku a zámok sa nákladne prestaval s uplatnením charakteristických renesančných prvkov.

V priebehu 16. storočia sa ustálil historický pôdorys námestia od kostola sv. Alžbety na severnej strane až po komplex zámku, ktorý sa stal organickou súčasťou pôdorysu mesta na južnej strane námestia. Do tohoto obdobia spadajú aj prvé úpravy námestia podľa delenia parciel a stanovenia uličných regulačných čiar. Koncom 16. storočia bolo obdĺžnikové námestie takmer úplne obostavané. Domy boli väčšinou dvojpodlažné, stavané tesne vedľa seba, štíty do námestia s prechodmi do dvorných hospodárskych častí a záhrad. Prízemia boli využívané ako obchodné priestory a poschodia na bývanie. Na konci 1. polovice 16. storočia sa začala výstavba mestských hradieb, ktoré boli dokončené asi až v 2. polovici 17. storočia. Vybudovaním hradieb a bášť dostalo mesto jasný tvar a vymedzilo chránené teritórium mesta, ktorého súčasťou bol aj zámok. V tomto období bola výstavba mesta zameraná na prestavbu pôvodne gotických meštianskych domov a výstavbu nových domov v renesančnom slohu. Niektoré gotické a renesančné domy sa zachovali dodnes a sú zaradené medzi kultúrne pamiatky.

Mesto uzavreté hradbami zostalo bez väčších zmien až do 19. storočia.

Farský kostol sv. Alžbety, národná kultúrna pamiatka, ktorý sa nachádza vo voľnom priestore severnej časti námestia je najstaršou stavbou mesta a patrí k najhodnotnejším pamiatkovým objektom v regióne. Pôvodná stavba bola neskororománska, resp. ranogotická z rokov 1244 – 1250. V rokoch 1380 – 1390 bol prestavaný v priestoroch svätyne do gotického slohu a na južnej strane kostola

pristavaná kaplnka Božieho tela. V časoch vlády Mateja Korvína (1458 – 1490) bol kostol obnovený.

V 17. storočí bola postavená terajšia veža. Z lode kostola južným smerom je vchod do kaplnky sedembolestnej Panny Márie, ktorá bola postavená na mieste predchádzajúcej kaplnky Božieho tela. V 18. storočí bola na nej vystavaná baroková vežička. Kaplnku s kostolom spája románsky portál. Vo vnútri kaplnky sú tri starobylé oltáre v renesančno-barokovom štýle.

Od polovice 20. storočia sa začala pozornosť cieľavedomejšie venovať obnove najvýznamnejších pamiatok.

4.2.2. Pamiatková zóna mesta Zvolen

Podľa § 6 odst. 1. zákona SR č. 27/28 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti, Okresný úrad vo Zvolene po odsúhlasení Ministerstvom kultúry SR v zmysle § 7 odst. 4 a § 14 odst. 1, Zákona SNR č. 472/90 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy vydal všeobecné záväzné nariadenie, ktorým sa vyhlásila Pamiatková zóna mesta Zvolen. Nariadenie nadobudlo účinnosť dňa 1.5.1991. Je vymedzená hranicou Pamiatkovej zóny a hranicou ochranného pásma Pamiatkovej zóny. Priebeh hranice Pamiatkovej zóny na severnej strane prebieha ulicou V.P. Tótha a Kubániho ulicou, na východe Kozáčekovou ulicou, od západu Štefánikovou ulicou, z južnej strany je vymedzená areálom zámku s príslušným zázemím. V zásade je zhodný s priebehom fortifikačného systému mesta evidovaného v ÚZ KP SR pod č. 1130/1-2 a pod názvom mestské opevnenie.

Predmetom ochrany v Pamiatkovej zóne je:

1. Historicky vyvinutá urbanistická štruktúra so zachovaným námestím pretiahnutého tvaru.
2. Charakteristická historická silueta Pamiatkovej zóny tvorená dominantami objektov sakrálnych stavieb a zámkom na návrší v južnej časti mesta.
3. Umelecko - historické a architektonické hodnoty kultúrnych pamiatok, objektov navrhovaných na vyhlásenie za kultúrne pamiatky a objektov dotvárajúcich charakter Pamiatkovej zóny.
4. Historická zeleň dopĺňajúca historické prostredie Pamiatkovej zóny.

Podmienky starostlivosti a využitia kultúrnych hodnôt Pamiatkovej zóny:

1. Zachovať pôvodnú urbanistickú štruktúru Pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma s dôrazom na kultúrno - historické pamiatky a významné architektonické prvky a súbory.

2. Zachovať charakteristickú siluetu Pamiatkovej zóny s dominantným postavením zvolenského zámku a dvoch kostolov, zachovať typické priehľady a pohľadové kužele na jednotlivé objekty a dominanty.
3. Pri tvorbe novej zástavby dbať na súlad s historickým prostredím, zachovať pôvodnú parceláciu, uličné čiary, hmotovú a priestorovú podstatu historických priestorov a objektov, používať klasické stavebné technológie a materiály.
4. V Pamiatkovej zóne lokalizovať prevádzky nenáročné na distribučnú dopravu a skladovacie priestory, vylúčiť výrobné a skladové hospodárstvo, zvýšiť podiel bývania so zachovaním súčasného bytového fondu.
5. Zachovať historickú zeleň Štúrovho parku, komplex zelene okolo hradu a bastiónu a zeleň pri farskom kostole sv. Alžbety, prehodnotiť a doplniť ďalšiu uličnú zeleň v Pamiatkovej zóne.
6. Kultúrne pamiatky, objekty navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky a objekty dotvárajúce prostredie pamiatkovej zóny zachovať, regenerovať, udržiavať a využívať spôsobom zodpovedajúcim ich umelecko – historickej a architektonickej hodnote.
7. Úpravy kultúrnych pamiatok, objektov dotvárajúcich prostredie a charakter Pamiatkovej zóny a zásahy do priestorovej a hmotovej skladby Pamiatkovej zóny realizovať len na základe súladu s uvedenými podmienkami a na základe súhlasného stanoviska príslušného orgánu štátnej pamiatkovej starostlivosti.

V ústrednom zozname kultúrnych pamiatok sú zapísané najvýznamnejšie zachované objekty, ktoré sú pre svoju kultúrnu, umelecko-historickú a architektonickú hodnotu neoddeliteľnou súčasťou historického urbanisticko – architektonického prostredia mesta. Ide hlavne o objekty zo starších období dejín Zvolena, v Pamiatkovej zóne a v ochrannom pásme.

V záujme objektivizácie pamiatkového zoznamu treba najmä na území Pamiatkovej zóny a v ochrannom pásme realizovať podrobnejší výskum a komplexné odborné prehodnotenie objektov s preukázateľnými umelecko – historickými a architektonicko – urbanistickými hodnotami a na základe takto získaných záverov navrhnúť doplnenie zoznamu kultúrnych pamiatok.

Pamiatkový záujem:

Krajská knižnica Ľudovíta Štúra Zvolen, Štúrova č. 5

Park nám. SNP, autor prof. Ing. Arch. Jozef Lacko

(významný architekt a rodák z mesta Zvolen)

autor prof. Akad. sochár Ján Kulich

4.2.3. Zoznam kultúrnych pamiatok v Pamiatkovej zóne

Podľa dostupných údajov národné kultúrne pamiatky (NKP) a kultúrne pamiatky (KP) Pamiatkovej zóny a ochranného pásma sú uvedené v tabuľke (č. 1 - 5).

5. OBYVATEĽSTVO, EKONOMICKÁ AKTIVITA A BYTOVÝ FOND

Širšie socio-priestorové súvislosti

Nároky na urbanistické riešenie Pamiatkovej zóny mesta Zvolen a jej ochranného pásma, by mali vychádzať so širších socio-priestorových súvislostí mesta Zvolen. Tieto sa dajú charakterizovať nasledovne:

- Správno-administratívne centrum okresu Zvolen,
- Nadregionálne centrum obchodu a služieb (prinajmenšom v rozsahu bývalého okresu Zvolen, čo znamená terajšie okresy Detva, Krupina a s dosahom na terajšie okresy Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica),
- Nadregionálne centrum v oblasti vzdelávania (stredo a vysokoškolského),
- Nadregionálne centrum v oblasti kultúry,
- Nadregionálne centrum vedy a výskumu so špecializáciou na lesníctvo, drevárstvo a ekológiu,
- Nadregionálne spádové centrum zamestnanosti,
- Vnútroštátny dopravný uzol – železničný a cestný – s medzinárodným dosahom.

Vyššie uvedené súvislosti majú priame dôsledky na vyťaženosť centra mesta a doterajšiu koncentráciu funkcií v tomto priestore sústredených. Pritom centrum mesta je totožné s riešenou pamiatkovou zónou a jej ochranným pásmom.

V ďalších analýzach budeme konfrontovať vybrané znaky časti Zvolen – Stred s obdobnými znakmi za Zvolen ako celok, aby boli zrejmé niektoré špecifická riešeného územia. Údajová báza sa opiera o výsledky Sčítania obyvateľstva, domov a bytov z novembra 2001.

5.1. Socio-demografické charakteristiky

Celkový počet obyvateľov – Z hľadiska sídelnej štruktúry Slovenska, Zvolen môžeme zaradiť k stredne veľkým mestám. Podľa výsledkov Sčítania malo mesto 43 789 obyvateľov. Trend mierneho rastu populácie mesta sa rokom 2001 začína zalamovať **/2/**:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
2001	42 398	43 711	43 875	44 163	44 328	44 498	44 489	44 705	44 644	44 660
	43 789									

Prognózy pre mesto Zvolen takýto výrazný pokles nepredpokladali a s miernym poklesom počítali až rokom 2002. **/3/**

Časť Zvolen – Stred mala podľa Sčítania 5 637 obyvateľov. V tejto časti mesta **dochádza k poklesu počtu obyvateľov**, čo sa v značnej miere dotýka práve vymedzenej pamiatkovej zóny. V tejto strikne centrálnej časti mesta dochádza k **redukcii bytových funkcií na v prospech rozvoja funkcií nebytových**.

Veková štruktúra – Veková štruktúra populácie mesta prechádza obdobným procesom postupného stárnutia, ktoré charakterizuje populáciu Slovenska. Agregované údaje za vekové kategórie zo Sčítania vzťahujúce sa na jednotlivé časti mesta sú nasledovné:

mesto Zvolen

	Vekové kategórie		Produktívnosť veku	
	Abs.	%		%
Nezistené	512	1,2	Nezistené	1,2
0 – 14 r.	1 912	4,4	Predprodukt.	4,4
15 – 59 r.	29 971	68,4	Produkt.	63,9
60 a viac r.	11 394	26,25	Poprodukt.	30,6

Zvolen – Stred

	Vekové kategórie		Produktívnosť veku	
	Abs.	%		%
Nezistené	49	0,9	Nezistené	0,9
0 – 14 r.	204	3,6	Predprodukt.	3,6
15 – 59 r.	3 072	54,5	Produkt.	50,0
60 a viac r.	2 312	41,0	Poprodukt.	45,5

Z údajov vidieť, že mesto ako celok má vysoký podiel osôb vo veku 60 a viac rokov, pričom Zvolen – Stred má tento podiel veľmi vysoký. Túto skutočnosť by mali zohľadňovať aj urbanisticko-architektonické riešenia územia a pochopiteľne mestská politika (bezbariérovosť, sociálna infraštruktúra). Rozdiely z pohľadu produktívnosti veku (počty osôb v produktívnom a poproduktívnom veku) vyplývajú so skutočnosťou zatiaľ pretrvávajúcej odlišnosti odchodu do dôchodku u mužov a žien.

Vzdelanostná štruktúra – Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva mesta je do určitej miery podmienená faktom, že mesto je nadregionálnym centrom vzdelávania. Uvádžame porovnanie vzdelanostnej štruktúry populácie Zvolena jako celku a časti Zvolen – Stred:

Dosiiahnuté vzdelanie	Zvolen		Zvolen – Stred	
	Abs.	%	abs.	%
Nezistené	852	1,9	98	1,7
Základné	6 497	14,8	842	14,9
Stredné bez maturity	8 323	19,0	1 038	18,4
Stredné s maturitou	13 870	31,7	1 964	34,8
Vyššie nadstavbové	301	0,7	62	1,1
Vysokoškolské	5 750	13,1	925	16,4

Bez vzdelania	56	0,1	8	0,1
Deti do 16 rokov	8 140	18,6	700	12,4
Spolu	43 789		5 637	

Vzdelanostná štruktúra časti Zvolen – Stred je o niečo kvalitnejšia v porovnaní s ukazovateľmi za mesto Zvolen jako celok.

5.2. Socio-ekonomické charakteristiky

Všeobecné charakteristiky – Z celkovej populácie Zvolena **ekonomicky aktívni** (bez dôchodcov) tvoria 41,9%. V prípade časti Zvolen – Stred je tento podiel nižší – 36,7%, na čom sa podpisuje už zmienený vysoký podiel obyvateľov v poproduktívnom veku. **Miera nezamestnanosti** dosahovala v čase Sčítania (november 2001) pre Zolen 8,8% a pre Zvolen – Stred 7,1%. Za zmienku stojí i skutočnosť, že z populácie obyvateľov Zvolena tvoria **študenti** stredných a vysokých škôl spolu 5, 9% (2 563 osôb), pričom v prípade Zvolena – Stred je to 5, 1% (286 osôb). **Dôchodcovia** (osoby poberajúce dôchodok) sa na celkovej populácii mesta podieľajú 18,6%, ale v časti Zvolen – Stred je to až 33,7%. Aj z tohoto pohľadu sa potvrdzuje stárnutie mesta a prestárnutosť časti Zvolen – Stred.

Spoločenské zaradenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva – Uvedené zaradenie závisí od štruktúry pracovných príležitostí, ktoré poskytujú zamestnávateľské subjekty na území mesta. **Štátny sektor** si síce stále udžiava silnú pozíciu medzi zamestnávateľskými subjektami ale významne sa presadzuje aj sektor neštátny. Štátny sektor má silnejšie zastúpenie práve v časti Zvolen – Stred.

Spoločenská skupina ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Spoločenská skupina	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Nezistená	9 290	26,2	1 278	26,0
Zamestnanec v štátnom podniku	14 023	39,6	2 234	45,4
Zamestnanec v súkromnom podniku	8 433	23,8	933	19,0
Zamestnanec v poľnohosp. alebo inom družstve	663	1,9	87	1,8
Zamestnanec u iného zamestnávateľa	225	0,6	28	0,6
Člen produkčného družstva	30	0,1	7	0,1
Podnikateľ so zamestnancami	791	2,2	114	2,3
Podnikateľ bez zamestnancov	983	2,8	134	2,7
Vypomáhajúci člen domácnosti	50	0,1	9	0,2
Iné bližšie nešpecifikované	917	2,6	98	2,0
Spolu	35 405	100,0	4 922	100,0

5.3. Domový a bytový fond

Domový a bytový fond prešiel v priebehu 90-tych rokov výraznými zmenami, a to tak z hľadiska vlastníctva, funkčného určenia, ale aj z hľadiska niektorých kvalitatívnych ukazovateľov. V porovnaní s rokom 1991 (predchádzajúce Sčítanie), **počet domov vo Zvolene poklesol**. V r. 1991 bolo vo Zvolene 2 951 bytov **/4/**, zatiaľ čo v r. 2001, 2 784 domov.

Obývanosť domového fondu - Z hľadiska obývanosti **dominujú jednoznačne obývané domy** nad neobývanými, ale pozornosť si zasluhuje, že **v časti Zvolen – Stred je o niečo väčšia miera neobývanosti domov** a aj väčšia miera neobývanosti s titulu pozostalosti, resp. prebiehajúcich súdnych konaní. Je tu i väčšia miera zastúpenia ubytovacích zariadení.

Obývanosť domu	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Nezistené	3	0,1	0	0,0
Trvale obývané	2 784	88,5	351	86,9
Ubytovacie zariadenia bez bytu	23	0,7	6	1,5
Neobývaný – zmena vlastníka	29	0,9	1	0,3
Neobývaný – určený na demoláciu	62	2,0	2	0,5
Neobývaný – určený na rekreáciu	32	1,0	2	0,5
Neobývaný – určený na prestavbu	14	0,5	1	0,3
Neobývaný – nespôsobilý na bývanie	1	0,0	0	0,0
Neobývaný – po kolaudácii	10	0,3	1	0,3
Neobývaný – pozostalosť, resp. súdne kon.	187	6,0	40	9,9
Neobývaný – z iných dôvodov	0	0,0	0	0,0
Spolu	3 145	100,0	404	100,0

Druhovosť domového fondu – Z hľadiska druhovosti domového fondu sa skladba trvale obývaných domov v časti Zvolen - Stred odlišuje od štruktúry charakterizujúcej mesto Zvolen ako celok. Pokiaľ **pre Zvolen ako celok je charakteristická dominácia rodinných domov (62,5%)**, pred domami bytovými (35,5%) **pre časť Zvolen – Stred je charakteristická prevaha bytových domov (56,1%)**, avšak nezanedbateľný je aj podiel domov rodinných (35,9%).

Formy vlastníctva domového fondu – V priebehu 90-tych rokov najväčšou premenou prešli vlastnícke vzťahy voči domovému a bytovému fondu. Výrazne sa zredukovalo štátne vlastníctvo, redukcia postihla aj komunálne a družstevné vlastníctvo, naopak podstatná časť domového a bytového fondu prešlo do vlastníctva fyzických osôb. Tieto skutočnosti sa prejavujú i v prípade mesta Zvolen ako celku a časti Zvolen – Stred.

Forma vlastníctva trvale obývaných domov	Zvolen		Zvolen – Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Nezistené	62	2,2	9	2,6
Fyzická osoba	1 905	68,4	217	61,8
Štát	62	2,2	8	2,3
Obec	32	1,2	9	2,6
Bytové družstvo	278	10,0	18	5,1
FNM	0	0,0	0	0,0
Obchodná spoločnosť	44	1,6	2	0,6
Iná právnická spoločnosť	42	1,5	5	0,9
Vlastníctvo cirkví	5	0,2	3	0,9
Zahraničný vlastník	0	0,0	0	0,0
Kombinácia vlastníkov	324	11,6	71	20,2
Iné vlastníctvo	30	1,1	9	2,6
Spolu	2 784	100,0	351	100,0

V časti Zvolen – Stred zaznamenávame určité odlišnosti od celozvolenskej situácie. Predovšetkým je tu o niečo **nižšie zastúpenie fyzických vlastníkov, nižšie zastúpenie družstevných domov, o niečo vyšší podiel obecných domov** a predovšetkým významné zastúpenie tu majú **viac-vlastnícke vzťahy**.

Podlažnosť trvale obývaných domov - Časť Zvolen – Stred sa do istej miery odlišuje od celozvolenských ukazovateľov podlažnosti trvale obývaných domov. **Menšie je zastúpenie predovšetkým obytných domov s podlažnosťou 7 a viac podlaží.**

Podlažnosť (nadzemná) trvale obývaných domov	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Nezistené	387	13,9	45	12,8
1	533	19,2	46	13,1
2	859	30,9	55	15,7
3	188	6,8	46	13,1
4	235	8,4	73	20,8
5	161	5,8	48	13,7
6	58	2,1	20	5,7
7	18	0,7	1	0,3
8	223	8,0	6	1,7
9	103	3,7	7	2,0
10+	19	0,7	4	1,1
Spolu	2 784	100,0	351	100,0

Trvale obývané domy a technická infraštruktúra – Situácia z pohľadu niektorých parametrov technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, plyn zo siete), vykazovala niektoré odlišnosti v porovnateľných reláciách Zvolen ako celok a Zvolen – Stred. Napriek vysokému podielu zavedenia vodovodu z verejnej siete (nad 90%), **predsa len o niečo lepšia je situácia v časti Zvolen – Stred.** Výraznejšie sú rozdiely v prípade napojenia na kanalizačnú sieť. V prípade napojenia na plyn zo siete treba konštatovať, že celkovo viac než 1/4 obývaných domov (tak v rámci celého Zvolena ako aj v prípade Zvolena –Stred) takéto pripojenie nemá.

Trvale obývané domy	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Vodovod v dome z verejnej siete	2 581	92,7	345	98,3
Kanalizácia s prípojkou na verejnú sieť	2 444	87,8	346	98,6
Zavedený plyn zo siete	2 010	72,2	253	72,1

Právny dôvod užívania trvale obývaných bytov – V čase Sčítania vo Zvolene bolo užívaných 15 569 bytov, z toho v časti Zvolen - Stred 2 494 bytov. Právne dôvody k ich užívaniu predstavuje nižšie uvedená tabuľka.

Právny dôvod užívania trvale obývaných bytov	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Nezistené	140	0,9	32	1,3
Byt vo vlastnom dome (rodinný dom)	1 764	11,3	120	4,8
Byt vo vlastníctve občana v bytovom dome	7 407	47,6	1 880	75,4
Ostatné bezplatné používanie	103	0,7	20	0,8
Byt v nájme	1 787	11,5	217	8,7
Družstevný byt	4 132	26,5	179	7,2
Domovnícky byt	138	0,9	32	1,3
Iný byt	98	0,6	14	0,6
Spolu	15 569	100,0	2 494	100,0

Z tabuľky vyplýva, že pre časť Zvolen – Stred je charakteristické relatívne vysoké zastúpenie bytov vo vlastníctve občana, bez ohľadu na to či sa jedná o byty v rodinných domoch alebo v domoch bytových (spolu 80,2%) a relatívne vysoké zastúpenie bytov vo vlastníctve v domoch bytových. Iná výrazná odlišnosť je relatívne nízke zastúpenie družstevných bytov v časti Zvolen – Stred.

Vek trvale obývaných bytov – Pohľad na vekovú štruktúru obývaných bytov ukazuje, že podstatná časť tohoto fondu pochádza z obdobia po 2.svetovej vojne a platí to aj pre časť Zvolen – Stred.

Vek obývaného bytového fondu	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Nezistené	815	5,2	123	4,9
- 1899	44	0,3	3	0,1
1900 - 1919	124	0,8	25	1,0
1920 - 1945	718	4,6	201	8,1
1946 - 1960	1 706	11,0	620	24,9
1961 - 1970	2 879	18,5	829	33,2
1971 - 1980	4 670	30,0	558	22,4

1981 - 1985	1 589	10,2	81	3,3
1986 - 1990	2 311	14,8	6	0,2
1991 - 1995	343	2,2	8	0,3
1996 - 1999	251	1,6	15	0,6
2000 a neskôr	119	0,8	25	1,0
Spolu	15 569	100,0	2 494	100,0

Pritom **v prípade časti Zvolen – Stred** pre podstatnú časť bytového fondu je charakteristické, že jeho **vek sa koncentruje v rozpätí rokov 1946 – 1980 (80,5%)**. Starší bytový fond (do roku 1945 včítane) tvorí 9,2% a bytový fond po roku 1990, 1,9%).

Veľkosť bytu (izbovitosť) – Rovnako v prípade Zvolena ako celku ako aj v prípade časti Zvolen – Stred z hľadiska izbovitosti **dominujú byty do 3 izieb**.

Počet obytných miestností v byte	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
1	1 582	10,2	286	11,5
2	4 966	31,9	1 102	44,2
3	6 770	43,5	885	35,5
4	1 577	10,1	150	6,0
5+	674	4,3	71	2,9
Spolu	15 569	100,0	2 494	100,0

Kvalitatívne kategórie trvale obývaného bytového fondu – Trvale obývaný bytový fond časti Zvolen – Stred je len o niečo kvalitnejší než obdobný ukazovateľ za celé mesto Zvolen.

Kategória bytu	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
I	13 935	89,5	2 261	90,7
II	1 049	6,7	186	7,5
III	87	0,6	6	0,2
IV	498	3,2	41	1,6
Spolu	15 569	100,0	2 494	100,0

Vybavenosť domácnosti – Tento ukazovateľ sa pokúša zachytiť kvalitatívnu stránku nie len bývania, ale aj určitého dosahovaného životného štandardu. Tento ukazovateľ môže byť len orientačný, lebo je poznačený určitými metodologickým nedostatkami, ktoré nedovoľujú zachytiť reálnu situáciu v tejto rovine. Po roku 1990 v súvislosti s rozširujúcimi sa podnikateľskými aktivitami občanov, rad indikátorov vybavenosti domácností napriek ich užívateľskej dostupnosti nemusí byť (a často ani nie je) z rôznych dôvodov uvádzaná jako súčasť vybavenia domácnosti, lebo formálne ich vlastníkom nie je fyzická ale právnická osoba, resp. je vedená ako súčasť živnosti. Týka sa to v prípade sledovaných indikátorov hlavne vlastníka auta (áut), výpočtovej techniky, telekomunikačných prostriedkov, atď. Napriek tomu využívajúc údaje zo Sčítania, môžeme konštatovať, že získané údaje **nevykazujú významnejšie rozdiely medzi domácnosťami vo Zvolene ako celku a v jeho časti Zvolen – Stred.**

Vybavenosť bytu Áno	Zvolen		Zvolen - Stred	
	Abs.	%	Abs.	%
Samostatná chladnička	8 241	52,9	1 359	54,5
Chladnička s mrazničkou	7 582	48,7	1 172	47,0
Samostatná mraznička	4 040	26,0	562	22,5
Automatická pračka	11 579	74,4	1 788	71,7
Farebný televízor	13 547	87,0	2 190	87,8
Telefón v byte	11 529	74,1	1 938	77,7
Mobilný telefón	4 387	28,2	650	26,1
Rekreačná chalupa	1 858	11,9	390	15,6
Osobný automobil	6 233	40,0	880	35,3
Osobný počítač	2 098	13,5	300	12,0
Osobný počítač s internetom	613	3,9	84	3,4

P o z n á m k y

- 1/ Zvolen – Stred je najnižšia základná sčítacia jednotka. Je však územne väčšia ako riešený priestor Pamiatková zóna mesta Zvolen a jej ochranné pásmo.
- 2/ Údaje za roky 1991 až 2000 sú použité z Územný plán mesta Zvolen – koncept, URKEA, s.r.o., Banská Bystrica, 2001, s.13
- 3/ Pozri tamtiež,
- 4/ Pozri tamtiež,s.14

6. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ, VÝROBNÉ PREVÁDZKY A CESTOVNÝ RUCH

6.1. Občianska vybavenosť

V rámci transformácie slovenskej ekonomiky na trhové hospodárstvo sa funkčný systém občianskej vybavenosti rozčlenil na vybavenosť sociálnu - nekomerčnú a komerčnú. Do sociálnej vybavenosti bolo zaradené školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, verejná administratíva (podľa vymedzenia OKEČ sú to tzv. netrhopé služby, teda zložky- verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (časť L), školstvo (časť M), zdravotníctvo a sociálna starostlivosť (časť N), ostatné verejné a sociálne služby (časť O), peňažníctvo a poisťovníctvo (časť J). Do tejto skupiny je zaradená aj kultúra a šport. Komerčnú vybavenosť tvorí obchod, verejné stravovanie a ubytovanie a široká škála služieb, ktoré poskytujú rôzne pracoviská fyzických a právnických osôb (podľa OKEČ tzv. trhové služby -veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov a oprava spotrebného tovaru (časť G), hotely a reštaurácie (časť H), nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj (časť K).

Predmetom riešenia časti "Občianska vybavenosť" je zhodnotenie zariadení občianskej vybavenosti, a to v štruktúre zariadení sociálnej a komerčnej vybavenosti, ktoré sú lokalizované v Pamiatkovej zóne mesta a jej ochrannom pásme.

Prieskumy a rozborý zahŕňajú tiež zariadenia výrobného hospodárstva, prevádzkarne a sklady, ktoré sú lokalizované do riešeného územia.

Riešené územie Pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma významnou mierou participuje na vybavenosti mesta Zvolen zariadeniami celomestského, nadmestského, regionálneho i nadregionálneho významu, a to predovšetkým zariadeniami kultúry, verejnej administratívy a správy, peňažníctva, komerčnej vybavenosti a čiastočne školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti. Pre bývajúce obyvateľstvo územie Pamiatkovej zóny poskytuje diverzifikovanú štruktúru vybavenostných zariadení lokálneho významu, a to v oblasti výchovy a vzdelávania, základnej zdravotníckej starostlivosti, sociálnych služieb, duševnej a telesnej kultúry, ktorými sú zabezpečované podmienky pre uspokojovanie potrieb v oblasti základnej obsluhy.

Vybavenosť obchodno-obslužného charakteru plní funkciu nielen priamej obsluhy zabezpečovania potrieb týmito zariadeniami obyvateľov bývajúcich na území Pamiatkovej zóny, ale obchodno-obslužná vybavenosť zóny sa významnou mierou zapája nielen do obsluhy celomestského významu, ale aj širšieho (prímestského) saturačného spádu.

a) Základná občianska vybavenosť

Základnú vybavenosť riešeného územia tvoria najmä zariadenia základného školstva, sociálnej starostlivosti a obchodno-obslužnej vybavenosti. Kapacity a

druhovú štruktúru uvedených skupín vybavenosti zodpovedajú potrebám bývajúceho obyvateľstva a ich stavebno-technický a prevádzkový stav je vyhovujúci.

b) Vyššia občianska vybavenosť

Vyššia občianska vybavenosť je zastúpená zariadeniami kultúry, verejného ubytovania, stravovania, obchodnou vybavenosťou, verejnou administratívou a správou, strednou školou a základnou umeleckou školou.

6.2. Sociálna vybavenosť

Sociálnu vybavenosť reprezentujú zariadenia a ich služby, ktoré zabezpečujú sociálne potreby obyvateľov riešeného územia, ako aj obyvateľov širšieho zázemia.

Predmetom hodnotenia sociálnej vybavenosti je zhodnotenie kvantitatívnych parametrov jej jednotlivých vybavenostných druhov - ich deficitov či rezerv na území Pamiatkovej zóny a vo vybraných druhoch aj v celomestskom pohľade. Hodnotenie kapacitného potenciálu sa týka vybavenostných zariadení, ktoré sú priamo viazané na bývajúce obyvateľstvo zóny. Hodnotenie vybavenostných zariadení so širším saturačným spádom, resp. s nadmestskou pôsobnosťou je zamerané na prítomnosť, resp. diverzifikáciu druhovej ponuky vybavenostných zariadení a ich kvalitatívnu úroveň.

Kapacitné údaje sociálnej vybavenosti, ktoré sú v kompetencii štátnej správy a samosprávy, boli konzultované na Mestskom úrade Zvolen na príslušných odboroch.

Charakteristika jednotlivých skupín sociálnej vybavenosti v riešenom území Pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma mesta Zvolen - súčasný stav

6.2.1. Školstvo a výchova

V riešenom území Pamiatkovej zóny sú situované tri zariadenia materských škôl, s celkovou kapacitou 13 tried a s počtom 269 zapísaných detí (priemerná obložnosť na 1 triedu je 20,7 detí). V dotyku pamiatkovej zóny sa nachádza ďalšia MŠ, (Hodžova 10), ktorá tiež zaškoľuje deti aj z riešeného územia. Kapacity materských škôl sú vyhovujúce a pre súčasné potreby postačujúce.

Základná školská dochádzka je zabezpečovaná v dvoch základných plnoorganizovaných základných školách. Štátna ZŠ je lokalizovaná Hrnčiarskej ul. a zaškoľuje 832 žiakov v 31 triedach. Cirkevná základná škola Sv. Dominika Savia sa nachádza na ul. M. Hodžu a navštevuje ju 270 žiakov v 11. triedach. Základnú školu s kresťanskou výučbou navštevujú žiaci podľa záujmu aj z územia mimo pamiatkovej zóny.

Základná umelecká škola je lokalizovaná na Nádvojnú ul. a navštevuje ju 764 žiakov z celého mesta. ZUŠ poskytuje doplnkové vzdelanie detí v štyroch odboroch - hudobnom, tanečnom, výtvarnom a dramatickom.

Pri 5. základnej škole (ZŠ Hrnčiarska) funguje súkromná jazyková škola, ktorú prevádzkuje E. Skutová. Hudobno-tanečné štúdio, ktoré sa nachádza na Tehelnej ul., prevádzkuje Mgr. Pavol Kováč.

Stredné školstvo je zastúpené strednou zdravotníckou školou, ktorá je situovaná na ul. J. Kozáčka. V školskom roku 2002/2003 v dennej forme štúdia sa v 8. triedach zaškoľuje 214 študentov a vo večernej forme štúdia 66 študentov v dvoch triedach. Stredná zdravotnícka škola má celookresnú pôsobnosť.

Územný priemet zariadení školstva:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Materská škola	Hrnčiarska ul.	7 tried, 154 detí, 1 547 m ² plochy areálu
Materská škola	Tehelná ul.	4 triedy, 80 detí, 3 231 m ² plochy areálu
Materská škola	Hodžova ul. 5	2 triedy, 35 detí
Základná škola	Hrnčiarska ul. 2119/1	31 tried, 832 žiakov, 13 134 m ² plochy areálu
Cirkevná ZŠ	M.M.Hodžu 1732	11 tried, 270 žiakov
Základná umelecká škola	Nádvorná č. 10	4 odbory, 764 žiakov
Stredná zdravotná škola	J. Kozáčka	10 tried, 280 žiakov
Jazyková škola pri 5. ZŠ	Hrnčiarska ul. 2119/1	E. Skutová
Hudobno-tanečné štúdio	Tehelná č. 5	Mgr. Pavol Kováč

6.2.2. Zdravotníctvo

Základnú, ako aj vyššiu zdravotnícku starostlivosť riešeného územia poskytuje nemocnica s poliklinikou, ktorá je lokalizovaná mimo riešeného územia Pamiatkovej zóny (Kuzmányho nábrežie, kapacita 548 lôžok). V riešenom území sú však situované ambulancie neštátnych, resp. súkromných lekárov, a to praktického lekára pre dospelých, odborných špecialistov, stomatológov a zubných technikov, ako i ambulancie veterinárnych lekárov. Ako doplnkové služby sú prevádzkované služby masérov.

V riešenom území sa nachádzajú štyri lekárne, tri očné optiky a tiež agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, distribúcia liečiv, ústav hygieny a epidemiológie a štátny zdravotný ústav.

Zariadenia zdravotníctva poskytujú služby nielen pre bývajúcich obyvateľov, ale pre celé mesto.

Územný priemet zariadení zdravotníctva:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Neštátny praktický lekár pre dospelých	Hviezdoslavova č. 830/1	MUDr. Ján Filkorn
Neštátny praktický lekár pre dospelých	Hviezdoslavova č. 830/1	MUDr. Eva Kopčeková
Neštátny praktický lekár pre dospelých	Námestie SNP č. 35	MUDr. Jozef Breznický
Stomatologická ambulancia	Kubányho 2132/1	MUDr. Anton Hirner
Stomatologická ambulancia	ul. 29. Augusta č. 3	MUDr. Ivan Cenker
Stomatológia a čeľusťná ambulancia	Námestie SNP č. 26/75	MUDr. Anton Hirner
Neštátna psychiatrická ambulancia	Hviezdoslavova č.830/1	MUDr. Anna Štrbianová
Neštátna psychiatrická ambulancia	Hviezdoslavova č.830/1	MUDr. Jana Bahledová
Očná ambulancia	Námestie SNP č. 30	MUDr. Mária Baraniková

Očná ambulancia	Námestie SNP č. 25/39	MUDr. Miroslav Magát
Ambulancia dermatovenerologická	Námestie SNP č. 2010	MUDr. Ľudmila Breznická
Klinický internista	Hviezdoslavova č. 830/1	MUDr. Milota Kašiová
Neštatná nefrologická ambulancia	Hviezdoslavova č. 830/1	MUDr. Erika Kršiaková
Neštatná neurologická ambulancia	Hviezdoslavova č. 830/1	MUDr. Rudolf Kramer
Klinická psychológia	DS – Kozačeka 11	PhDr. Eva Jachymovičová
Ambulancia fyziatrisko - rehabilitačná	ul. 29. augusta č. 3	MUDr. Slavomíra Cenkerová
Ošetrovňa malých zvierat	Kozačekova 15	MVDr. Peter Kubis
Veterinárna ambulancia	Duklianskych hrdinov č. 2	MVDr. Carmen Korpášová
Masérské služby	Námestie SNP č. 2	Alica Králiková
Masérské služby - Zdravie	Kozačeka 2065	Alica Králiková
Masérské služby Relax	Hviezdoslavova č. 3	Ján Postrelený
Masérské služby Relax	Sládkovičova č. 3	Ján Postrelený
Masérské služby Biocentrum	Námestie SNP č. 16/27	Grígelová
Neštatný zubný technik	V. P. Tótha	Zora Jozefíniová
Neštatný zubný technik	Námestie SNP č. 26	Marta Mozolová
Lekáreň U škorpióna	J. Kozačeka č. 11	
Lekáreň Opium	Námestie SNP č. 48/71	
Lekáreň U spasiteľa	Hviezdoslavova č. 1	
Lekáreň U zeleného hada	Námestie SNP č. 5	
Očná optika Bibie optik	Námestie SNP č. 37	
Očná optika M+M	Námestie SNP č. 22	
Očná optika	Námestie SNP č. 50	
Centrum výchovnej psychologickej prevencie	Bystrický rad	
DUO MED spol. s r. o. neštatne zdrav. zar.	Tehelná č. 189	
Medicentrum spol. s r. o. neštatne zdrav. zar.	J. Jiskru č. 2	Chirurgicko-laserové pracovisko - MUDr. Vojtech Žilinčan
NEUREHAB spol. s r. o. neštatne zdrav. zar.	Hviezdoslavova č.1	
Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti Ivet, spol. s r. o.	ul. Ľ. Kubányho 2132	
Pharmacopola, spol. s r. o.	Hviezdoslavova č. 233	distribúcia veterinárnych liečiv MO+VO
Medika	Divadelná č. 4	
Ústav hygieny a epidemiológie	Námestie SNP	
Štatný zdravotný ústav	Nádorná č. 3366/12	63 pracovníkov

6.2.3. Sociálna starostlivosť

Vybavenostné zariadenia sociálnej starostlivosti v riešenom území zastupujú detské jasle, domov a ústav sociálnych služieb, klub a jedáleň pre dôchodcov.

Detské jasle, situované na ul. Ľ. Kubányho, sú mestským zariadením a v súčasnosti ich navštevuje 40 detí. V zariadení je vytvorená kapacitná rezerva pre umiestnenie ďalších 15 detí.

Dom sociálnych služieb pre denný a týždenný pobyt detí a mládeže bol zriadený na ul. Š. Moyzesa a jeho kapacita je 35 miest. Ústav sociálnych služieb pre dospelých (Celoročný pobyt) sa nachádza na ul. M. R. Štefánika s kapacitou 75 miest. Zariadenia sú vyhovujúce kapacitne i prevádzkovo.

Spoločenský kontakt obyvateľov staršej vekovej kategórie zabezpečuje klub dôchodcov, situovaný na ul. M. R. Štefánika. Na tejto ulici je zriadená aj jedáleň pre dôchodcov.

Územný priemet zariadení sociálnej starostlivosti:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Detské jasle	Ľ. Kubányho	40 detí +15 rezerva
Dom sociálnych služieb	Š. Moyzesa č. 50	35 miest
Ústav sociálnych služieb pre dospelých	ul. M. R. Štefánika č. 3385/51	75 miest
Klub dôchodcov	ul. M. R. Štefánika 35	
Jedáleň pre dôchodcov	ul. M. R. Štefánika	

6.2.4. Kultúra

Vybavenostná sieť zariadení kultúry je v riešenom území zastúpená zariadeniami miestnej kultúry, ale najmä zariadeniami vyššej kultúrnej vybavenosti s celoslovenskou pôsobnosťou.

Mestskú vybavenosť reprezentuje kino Mier, ktoré sa nachádza na ul. J. Kollára a jeho kapacita je 333 miest. Disponibilné priestory kina sú prenajaté aj pre iné ako kultúrne funkcie, keď tu sídli agentúra Katka a obchodný dom Xanto.

Bývalé kino Slovan na ul. Ľ. Štúra (bývalá kapacita 280 miest) je v súčasnosti využívané na prevádzkovanie diskoték a kaviarne. V nedávnej minulosti v meste bolo ešte kino Živena (466 miest), v súčasnosti sa v objekte prevádzkuje len kaviareň, vo vnútri objektu nebola ukončená rekonštrukcia.

Pamiatkový objekt - Finkova kúria - do roku 1996 slúžil ako mestské kultúrne a spoločenské stredisko. V rámci uplatenia reštitúcie bol zrekonštruovaný objekt vrátený pôvodným majiteľom, ktorí ho komerčne využívajú na prenájom rôznym firmám.

Podpolianske osvetové stredisko, ktoré patrí pod správu Krajského úradu, má sídlo na ul. Bystrický rad a jeho kapacita je 25 miest (prenajaté priestory v Robotníckom dome).

Zariadenia vyššej kultúrnej vybavenosti reprezentuje predovšetkým Zvolenský zámok a divadlo J. G. Tajovského. Zámok patrí Ministerstvu kultúry SR a je expozíciou Slovenskej národnej galérie. Každoročne sa v Zámku poriada divadelný festival "Zvolenské hry zámocké", ktorý je veľmi úspešnou a vyhľadávanou letnou atrakciou mesta. V Zámku sa poriadajú komorné predstavenia, koncerty, plesy a Rytierska sála sa využíva tiež ako obradná sieň. Divadlo J. G. Tajovského je situované na Divadelnú ul. a jeho kapacita je 334 miest. Divadlo je po rekonštrukcii vo veľmi dobrom technickom a prevádzkovom stave.

Krajská štátna knižnica Ľudovíta Štúra sídli spolu s Okresnou knižnicou na ul. Ľ. Štúra. Knižnica disponuje počtom 179 493 knižničných zväzkov a počet kníh sa ročne navršuje cca o 6500 kusov. Čítareň knižnice má kapacitu 60 miest.

Lesnícke a drevárske múzeum je situované na Námestí SNP a prevádzkuje ho mesto. Múzeum má celoslovenskú pôsobnosť v oblasti dokumentácie lesníctva a

drevárstva na Slovensku. Okrem toho je aj vlastivedným múzeom, zameraným na vývoj fauny, flóry a spoločnosti regiónu Podpoľania.

V meste Zvolen sú v Pamiatkovej zóne lokalizované dva historicky cenné sakrálne objekty, a to kostol Sv. Trojice evanjelický a. v. a kostol Sv. Alžbety rímsko-katolícky.

Ako ďalšie zariadenia kultúry sa v riešenom území nachádzajú Divadelný klub na Divadelnej ul., galéria Velvet na Nám. SNP a na Hviezdoslavovej ul. je pred otvorením Gallery restaurant.

Územný priemet zariadení kultúry:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Zvolenský zámok - SNG	Nám SNP č. 1	1 939 m ² pl. výst. priestorov 80 miest Kráľovská sieň (koncerty) 90 miest Rytierska sieň 60 miest Kapitánsky dom (klubovňa) 120 miest Kaplnka
Divadlo J. G. Tajovského	Divadelná ul. 3	334 miest 3443 m ² plochy objektu
Krajská štátna knižnica	ul. L. Štúra 5	179 493 knižničných zväzkov 1 430 m ² úžitkovej plochy
Okresná knižnica	ul. L. Štúra 5	
Lesnícke a drevárske múzeum	Námestie SNP 22/33	2 597 m ² vrát. bašty mestského opevnenia
Kino Mier	ul. J. Kollára	333 miest
Podpolianske osvetové stredisko	Bystrický rad č. 1	60 miest
Kostol Sv. Trojice, a. v.	Námestie SNP	929 m ² úžitkovej plochy
Kostol Sv. Alžbety rím. - kat.	Námestie SNP	497 m ² úžitkovej plochy
Divadelný klub	Divadelná ul. 3	Elena Šurinová
Galéria Velvet	Námestie SNP č. 2497	
Gallery restaurant	Hviezdoslavova ul.	

6.2.5. Telovýchova a šport

Telovýchovno-športová vybavenosť riešeného územia Pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma je zastúpená mestskými kúpeľmi s krytou plavárňou, dopravným ihriskom a športovou vybavenosťou ako súčasť telovýchovnej vybavenosti škôl.

Mestské kúpele sú lokalizované na Hviezdoslavovej ul. a ich súčasťou je krytý bazén 25m, sauna a fitness. Ako doplnkové obslužné zariadenia sú v areáli mestských kúpeľov situované tiež prevádzky kaderníctva, pedikúry, maséra a Sledner centrum - systém pre zdravie, krásu a rekondíciu. V letných mesiacoch mestské kúpele plnia aj funkciu plážového kúpaliska, disponujú plochou na

slnenie, otvoreným detským bazénom a už spomínaným krytým plaveckým bazénom.

Dopravné ihrisko v lokalite Hlbiny je v správe mesta, má ho v prenájme súkromná autoškola, ktorá ho využíva pre výcvik študentov autoškoly.

Pri materských školách sa nachádzajú detské ihriská, pri základných školách telocvične, ihriská pre loptové hry a tenis. Stredná zdravotnícka škola školským ihriskom nedisponuje.

V areáli bývalých Jegorovových kasární na Nádvornej ul. prevádzkuje Zvolen Club školskú výučbovú strelnicu plus bar.

Doplnkovými telovýchovno-športovými zariadeniami, ktoré si nevyžadujú areálové priestory a pre ktoré sú vhodné podmienky vzniku v nevyužitých bytových priestoroch, sú fitness. Na riešenom území sa tieto zariadenia okrem mestských kúpeľov nachádzajú na ul. Bystrický rad a Dukelských hrdinov.

Územný priemet zariadení telovýchovy a športu:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Mestské kúpele	Hviezdoslavova ul. č. 50	25 m, sauna, fitness, detský bazén otvorený
Dopravné ihrisko	Ul. Hlbiny	
Školská výučbová strelnica	Nádvojná ul.	strelnica a bar
Základná škola	Hrnčiarska ul. 2119/1	telocvičňa, školské ihrisko, tenis
Základná škola cirkevná	ul. M. M. Hodžu	telocvičňa, školské ihrisko
Materská škola	Hrnčiarska, Tehelná, Hodžova 5	detské ihrisko
Fitness	Bystrický rad 1	Koller I.
Fitness	Dukelských hrdinov3	Štric
Fitness, sauna, masáž	Dukelský hrdinov č. 5	Štuller Peter
Rekondičné centrum	Hviezdoslavova č. 50	Sledner Centrum

6.2.6. Verejná správa a administratíva

Zariadenia verejnej administratívy a správy sú zastúpené inštitúciami štátnej správy, špecializovanej štátnej správy, miestnej správy, zariadeniami peňažníctva, poisťovníctva, telekomunikácií, polície, požiarnej ochrany a pod.

Administratívne budovy správnych orgánov mesta a okresu sa nachádzajú v severnej časti Námestia SNP. Lokalizácia úradov verejnej administratívy a správy do Pamiatkovej zóny, resp. centrálnej mestskej zóny je akcentovaná vhodnou dostupnosťou z územia mesta, ako i dopravným napojením pre dochádzku do týchto zariadení zo širokého zázemia regiónu.

V meste pôsobí široká škála finančných inštitúcií, najmä charakteru bánk a poisťovní.

Okrem zariadení verejnej administratívy a správy je v riešenom území situovaný stavebný fond, ktorý je, resp. bol vo vlastníctve štátu a je prenajímaný firmám s rôznymi komerčnými aktivitami (Stavoprojekt, Medika š. p.).

Územný priemet verejnej administratívy a správy a ďalších dôležitých organizácií a inštitúcií:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Okresný úrad	Námestie SNP č. 35	1 574 pracovníkov
Okresný úrad + katastrálny úrad	M. R. Štefánika	
NUP - Okresný úrad práce	M. R. Štefánika č. 22	55 pracovníkov
Okresný úrad vyšetrovania PZ	Švermova č. 2	
Mestský úrad	Nám. Slobody č. 22	188 pracovníkov
Okresný súd	Kozačeka č. 19	74 pracovníkov
Mestská polícia	Nám. Slobody č. 12	
.Slovenská pošta, š. p.	Sládkovičova č. 2	650 pracovníkov
Slov. telekomunikácie, oblastné stredisko	Sládkovičova č. 4	333 pracovníkov
Všeobecná úverová banka	Nám. SNP 2093/13	144 pracovníkov
ČSOB a.s., pobočka Zvolen	Nám. SNP 41	
Investičná a rozvojová banka	Sládkovičova 93/10	
UniBanka	Nám. SNP 50	
Poštová banka	Nám. SNP 38/55	
Tatra Banka	ul. J. Kozáčeka č. 3	
Slovenská poisťovňa, a. s.	Nám. SNP č. 98/2	962 pracovníkov
Slovenská sporiteľňa	Nám. SNP č. 6/11	137 pracovníkov
Sporodružstvo	Hviezdoslavova č. 243	
Kooperatíva	Nám. SNP č. 38	
Česká poisťovňa Slovensko	Hviezdoslavova č. 26	
Komunálna poisťovňa, oblastná reprezentácia	ul. J. Kozáčeka 2182/11	
Nationale Nederlanden	Hviezdoslavova č. 26	
Prvá česko-slovenská poisťovňa	Námestie SNP č. 22/80	
QBE poisťovňa, obchodné zastupiteľstvo	Sládkovičova č. 6	
Allianz - komunikačné centrum	ul. M. R. Štefánika č. 53	
Amslico - Prvá americko-slovenská poisťovňa	Námestie SNP č. 20, Hviezdoslavova 16	
Poisťovňa TATRA	ul. M. R. Štefánika č. 4	
Pokoj DDP	Kozačeka č. 3	
UNIQUA poisťovňa, obchodná kancelária	ul. J. Kozáčeka 3	
Sociálna poisťovňa - pobočka Zvolen	ul. Š. Moyzesa č. 52	74 pracovníkov
Spoločná zdravotná poisťovňa	Masarykova ul. č. 294/2	
Všeobecná zdravotná poisťovňa	Hviezdoslavova č. 38	29 pracovníkov
A. S. OCR	V. P. Tótha č. 17	býv. Stavoprojekt
Doprastav	ul. M. R. Štefánika	
Železnice SR - prevádzkové riaditeľstvo	M. R. Štefánika č. 295/2	3 894 pracovníkov
Správa energetiky - ŽSR	M. R. Štefánika č. 295/2	
Správa finančnej kontroly	Námestie SNP 50	49 pracovníkov
Colná deklarácia	Masarykova ul.	
SEZ, š. p.	Kozačeka č. 2	
RPIC - poradenské stredisko	Študentská č. 32	
SAV - Ústav ekológie lesa	ul. L. Štúra 2	54 pracovníkov
Vojenský úrad finančného zabezpečenia	J. Jiskru č. 6	837 pracovníkov
Okresná vojenská správa	Divadelná ul.	
Farský úrad evanjelický a. v.	Námestie SNP č. 27	
Farský úrad rímsko - katolícky	Námestie SNP č. 68	

6.3. Komerčná vybavenosť

Komerčná vybavenosť predstavuje významnú časť občianskej vybavenosti nielen z pohľadu širokej škály v uspokojovaní potrieb obyvateľov a tvorby pracovných miest, ale aj z hľadiska formovania významovej a funkčnej profilácie prostredia mesta. Táto oblasť občianskej vybavenosti sa vyznačovala dynamickým procesom zmien nielen z aspektu vlastníckych vzťahov, ale boli sledované najmä zmeny štrukturalizácie vybavenostných druhov, rozvoj nových druhov zariadení, resp. rozširovanie jestvujúcich druhov vplyvom pôsobenia trhových mechanizmov. Zároveň však absentujú údaje, ktoré by v exaktnej forme vypovedali o kapacitách v komerčnej vybavenosti (počet miest pri stole, m² predajnej plochy, počty pracovníkov a pod.). Údaje, uvádzané v súvislosti s komerčnou vybavenosťou, boli čerpané z materiálov Mestského úradu, Zvolen, odbor správy majetku a podnikateľských aktivít, ktoré boli aktuálne k 22. 8. 2002, doplnené vlastným prieskumom v území v novembri 2002.

Oblasť komerčnej vybavenosti tvoria predovšetkým zariadenia obchodno-obslužnej vybavenosti, ktoré sú ovplyvňované ponukou a dopytom na trhu. Sú to zariadenia maloobchodu, verejného stravovania, verejného ubytovania a širokej škály služieb (služby osobné, služby pre domácnosť, služby výrobné a opravárenské, služby v oblasti nehnuteľností, počítačové a s nimi súvisiace služby, iné obchodné služby mimo maloobchodu a veľkoobchodu atď.).

Podľa podkladov MsÚ a vlastného prieskumu v riešenom území vymedzenom ochranným pásmom Pamiatkovej zóny, vo vybraných zariadeniach komerčnej vybavenosti podniká významný počet súkromných podnikateľov, ktorí sú zahrnutí do kategórie tzv. malých podnikateľov, prevažne podnikajúcich na základe živnostenského listu resp. koncesionárskeho povolenia. Zameranie ich podnikania bolo začlenené do šiestich kategórií, a to:

a/ maloobchod

b/ verejné stravovanie

c/verejné ubytovanie

d/služby osobné, pre domácnosť, opravárenské

e/ služby motoristom

f/služby ostatné

6.3.1. Maloobchod

Obchodná vybavenosť mesta Zvolen, najmä vyššia, celomestská, je sústredená v riešenom území Pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma. Sú k tomu predpoklady v ponuke stavebného fondu, keď sa tu nachádza obchodný dom Stred - Prior, obchodný komplex Centrum, tržnica a obchodný dom Xanto. Zástavba centra je ponímaná ako polyfunkcia, kde partery obytných domov sú využité pre obchodnú vybavenosť a služby. Hlavnými priestormi obchodnej vybavenosti sú Námestie SNP, ul. J. Kozačeka, Hviezdoslavova, Masarykova, Trhová ul., ul. Dukelských hrdinov a čiastočne Bystrický rad.

Maloobchodnú sieť reprezentuje široká škála zariadení, resp. podnikateľských činností v najrozmanitejšej druhovej štruktúre potravinového, nepotravinového a priemyselného tovaru, ktoré sú prevádzkované v priestoroch obchodných domov, tržnici, parteroch obytných domov, ako i v stánkoch. Tieto zariadenia zabezpečujú obsluhu obyvateľstva obývajúceho riešené územie, a to v potrebách základnej i vyššej vybavenosti, ale vo väčšej miere slúžia celomestským potrebám, dočasne prítomným obyvateľom a pasantom.

Územný priemet zariadení maloobchodu a veľkoobchodu:

Názov zariadenia	Adresa	Poznámka, majiteľ
Potraviny	Nám. Slobody č. 14	Family - Fabiany M.
Potraviny	Hviezdoslavova č. 23	Gubáni Š.
Potraviny	M. R. Štefánika	Dúha - Ing. Hajšel D.
Potraviny, rozličný tovar	Nám. SNP č. 2497	Delvita s.r.o.
Potraviny - mlieko chlieb	Nám. SNP č.37	Globus s.r.o.
Potraviny, drogéria	V. P. Tótha 2088	Globus s.r.o.
Potraviny, rozličný tovar	Nám. SNP č. 25	Delikatesy - BOBY Ing. Dorda B.
Potraviny, rozličný tovar	Nám. SNP č. 14	Kresila V.
Potraviny, zmiešaný tovar	Nám. SNP č. 22	Avi - Mix Market s.r.o.
Potraviny, zmiešaný tovar	V. P. Tótha	C. K. spol. s r.o.
Potraviny	M. R. Štefánika č. 348	MIX Jednota SD
Potraviny	Nám. SNP č. 19	MIX Jednota SD
Potraviny	M. R. Štefánika č. 805/15	MIX Jednota SD
Potraviny	Nám. SNP č. 53/37	Jeránek J.
Potraviny	Bystrický rad	MC Market s.r.o.
Potraviny	Kozačeka č. 8	MC Market s.r.o.
Potraviny	Nám. SNP č. 14	LUKO Melicherčík J.
Potraviny	J. Kozačeka č. 10	M - Market a.s.
Potraviny	Nám. SNP č. 2497	Trafik Diskont - MARY v.o.s.
Potraviny	Bystrický rad č. 33	Slovpot s.r.o.
Potraviny	Bystrický rad č. 81	Fruit - Námešný P.
Potraviny	Bystrický rad č. 81	Eso - Market Mirem v.o.s.
Potraviny Diskont	Masarykova č. 6	Nizor v.o.s.
Potraviny, chlieb, pečivo	Tržnica	stánok - Ing. Bobor J.
Potraviny, hydina	Nám. SNP č. 35	Hydina - Chrien Ľ.
Potraviny, hydina	Nám. SNP č. 28	Klas - Chrien Ľ.
Potraviny, hydina	Tržnica	stánok - Chrienová K.
Potraviny, drogéria	Hviezdoslavova č. 20	Večierka - Kostková A.
Potraviny, občerstvenie	V. P. Tótha č. 2088	Globus, s.r.o.
Potraviny, cukrovinky	Hviezdoslavova ul.	Krajč M.
Potraviny, mliečne výrobky	Tržnica	Krupinská mliekareň a.s.
Potraviny, mliečne výrobky	J. Kozačeka .č 347	Krupinská mliekareň a.s.
Potraviny, pekárenské výrobky	Hviezdoslavova č. 19	Kúdelová D.
Pekárenské a cukrárenské výrobky	J. Kozačeka č.146/13	Babkine chůtky s.r.o.
Pekárenské a cukrárenské výrobky	Trhová č. 4166/6	Sliačan v.o.s.
Cukrovinky	Nám. SNP č. 9	Lasla - Slančíková S.
Chlieb, pečivo	Hviezdoslavova č. 233	TOP - PEK Matrtaj M:
Chlieb, pečivo	Trhová ul. č. 6	Pekáreň Hron - stánok Ing. Bobor
Chlieb - pečivo	Nám. SNP č. 28	stánok - Pekárne a cukr. š.p.
Pečivo, zákusky	Trhová č. 2	Gabrišová M.
Mäso a mäsové výrobky	Nám. SNP č. 12	Mäsokombinát Hrádok s r o.
Mäso a mäsové výrobky	Nám. SNP č. 30	Mäsokombinát Hrádok s.r.o.
Hydina	Tržnica	Hydinový priemysel a.s. Zvolen

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Mäso - údeniny	Bystrický rad č. 1	Ľupták P.
Mäso - údeniny	Nám. SNP č. 12	Ing. Obuchová M.
Mäso - údeniny	Nám. SNP č. 37	Pivovar Urpín BB s.r.o.
Mäso, mäsové výrobky	Kozačeka č. 347	PD Dobrá Niva
Mäso, mäsové výrobky	Štúrova č. 1	Tauris Siesta T. Cassovia s.r.o.
Mäso - mäsové výrobky	Bystrický rad č. 27	POZANA, a.s.
Hydina, mrazené výrobky	Trhová ul. č. 4166/6	Chrien Ľ.
Hydinové výrobky	Kubányho č. 2132	Hypo Zvole s.r.o.
Hydinové výrobky	Nám. SNP č. 81/20	Hypo Zvolen s.r.o.
Predaj mrazených výrobkov	Nám. SNP č. 30	Mraziarne s. s.r.o.
Predaj mrazených výrobkov	Nám. SNP č. 30	Ryba Zvolen s.r.o.
Predaj mrazených výrobkov	Hviezdoslavova č. 2165	Orlík - Orság R.
Ovocie, zelenina	Kozačeka č. 3	PULZAR garáž
Obchod s ovocím a zeleninou	Kozačeka č. 3	PULZAR
Ovocie - zelenina	Nám. SNP č. 36	Belspol - Velička V.
Ovocie - zelenina	V. P. Tótha	stánok - Blažko E.
Ovocie - zelenina	M. R. Štefánika 47	Krahulcová A.
Ovocie - zelenina	M. R. Štefánika	Fructa - Mojžišová M.
Ovocie - zelenina	Hviezdoslavova č. 34	Taroco s.r.o.
Ovocie - zelenina	Masarykova č. 3	Tišliar I.
Ovocie, zelenina, sudové víno, destiláty	Dukelských hrdinov č. 5	Hlavňa P.
Ovocie, zelenina, sud. víno, čap. sirupy	M. R. Štefánika č. 12	Hrčka J.
Ovocie - zelenina, kvety, fľaškové víno	Nám. SNP č. 33	FLÓRA - Slovinex s.r.o.
Káva a predaj nepotravinového tovaru	Nám. SNP č. 26	Eduscho s.r.o.
Ezoterická predajňa, čajovňa	Hviezdoslavova č. 26	FÉNIX U Petra - Pro Tempore druž.
Ezoterická predajňa, čajovňa	Hlbiny č. 610/5	Pro Tempore družstvo
Novinový stánok	Kozačeka	Bielka S.
Tabak	Tržnica	Dubecká Ľ.
Tabak, noviny, časopisy	Trhová č. 4166/6	Trafika Dubecká Ľ.
Tabak, noviny, časopisy	Nám. SNP - za OD Stred	stánok - Ďuriančík M.
Tabak, noviny, parkovacie karty	Nám. SNP - za OD Prior	Cefiko - Lupták M.
Noviny, časopisy	Nám. SNP, OD Stred	Kňazko D.
Noviny, časopisy, tabakové výrobky	Trhová č. 6	TRAFIKA
Noviny, časopisy, cigarety	J. Kozačeka OS Centrum	Švarcová J.
Tabak, suveníry	Hviezdoslavova č. 3	Mark, v. o. s.
Tabak, časopisy, drobný tovar	Kozačeka - OS Centrum	M - Market Ing. Siman J.
PNS, tabak, doplnkový tovar	Kozačeka - OS Centrum	Ing. Simanová Z.
Pohľadnice, oznámenia, blahoželanania	Nám. SNP, OD Proir	DuPer Kluch P.
Ľudovo-umelecké výrobky	Nám. SNP č. 2497	Suveníry U Mateja Galanová K.
Suveníry, keramika, orient	Nám. SNP č. 81/20	K.O.S. Chudoba J.
Suveníry, drobný tovar	Sládkovičova č. 1	Okresné riad. pôšt.
Suveníry, papier, hračky	Nám. SNP č. 18	Spektrum
Suveníry	Nám. SNP č. 25/15	SPPOT Švecová M.
Predaj sviečok	Nám. SNP č. 2497	Ozkanová J.
Umelecké predmety, diela, šperky	J. Jiskru č. 2	Art Callisto - Majorošová J.
Umelecké predmety, diela, šperky	Nám. SNP. č.25	Art Callisto - Majorošová J.
Keramika, drevená bižutéria	Nám. SNP č. 16	Argilla Šovčíková Z.
Knihy, darčeky	Nám. Slobody	Golianová E.
Kníhkupectvo	J. Kozačeka č. 7	Leštákovo kníhkupectvo Lešták D.
Knihy, bižutéria, orient	Sládkovičova č. 1	Lampertová Marta
Predaj hudobných nosičov	Nám. SNP č. 2497	Hudba Slovensko s.r.o.
Music shop	Nám. SNP č. 26	Orpheus music Ing. Hulina J.

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Hudobniny	Nám. SNP č. 25	G.S. Music Center Steinhúbel G.
Hudobné nástroje	Hviezdoslavova č. 2165	MADA MUSIC Mada s.r.o.
Dámske, pánske a detské odevy	Dukelských hrdinov č. 18	2 S, s.r.o., móda molet
Odevy - pánsky módny salón	Hviezdoslavova č. 2165	Riccardo Hudák R., Lupták V.
Odevy, galantéria, obuv	Hviezdoslavova č. 24	AD - STYLE Ing. Abelovská D.
Odevy, obuv	V. P. Tótha 1486	Modis - Solovič I.
Odevy	J. Kozačeka - OS Centrum	Andrea textil - Haasová A.
Odevy	Nám. SNP č. 35	Elegant - Drak Horská D.
Odevy	Nám. SNP č. 20	Riccardo - Hudák R.
Odevy	Nám. SNP č. 70/36	ROYAL Kertész R.
Odevy	Nám. SNP č. 2497	MAKON Vavrušek M.
Odevy	Nám. SNP č. 26	Profil štúdio M - Kralovská G.
Odevy, kusový textil	Nám. SNP č. 22/33	TEXTIL - Ondrušková A.
Odevy, textil	Nám. SNP č. 37	Orbis
Odevy dámske	Nám. SNP č. 14	M.T.A. s.r.o.
Odevy detské, textil	Nám. SNP č. 9/5	Luskáčik - Matejovičová
Odevy	Nám. SNP č. 2497	Makyta a.s.
Odevy	Nám. SNP č. 16	Odevný priemysel a.s.
Odevy	J. Kozáčeka - Centrum	Otex - Odevy, š.p.
Odevy	Nám. SNP č. 37	Martyas s.r.o.
Odevy	Kozačeka č. 6	Ultrasonic s.r.o.
Odevy, autodoplnky, foto zberňa	Nám. SNP	HOMEX - stánok Ing. Loi Ho Minh
Odevy, alkohol. a nealkoholické nápoje	Nám. Slobody č. 20	Cézar Barciková L.
Odevy, umelé kvety, keramika	Nám. SNP č. 33	Kabi Mix. Beerová Z.
Odevy, kožená galantéria	Sládkovičova. č.1	Style Móda Mgr. Gwerková
Odevy, kožená galantéria	Hviezdoslavova	Style Móda stánok Mgr. Gwerková
Odevy, textil, kožená galantéria	Trhová č. 4	HOMEX Ing. Loi Ho Minh
Konfekcia - pánska a dámska	Hviezdoslavova č .	OZETA TRADING, a.s.
Konfekcia - pánska a dámska	Nám. SNP č. 25/39	Real. M s.r.o.
Konfekcia - pánska a dámska	Hviezdoslavova č. 17	Real. M s.r.o.
Dámska konfekcia	Nám. SNP č. 16	Zoja butik - Bešinová Z.
Konfekcia dámska	Nám. SNP č. 8	Odevný priemysel, a.s.
Pánska konfekcia	Nám. SNP č. 12	Pánska móda Čulíková A.
Pánska konfekcia	Nám. SNP č. 14	Čulíková J.
Konfekcia, obuv, šport. oblečenie	Nám. SNP č. 16	Drinka M.
Textil, drobný tovar	Hviezdoslavova č. 23	Trgiňová M.
Textil, odevy, konfekcia	Nám. SNP č. 41	JEANS STYLE Comenius, sk s.r.o.
Textil, obuv, bižutéria, galantéria	Nám. SNP č. 5	Atex s.r.o.
Pánsky a dámsky textil	Trhová ul. č. 6	Bališ R.
Textil	Nám. SNP č. 28	BESS Bešše M.
Textil, odevy	Masarykova č. 6	Elegant Vavrušková Z.
Textil, odevy	Hviezdoslavova č. 3	Grnáčová B.
Textil	Kozačeka č. 11	MB FASHION Blašková M.
Textil	Kozačeka č. 8	Fekiačová R.
Textil	J. Jiskru č. 2	STONES Ozkanová J.
Textil	Nám. SNP č. 9	Moletka Mojžišová R.
Textil	Nám. SNP č. 2497	TATIANA s.r.o.
Textil	Dukelských hrdinov č . 18	AMITEX
Textil, obuv, hračky	Hviezdoslavova č. 233	MACO Matrtaj M.
Textil, obuv, koža	Nám. SNP č. 80/22	Mr. Jeans Šupolíková Z.
Textil, priemyselný tovar	Kozačeka č. 10	MYSON
Textil	Nám. SNP č. 26	OK - Kost'ová E.
Textil	Nám. SNP č. 25/39	Textil s doplnkami Valach J.
Textil, obuv	Hviezdoslavova č. 17	Real. M
Textil, obuv	Trhová č. 4166/6	MYSON

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Textil	Nám. SNP č. 28	Košťová E.
Textil	Nám. SNP č. 14	Hudec I.
Textil	Nám. SNP č. 14	Biensky P.
Textil	Kozačeka č. 1	Dom textilu Megatex Slovakia s.r.o.
Textil	Nám. SNP č. 37	Jakaba M.
Textil, doplnkový textil	Nám. SNP .č 37	ORBIS - Martyas s.r.o.
Textil	Trhová č. 6	Azico Song Lam -Ing. Lai Dang Dinh
Textil	Kozačeka č. 10	Queen Lemešániová A.
Textil	Nám. SNP č. 74/28	Ing. Kolár J.
Textil	Trhová ul. č. 6	Oriant - Hien Tran Minh
Textil	Dukelských hrdinov č. 18	AMITEX
Textil	Dukelských hrdinov č. 18	Midling P.
Textil	Nám. SNP č. 20	Trgiňová M.
Textil	Hviezdoslavova č. 16	Móda ITALY s.r.o.
Textil	Nám. SNP č. 48/71	Denim Jeans Michaela s.r.o.
Textil	Nám. SNP č. 30	Beverly Hills Lenková V.
Textil, obuv, kožená galantéria	Nám. SNP č. 37	Dona Popracová D.
Textil	Kozačeka č. 8	Jama Shop Szabó J.
Textil kusový	Nám. Slobody	S+M Slovenska Zuzana - Matyšoková
Textil, ponožky	Nám. SNP č. 28	Múčka E.
Textil.	Hviezdoslavova č.50	Ing. Láska V.
Textil, obuv	Trhová ul. č. 4166/6	Hoa Le Xuan
Textil	Trhová č. 4166/6	TOM - Ing. Nguyenová Zdenka
Textil, obuv, športové potreby	Hviezdoslavova č. 233	Mr. Jeans
Textil, obuv, spotrebný tovar	Nám. SNP č. 25/39	DENA Letko J.
Textil, odevy, doplnkový tovar	Hviezdoslavova č. 10	Lara Fashion Mgr. Art. Gombárová
Textil, spodné prádlo	Nám. SNP č.26	Queen Slovakia Cáhová I.
Textil, spodné prádlo	Nám. SNP č. 81	Popovič P.
Textil, dámska spodná bielizeň	Nám. SNP č. 12	LIVI Tkáč L.
Textil, obuv	Sládkovičova č.5	Dominique Mode s.r.o.
Textil, obuv	Kozačeka č. 10	H.L.X. FOREIGN TRADE s.r.o.
Textil, obuv	Kozačeka č. 3	Textil
Textil, obuv	Hviezdoslavova č. 20	Cuong Nguyen Trong
Textil, odevy	Nám. SNP č. 26	COMTESSAMyson Tue Tran
Textil, odevy	Kozačeka č. 11	Grnáčová B.
Textil, odevy	Hviezdoslavova č. 3	American Jeans Móa Italy s.r.o.
Textil, odevy	Nám. SNP č. 17	Prestige s.r.o.
Textil, odevy, doplnkový tovar	Hviezdoslavova č. 3	MODEV s.r.o.
Textil, odevy	Hviezdoslavova č. 3	Luptáková M.
Textil, odevy	Nám. SNP č. 14	Colins jeans Mimoza s.r.o.
Textil, odevy	Nám. SNP č. 16	Jarka Rybošová J.
Textil, odevy, konfekcia, obuv	Sládkovičova č. 92/9	EXTREME Luptáková M.
Textil, obuv	Kozačeka č. 10	L. X. s.r.o.
Textil, ponožky, výrobky z dreva	Trhová č. 6	Valéria Samčuk V.
Textil, obuv, galantéria, hračky	M. R. Štefánika	Gatex Plus s.r.o.
Textil, obuv, elektronika	J. Kozačeka č. 13/146	Ha Le Thi Thu
Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 10	Cahn Tran Thi, Nu Le Thi
Textil, obuv, elektronika	Trhová ul. č. 6	Nam Le Xuan, Tan Duong Manh
Textil, obuv, elektronika	Hviezdoslavova ul.	stánok - Hoan Tran Huu
Textil, obuv, elektronika	Hviezdoslavova č. 20	Hang Tran Minh
Textil, obuv, elektronika	Hviezdoslavova č. 20	Pham Quang Khanh
Textil, obuv, elektronika	Nám. SNP č. 14	Hoang Bui Ngoe
Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 10	Huang Le Thi
Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 3	Son Le Hong

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 3	Myson textil
Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 13/46	Hung Pham Van
Textil, obuv, elektronika	J. Jiskru č. 2	Huy Bui Quang
Textil, obuv, elektronika	Nám. SNP. č. 25/39	Domino
Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 10	Nam Le Xuan
Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 8	Duong Vu Kim
Textil, obuv, elektronika	Kozačeka č. 8	Ing. Le Trong Dinh
Textil, obuv, elektronika	Hviezdoslavova č. 20	Nam Le Xuan
Textil, obuv, elektronika	Hviezdoslavova	stánok - Nu Le Thi
Textil, obuv, elektronika	Hviezdoslavova	stánok - Ing. Rafael R.
Textil, obuv, elektronika	Nám. SNP č. 14	Quang Dao Minh
Textil, obuv, elektronika	Hviezdoslavova	stánok - Quang Huy Bui
Textil, obuv, galantéria	Nám. SNP č. 16	Ing. Rafael R.
Textil, obuv	Nám. SNP č. 25/39	Simona
Textil, drobný tovar	Kozačeka č. 8	Jama Shop
Textil, drobný tovar, remesel. potreby	Nám. SNP č. 37	REPOS Supuková Š.
Textil, kožená galantéria bižutéria	Nám. SNP č. 28	Eliška Ing. Najšl J.
Predaj luxusnej bielizne	Kozačeka č. 8	Hula Shop Lux Hulanská A.
Textil, bižutéria. drogéria	M. R. Štefánika	Lula konzum Lakotová Ľ.
Bytový textil, postelá bielizeň	Nám. SNP č. 25	Evka šandor J.
Spodná bielizeň	Nám. SNP č. 2497	Intimissimi s.r.o.
Spodné prádlo	Nám. SNP č. 20	Medulienka Kľuka J.
Detský textil	Nám. SNP č. 26	Vláčik Ing. Antalíková N.
Detský textil	Trhová ul. č. 4166/6	KUKO Ing. Chabadová L.
Detský textil	Kozačeka č. 26	KUKO Ing. Chabadová L.
Detský textil	Trhová č. 2	KUKO Ing. Chabadová L.
Detský textil, hračky	Hviezdoslavova č. 32	Bambino Václavík D.
Detský textil, detské potreby	Nám. SNP č. 31	TOMJAM Ing. Sorta T.
Textilná galantéria	Nám. SNP č. 75/26	SOB Bvocová
Textilná galantéria	Nám. SNP č. 20/81	SOB Bvocová
Textilná galantéria	Nám. SNP č. 2497	Galtera, s. r.o.
Textilná galantéria	Nám. SNP č. 22/33	LANA Sliacka O.
Textilná galéria	M. R. Štefánika č. 62	LANA Sliacka O.
Textilná galantéria, šijacie stroje	Nám. SNP č. 19	LANA Sliacka O.
Šijacie stroje	Nám. SNP č. 2497	LANA Sliacka O.
Šijacie stroje	Kozačeka č. 10	FORTUNA Sitár M.
Detský textil, hračky	Nám. SNP č. 2497	DRÁČIK DUVI s.r.o.
Metrový textil, textil. galantéria	Nám. SNP č. 14	Zlatá ihla Barapon s.r.o.
Metrový textil, textil. galantéria	Nám. SNP č. 2497	Zlatá ihla Barapon s.r.o.
Kusový textil	Nám. SNP č. 16	ROYAL
Klobúky	Hviezdoslavova č. 10	Stipon - klobúky Ing. Paulík K.
Lacný textil a odevy	Nám. SNP č. 20	FENIX Brhlíková M.
Použitý textil, hračky	Nám. SNP č. 37	Nicol Dobóciová M.
Lacný textil	Nám. SNP č. 64/2	GENESIS Řehořek R.
Textil second - hand	Nám. SNP č. 37	Elpek Ing. Kulhánek P.
Textil second - hand	Duklianskych hrdinov č. 5	Dagmar Lanhartová
Textil second hand	Nám. SNP č. 22	Sehatex s.r.o.
Textil second hand	Nám. SNP č. 37	Second hand Sláva S.
Textil second hand	Nám. SNP č. 30	SEKÁČ JUDr. Šimonová V.
Second hand, požič. spoločenských šiat	Sládkovičova č. 1	LUNA Greštiaková Z.
Second hand	Hviezdoslavova č. 24	Malčeková P.
Second hand	Nám. SNP č. 16	Úradníková Magdaléna
Second hand	Nám. SNP č. 16	Orbis Textil Martyas s.r.o.
Predaj lacného textilu a odevov	Nám. SNP č. 16	FENIX
Lacné odevy	Nám. SNP č. 16	SEKÁČ JUDr. Šimonová V.
Požičovňa a predaj svadobných šiat	Sládkovičova č. 9	Sitárová M.
Tabu shop, požičovňa svadobných	Hviezdoslavova č. 24	SEX SHOP Sitárová M.

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

šiat		
Pančuchový tovar, spodné prádlo	Nám. SNP č. 20	LUNA Bartová H.
Pančuchový tovar, spodné prádlo	Hviezdoslavova č. 26	Bepon s.r.o.
Plavky, spodné prádlo, nočná bielizeň	Nám. SNP č. 20	Blazsek F.
Dámska a pánska spodná bielizeň	Nám. SNP č. 28	Šopec J.
Spodné prádlo, kožená galantéria	Nám. SNP č. 30	Dagobert Ing. Bortel J.
Kožená galantéria, obuv, pančuch. tovar	Nám. SNP č.40	Brass s.r.o.
Kožená galantéria, bytové doplnky	Nám. SNP č. 20	Dvojčoš B.
Kožená galantéria, ponožky	Trhová č. 6	Krátky V., Tomašovičová H.
Kožená galantéria	Nám. SNP č. 28	Eliška Najšelová
Kožená galantéria	Dukelských hrdinov č. 18	Tomašovičová M.
Kožená galantéria, kusový textil	Nám. SNP č. 28	Rybárová I.
Kožené a kožušinové výrobky	Nám. SNP č. 6/11	K CERO Cerulík R.
Kožušiny, kožené odevy a kož. galantéria	Sládkovičova č.90/5	Dijana s.r.o.
Kožené výrobky, bižutéria, sklo, odevy	Masarykova č. 6	Mašlonková E.
Kožušníctvo	Kozačeka č. 11	Gierltová H.
Kožušníctvo	Kozačeka č. 1	Laučíková A.
Obuv, textil, elektronika	Kozačeka 146/13	Bui Quang Huy
Obuv, textil, elektronika	Kozačeka č. 10	Huang Le Thi
Obuv, textil, elektronika	Nám. SNP č. 14	Huy Bui Quang
Obuv, textil, elektronika	Nám. SNP č. 14	Nam Hoang Thi Thanh
Obuv, textil, elektronika, okuliare	Kozačeka č. 8	Doung Vu Kim
Obuv, textil, elektronika	Hviezdoslavova č. 20	Nam Le Xuan
Obuv, textil, elektronika	Kozačeka č. 10	Canh Tran Thi
Obuv, textil	Hviezdoslavova č. 20	Cuong Nguyen Trong
Obuv, textil	Nám. SNP č. 14	Ing. Hoang Vu The
Obuv, textil	Trhová č. 6	Nam Le Xuan
Obuv, textil, galantéria	Nám. SNP	Ing. Nguyenová Zdenka
Obuv, textil	Nám. SNP č. 14	Ing. Hong Vu The
Obuv, textil, odevy	J. Kozačeka č. 8	Nguyen Trung Hien
Obuv, textil solárium	Štúrova č. 5150	Ing. Le Trong Dinh
Obuv	Nám. SNP č. 22	Mial - obuv Ing. Černák A.
Obuv	Nám. SNP č. 37	Ing. Hláčik P.
Obuv	Sládkovičova č. 11	Firma Bystriansky s.r.o.
Obuv	Nám. SNP č. 80/22	Ing. Púchyová R.
Obuv	Nám. SNP č. 25	Potančok s.r.o.
Obuv	Sládkovičova č. 92	MARKÍZA Menčoková M.
Obuv, drobný tovar	Nám. SNP č. 30	CO - BRAA Spišiak A.
Obuv, módne doplnky	Hviezdoslavova č. 30	Globál
Obuv, kožená galantéria	Nám. SNP č. 22/33	Trimaver Fekiač M.
Obuv, kožená galantéria	Nám. SNP č. 81/20	Trimaver Fekiač M.
Obuv, kožená galantéria	M. R. Štefánika	Trimaver Fekiač. M
Obuv, kožená galantéria	Nám. SNP č. 2497	IMBIZ Ing. Šutarík J.
Obuv, kožená galantéria, odevy	M. R. Štefánika č. 41	Kuťka, Kučharčíková J.
Obuv, kožená galantéria	Nám. SNP č. 12	EX TOP Šturma
Boutique	Kozačeka – DS	Sultán Coscunirmaková A.
Boutique	Trhová č. 4	Afibo Fiňďová J.
Drogéria, kozmetika	Nám. SNP č. 19	Atve BB s.r.o.
Drogéria, kozmetika	Kozačeka č. 10	Droxi drogérie s.r.o.
Drogéria, kozmetika	Nám. SNP - OD Stred	Gestil s.r.o.
Drogéria, kozmetika, parfuméria	Masarykova č. 6	Dento - MUDr. Hirner A.
Drogéria	Sládkovičova č. 5	Gama
Drogéria	Hviezdoslavova č. 2165	Hulín J.
Drogéria	Nám. Slobody č. 20	PLUS, obchodné družstvo

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Drogéria, kozmetika	Kozačeka č. 10	Droxi drogérie, s.r.o.
Drogéria, papiernictvo	Trhová ul. č. 6	Papex s.r.o.
Parfuméria	Nám. SNP č. 12	Fann - parfumérie s.r.o.
Parfuméria	Nám. SNP č. 2497	Ing. Kokolus V.
Parfuméria, odevy, obuv	Sládkovičova č. 9	Kamenská D.
Prírodné ružové parfémy	Nám. SNP č. 2497	Aneli - Jordanová A.
Kozmetika, farmaceutické výrobky, čaje	Kozačeka č. 23	Medika Market MML s.r.o.
Farby - laky, sklo	Nám. SNP č. 77	Beličková M.
Farby -laky, drogéria	Hviezdoslavova č.26	Art Media Kmotrík I.
Nákup a predaj čistiacich prostriedkov	Nám. SNP č. 16	PROTECH
Kozmetika, módne doplnky	Nám. SNP č. 12	Jakab L.
Pleťová a vlasová kozmetika	Nám. SNP č. 2497	BEAUTY SERVIS SK
Foto - kino	Nám. SNP č.2497	Fotolab Slovakia s.r.o.
Hračky, detský tovar	Masarykova č.6	Ing. Balík M.
Hračky, bižutéria, umelé kvety	Kozačeka č. 8	Kolláriková M.
Hračky	Nám. SNP č. 26	Solium Kollárová Z.
Hračky a hry	Kozačeka - OS Centrum	Tradeimpex s.r.o.
Hračky, hry	Kozačeka č. 26	Tradeimpex s.r.o.
Bižutéria, darčkové predmety	Nám. SNP č. 26	Daro Kopřiva R.
Papier, školské potreby	Tehelná č. 4	KŠP s.r.o.
Papiernictvo	Hviezdoslavova č. 10	Štipon - papiernictvo Štomelová E.
Papiernictvo	Nám. SNP č. 14	ATLAS Ing. Čačková M.
Športové potreby	Nám. SNP č. 2497	Orinoco Czako I.
Športové potreby	Nám. SNP č. 80/22	Joko s.r.o.
Športové potreby	Nám. SNP č. 2497	SPORTLIVE Klincová J.
Športové potreby	Nám. SNP č. 26	Adidas Hulina J.
Značkové športové oblečenie	Nám. SNP č. 2497	Šport Kucej M.
Šport	Nám. SNP č. 40	Cyklošport Plecho M.
Šport	Nám. SNP č. 14	Stange šport Ing. Slašťan P.
Šport	Sládkovičova č. 3	ELI - šport Mikulová E.
Šport, výživa pre športovcov	Nám. SNP č. 2497	ELI - šport Mikulová E.
Fitness oblečenie, doplnková výživa	Nám. SNP č. 2497	Fitness shop Schwarz P.
Snečné okuliare	Kozačeka, OS Centrum	BENO s.r.o.
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 2497	ORIONT - Hien Tran Minh
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 2497	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 28	Kmeť. M.
Snečné okuliare	J. Kozačeka - OS Centrum	Nam Hoang Thi Thanh
Snečné okuliare	Kozačeka - OS Centrum	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 10	Nguyen Phong Thoan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 26	Nguyen Phong Thoan
Snečné okuliare	Štúrova č. 1448	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 2497	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 14	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 14	Nam Hoang Thi Thanh
Snečné okuliare	Sládkovičova č. 1	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 80/22	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 26	Thoan Nguyen Thong
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 10	Thoan Nguyen Thong
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 14	Tung Nguyen Xuan
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 80/22	Van Pham Le
Snečné okuliare	Nám. SNP č. 2497	SPIRIT, sro
Snečné okuliare a doplnky	Nám. SNP č. 2497	Štric M.
Snečné okuliare a športové potreby	Nám. SNP č. 2497	GEMA Ing. Obžút M.
Snečné okuliare, parfémy	Nám. SNP č. 2497, OD	BENO s.r.o.
	Stred	

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Predaj pyrotechnických výrobkov	Nám. SNP č. 2497, OD Stred	BENO s.r.o.
Predaj pyrotechnických výrobkov	Hviezdoslavova č. 36	BENO s.r.o.
Predaj pyrotechniky, spotrebný tovar	Hviezdoslavova č. 10	Šlamastika Štimelová T.
Predaj zábavnej pyrotechniky	Nám. SNP č. 14	Chaban J.
Predaj zábavnej pyrotechniky	Nám. SNP - OD Stred	Štric M.
Predaj zábavnej pyrotechniky	Nám. SNP - OD Stred	Kozelka R.
Zábavná pyrotechnika	J. Kozačeka - OS Centrum	Kmeť M.
Zábavná pyrotechnika	Hviezdoslavova ul.	Tung Nguyen Xuan
Zábavná pyrotechnika	Nám. SNP č. 16	Kmeť M.
Zábavná pyrotechnika	Nám. SNP č. 2497	Štric M.
Zábavná pyrotechnika	Nám. SNP č. 26	Krnáč M.
Zábavná pyrotechnika	Masarykova č. 6	Pántik S.
Kvetinárstvo	Nám. SNP č. 20	Kvetinárstvo - Kvety Balážová Z.
Kvetinárstvo	Nám. SNP č. 22/33	Flóra - Jokmanová A.
Predaj kvetov	Hviezdoslavova č. 20	Orchidea - Holothová K.
Kvety	Kozačeka č. 8	Veronika - Hudák R.
Kvety	Nám. SNP - OD Stred	Alenn Kováčová A.
Kvety	Nám. SNP č. 2497	Glória - Mgr. Trnavská G.
Kvety, ovocie	Hviezdoslavova č. 42	Mgr. Trnavská G.
Kvety	Nám. SNP č. 8	Ing. Lovas J.
Kvety	Tržnica	Tučnáková Ivana
Kvety rezané, sušené, črepníkové	Sládkovičova č.9	Kvety Vacková M.
Kvetinárstvo	Bystrický rad .č 11	Klesniak J.
Kvetinárstvo	Trhová ul. č. 4	Jasmín - Ing. Lovas J.
Kvetinárstvo	Nám. SNP č. 10	Kvetinárstvo U Jara Ing. Lovas J.
Kvetinárstvo	Kozačeka č. 8	Potančok Z.
Predaj kvetov	Nám. SNP č. 16	Kvetinár. v podkroví Tučnáková I.
Predaj kvetov a doplnkov	Nám. SNP č. 14	Kvetinárstvo Pasáž Potančok Z.
Kvety, drobné dekoračné predmety	Nám. SNP č. 14	stánok - Balážová Z.
Kvety, záhradkárske potreby, sklo	Bystrický rad č. 69	Hornáček
Ochrana rastlín	Nám SNP č. 14	ENDRIK Filipiaková E.
Zlatníctvo, hodinárstvo	M. R. Štefánika č. 47	Bošela J.
Zlatníctvo	Hviezdoslavova č. 237/28	Bošela J.
Zlatníctvo - výroba, predaj, oprava	Nám. SNP č. 12	R - GOLD Horváthová I.
Zlatníctvo, obuv, kožená galantéria	Nám. SNP č. 5	Mária Rančíč E.
Zlatníctvo	Sládkovičova č.90/5	IVOŠ Rančíč J.
Zlatníctvo	Sládkovičova č. 5	Rubín s.r.o.
Zlatníctvo, predaj a oprava	Nám. SNP č. 2497	Rubín, sro
Klenoty, zlatníctvo	Nám. SNP č. 26	J. M. K. JUDR. Chlupová K.
Zlaté a strieborné šperky, hodiny	Nám. SNP 2497	Gold Point Kabra Brat. s.r.o.
Hodiny, striebor. a pamiatk. predmety	Nám. SNP č. 5	Rančíč J.
Starostriebro	Nám. SNP č. 2497 – OD	Uhlíková R.
Predaj šperkov a spotrebného tovaru	Hviezdoslavova č. 16	Záložňa Index s r o Košice
Spotrebný tovar	Trhová ul. č. 6	Tuan Do Minh
Spotrebný tovar	Hviezdoslavova č. 42	L O O K Juríček J.
Spotrebný tovar	Nám. SNP č. 28	LUCIA OK . Kostová E.
Spotrebný tovar	Trhová č. 6	Ing. Le Trong Dinh
Spotrebný tovar	Trhová č. 6	HOMEX – stánok Thao Dao
Spotrebný tovar	Trhová č. 6	Thung
Spotrebný tovar	Hviezdoslavova	Bališ R.
Spotrebný tovar	Trhová ul.	stánok - Mlynárová A.
Spotrebný tovar	Trhová č. 6	stánok – Ing. Loi Ho Minh
Spotrebný tovar	Dukelských hrdinov	Marila - Mituchová M.
Priemyselný tovar	Hviezdoslavova č. 28	Huyen Nguyen Thi
Komisionálny predaj, starožitnosti	Hviezdoslavova č. 34	býv. Rempox Supuková Š.
Komisionál. predaj, prenájom	Nám. SNP č. 25/39	Marcely J.
		KREATIV PC

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

počítačov				
Komisionál. predaj, prenájom		J. Kozačeka č. 13		KREATIV PC
počítačov				
Spotrebná elektronika		Nám. SNP č. 20/81		Drukos elektro s.r.o.
Bicykle, priemyselný tovar		Hviezdoslavova č. 19		Karakol Ing. Kemeník J.
Priemyselný tovar		Hviezdoslavova č. 2		Metal Market Barcik J.
Priemyselný tovar		Bystrický rad č. 83		Praktik Kubinec E.
Priemyselný a spotrebný tovar		Nám. SNP č. 25/39		Bytarm s.r.o.
Chladničky, biela technika		Bystrický rad č. 81		Rausa J.
Predaj plynospotrebičov		Hviezdoslavova č. 26		REMONTA s.r.o.
Predaj planospotrebičov, žalúzie		Masarykova č. 6		Ing. Mašlonka A.
Domáce potreby - kuchynka		Bystrický rad 77		Gubáni Š.
Domáce potreby		Nám. SNP č. 2497		Majtán Fr.
Domáce potreby		Nám. SNP č. 2497		Malina A.
Domáce potreby		Nám. SNP č. 12		Mokráň L.
Domáce potreby, sklo, porcelán		Hviezdoslavova č. 18		Otiepka R.
Sklo, porcelán, smaltovaný riad		Nám. SNP č. 9/5		Šiandorová K.
Sklo - porcelán		Nám. SNP č. 37		Sólo porcelán - Ing. Koudelka S.
Predaj elektrospotrebičov		J. Kozačeka č. 8		DR s.r.o.
Elektrospotrebiče, elektronika		Kozačeka OS Centrum		Vegeši Melicher
Priemyselný tovar, domáce potreby		Nám. SNP č. 2497		Sopčiak Ľ.
Rozličný tovar		Tržnica		Uni – Coop Ing. Šidla
Rozličný tovar		Dukelských hrdinov č. 31		INDIÁN - Universum s.r.o.
Predaj masáž. kresiel, perličkových vaní		Nám. SNP č. 2497		EASTON AG SR
Zdravotná technika, zdravotné pomôcky		Nám. SNP č. 14		TECHNOMED
Stroj. spotrebný a priemyselný tovar		Sládkovičova č. 7		Chiros a.s. Piešťany
Nemotorové šport. lode, textil		Hviezdoslavova č. 24		Daxner D.
Inštalčný materiál, svietidlá		Štúrova ul. č. 5150		CASTILL s.r.o.
Nábytok		Nám. SNP č. 2497		Nábytok Bodnár Plus s.r.o.
Nábytok		M. R. Štefánika		Čapkovič J.
Nábytok		Kozačeka č. 6		M - Nábytok s.r.o.
Nábytok na zákazku		Sládkovičova č. 7		MADA Marcin P.
Nábytok, bytové doplnky		Dukelských hrdinov č. 20		Cerut s.r.o.
Nábytok, bytové doplnky		Kozačeka č. 5		DOMINO Čiliková Ľ.
Nábytok, bytové doplnky		Nám. SNP č. 152		Idea Nitra a.s.
Nábytok, bytové doplnky		Nám. SNP č. 2497		MaS Miko Milan
Bytové doplnky		Nám. SNP č. 20		Kom. spol. VEKA Treadibg
Nábytok, kožené sedačky		Nám. SNP č. 2497		Štýlový nábytok Kadlecová M.
Nábytok, svietidlá, keramika		Nám. SNP č. 25		Diana – Nábytok Klimová O.
Nábytok, svietidlá		J. Kollára č. 1474/1		OD Xanto Ing. Plesník J.
Nábytok, športové potreby		Nám. SNP č. 30		Michálek M.
Kuchynské štúdio		J. Kozačeka č. 10		Kuchynské štúdio Merkúr interiér sro
Predaj a montáž dverí - vzorkovňa		Nám. SNP č. 2497		Ing. Paločka J.
Interiérové doplnky		Nám. SNP č. 14		sklenárstvo Gerat - Ing. Geratová I.
Vzorková predajňa interiéru		Hviezdoslavova č. 24		Interiér –Exteriér, Nemec J. Szabo R.
Koberce, podlahoviny, byt. doplnky		Kozačeka č. 6		Tep shop - Krajčík P.
Stavebný materiál, bytové doplnky		Nádvojná (Jegorovka)		Kerimax a.s.
Obklady, dlažby, sanita		Nám. SNP č. 25/39		Tradeimpex spol. s r.o.
Remeselné potreby, predaj požičovňa		Trhová ul.		Remex s.r.o.
Ručné el. náradie a príslušenstvo		J. Jiskru		Remex s.r.o.
Drobnochov		Dukelských hrdinov č. 5		Chovateľ - ADAM s.r.o.
Športové a rybárske potreby		Masarykova č. 6		Chovprodukt s.r.o.

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Chovateľské potreby	Hviezdoslavova č. 4	Chovateľ. centrum Galambošová K.
Chovateľské potreby	M. R. Štefánika č. 47	Murgaš M.
Chovateľské a kynologické potreby	Hviezdoslavova č. 34	TOMIPO -Pohorelec M.
Chovateľské a modelárske potreby	29. augusta č. 1	Hobby - Petrík M.
Filatelistika, numizmatika	Nám. SNP č. 37	Katalóg - Ing. Čaniga R.
Rybárske potreby	Dukelských hrdinov č. 5, 34	Rybár - ADAM s.r.o.
Zbrane, strelivo, poľovníctvo	Hviezdoslavova č. 20	Poľovníctvo Terem - Terem M.
Zbrane, strelivo, poľovníctvo	Nám. SNP č. 36/70	Poľovníctvo Terem - Teremová Ľ.
Poľovnícke a rybárske potreby	Dukelských hrdinov, č. 3	Poľovník - MUDr. Tichavský M.
Lesnícke potreby	Bystrický rad č. 77	UNIFORST s.r.o.
Modelárske potreby	Štúrova č. 4	Galbáč J.
Modelárske výrobky	Bystrický rad č. 1	Galbáč. J
Výrobky z ovčieho rúna	Nám. SNP - OD Stred	Adocco, v.o.s.
Predaj počítačov	Nám. SNP č. 26	Agharta Computers
Predaj mikropočítačov, redakcia	Hviezdoslavova č.19	Fifo - Pančo
Elektronika, autopríslušenstvo	Hviezdoslavova č. 21	Line - Fejt J.
Elektronika	Nám. SNP č. 26	SAT – Elektronik -Ing. Ukrop M.
Elektroinš. materiál, elektrospotrebiče	Kozačeka č. 13	Alfa – Ulbrich -Ulbrichová M.
Výpočt. technika, šijacie a pletacie stroje	M. R. Štefánika	EMEL Zvolen s.r.o.
Výpočtová technika	Nám. SNP č. 37	EMEL Zvolen s.r.o.
Výpočtová technika a elektronika	Nám. SNP č. 37	Euro Comp s.r.o.
Spotrebná elektronika	Nám. SNP č. 2497	PROTON SK -Nehúz. T.
Predaj mobilných telefónov	Hviezdoslavova č. 34	Pro mobil -Ing. Ilčík Š.
Predaj mobilných telefónov	Nám. SNP č. 16	MOBIL SHOP Kovalančík M.
Kancelárske potreby	Nám. Slobody č. 20	Faluma s.r.o.
Kancelárske potreby, papier	Kozačeka č. 7	Papier Centrum
Nákup a predaj výpočt. a kanc. techniky	Hviezdoslavova č. 237/28	FAX a COPY s.r.o.
Predaj umeleckej a úžitkovej liatiny	Nám. SNP č. 2	Slov. Hasiace zar. s.r.o.
Nákup a predaj OOPP a čist. prostr.	Nám. SNP č. 16	PROTECH -Kurčík M.
Osivá, záhradkárské potreby	Trhová č. 2	Agrosem s.r.o.
Predaj krmnej zmesy	Hviezdoslavova č. 233	Poľnonákup Slatina a.s.
Záhradkárské potreby	Trhová č. 4166/6	Bariak J.
Záhradnícke a záhradkársky materiál	Hviezdoslavova č. 223	Záhradkár - Inf. Furčák B.
Včelárske produkty	Tržnica – stánok	Bareko s.r.o.
Víno - sudové a fľaškové	Hviezdoslavova č. 10	Ranč u Bobiho s.r.o.
Víno - sudové a fľaškové	Hviezdoslavova č. 20	Ranč u Bobiho s.r.o.
Predaj vína	Divadelná č. 3	PAMES s.r.o.
Sudové víno	Nám. SNP č. 2595/58	JO – MI Sturzová E.
Sudové víno – mikropočítače	Nám. SNP č. 12	Ing. Pálka A.
Sudové víno – mikropočítače	Hviezdoslavova ul.	Ing. Pálka A.
Nákup, predaj a servis strojov	J. Jiskru č. 8	Agrotechnika, spol. s r.o.
Zdravotná technika	Nám. SNP č. 14	Technomed - Velebová A.
Ochranné pomôcky a colná deklarácia	Masarykova č. 325	KOMPLET - Hlúbik P.
Predaj a montáž garážových brán	V. P. Tótha č. 17	PATRIOT SLOVAKIA s.r.o.
Čerpacia technika,, priemyselný tovar	Hviezdoslavova č. 32	Technoterm ZaK.s.r.o.
Čerpacia a teplovodná technika	Hviezdoslavova č. 32	UniTechno Emet-Impe, Inetrant s.r.o.
Náhr. diely na poľnohosp. techniku	Dukelských hrdinov č. 4	Prepol, Halama J.
Diskontná predajňa alko, nealko, sirupy	Nám. SNP č. 9/5	PSV -Ing. Tešlár J.
Obchod s drevom	V. P. Tótha č. 17	Medicplast, Divízia Drevo

Veľkoobchod s priemyselným tovarom	s priemyselným	Hviezdoslavova č. 32	Náradie Import – Export, Barcik J.
VO činnosť s potravinárskym tovarom	s potravinárskym	Nádvorná č. 10	KRAŠ SLOVAKIA s.r.o.
Veľkoobchod s potravinami		Nádvorná – Jegorovky	Maxa s.r.o.
Veľkoobchod s racionálnou výživou		J. Jiskru	Ing. Kubivec F.
Veľkoobchod nešpecializovaný		J. Jiskru č. 2	Pemark, Kuzmín M.
VO a MO s nábytkom		M. R. Štefánika č. 41	M.D.K. Division s.r.o.
Veľkoobchod s textilom		Bystrický rad č. 69	Findová J..
VO a MO činnosť s textilom		Kozačeka č. 10	GEMA -M. Nániová
Veľkoobchod s kvetmi		Hozačeka – DS	Paulenková A.
VO ovocie – zelenina		Dukelských hrdinov č. 8	SIMEX, s.r.o.
Veľkoobchod		Masarykova č. 325	TRES, s.r.o.
Prevádzkovanie tržnice		Dukelských hrdinov č. 18	Ivanko V.

6.3.2. Verejné stravovanie

Zariadenia verejného stravovania sú v riešenom území vybudované v druhovej štruktúre reštaurácia, vináreň, pizzeria, gril, denný bar, kaviareň, cukráreň, espresso, piváreň, bufet a rýchle občerstvenie. Prevádzkované sú ako samostatné zariadenia verejného stravovania, alebo sú súčasťou ubytovacích zariadení, poskytujúcich služby aj neubytovaným záujemcom.

Územný priemet zariadení verejného stravovania:

Názov zariadenia	Adresa	Poznámka, majiteľ
Reštaurácia, vináreň, kaviareň	Námestie SNP č. 64/2	hotel Poľana - A. G. Company, s.r.o.
Reštaurácia	Trhová č. 4	Mestský hotel - Mesto Zvolen
Reštaurácia	Námestie SNP č. 32	Penzión Quatro, Quatro, s.r.o.
Reštaurácia, kaviareň	ul. L. Štúra č. 13	Penzión Franko, Franko - Valach
Reštaurácia Centrum	Kozačeka č. 8	C.K. s.r.o.
Divadelná reštaurácia	Divadelná č. 3	Divadlo JGT- Ivan J.
Reštaurácia Gurmán	Masarykova č. 6	Farbiaková M.
Reštaurácia Lipa, Žaba	Hviezdoslavova č. 34	Kevely P.
Gallery restaurant	Hviezdoslavova ul.	pred otvorením
Ázijská reštaurácia	Hviezdoslavova č. 34	Kevely P:
Vináreň, kaviareň	Nám. SNP č. 36/51	U Alexa - Alex s.r.o.
Hostinec Slovan	Štúrova č. 3	Trebuľová L.
Caffeé Manhattan	Masarykova č. 6	Djurdjica Turaljič
Kaviareň Alison, solárium	Hviezdoslavova č. 16	Đurčík J.
Kaviareň Fun caffeé	Nám. SNP č.2497	K.G.K. s.r.o.
Kaviareň Živena	Nám. SNP č. 3	Kaviareň Živena s.r.o.
Café Triangolo, minibar	Hviezdoslavova č. 3	SPAZ s.r.o.
Kaviareň, cukráreň	Štúrova ul.	Štefanovič Z.
Talianske špeciality	Hviezdoslavova č. 3	Antalík R.
Záhradná reštaurácia	Hviezdoslavova č. 3	SPAZ, s.r.o.
Gazdovské špeciality	Nám. SNP č. 9	FE-MA s.r.o.
Vináreň U Klúčika	Nám. SNP č. 18	Petranská V. , Šmidek
Piváreň Kocúr	Bystrický rad č. 3	Bolebruchová Z.
Piváreň	M. R. Štefánika 476/24	Slovfox s.r.o.
Piváreň	Hviezdoslavova č. 18	Luciak I.
Piváreň	M. R. Štefánika č. 24	Harris, s.r.o.
Piváreň U Mantuana	M. R. Štefánika č 476/24	L.B.K. Division s.r.o., Mattes,

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Piváreň	Hviezdoslavova č. 18	s.r.o.
Piváreň Hubert	Nám. SNP č. 16	Luciak I.
Gastro klub PEPE	Nám. SNP č. 34	Slovfox, s.r.o.
Pizzeria, rýchle občerstvenie	Hviezdoslavova č. 16	Almedia Servis
Pizzeria Almedia	Nám. SNP č. 48/41	Antalík R.
Pizzeria Copaline	Nám. SNP č. 32	Almedia servis s.r.o.
Pizza Piccolo	Hviezdoslavova č. 3	DaMaK - Copaline s.r.o.
Grill	Trhová ul. č. 4166/4	Mikulášová K.
Grill Pipiška, kaviareň Viktória	Dukelských hrdinov	Bariaková A.
Admiral Club	M. R. Štefánika	R. Volvár
Club Júlia	Nám. SNP č. 38/64	Ing. Jokman
Disco bar	Nám. SNP č. 64/2	Júlia v.o.s.
Disco bar, kongres. činn. Goudens Club	Štúrova č. 795/3	Sobota J.
Denný bar	M.R.Stefánika	Tučeková V.
Denný bar, solárium AMBRA	Hviezdoslavova č. 3	Krnáč Z., Hamar A.
Bar casino Eso	Trhová ul. č. 1	Blahová I.
Zvolen club	Nádorná ul. č. 10	Kupec M.
Alfa club	Nám. SNP č. 25/39	Peničková D.
Mercury pub	Štúrova č. 47	Stieranka Ľ.
Simurt Pub	Masarykova ul. 6	P. Bariak
Filip klub - nočný klub	Nám. SNP č. 80/22	Krnáčová J.
Admiral club	Nám. SNP č. 642	Macková L.
Espresso	Nám. SNP č. 16	Brnčová H.
Espresso	Nám. SNP č. 2947 OD	Drinka M.
Espresso Poľana	Prior	Drinka M:
Espresso, solárium	Nám. SNP č. 64/2	Jančulová M.
Espresso, cukráreň	Nám. SNP č. 16	Ing. Pšenica S.
Espresso na zámku	Štefánikova č. 2587/9	SANTAL, s.r.o.
Palacinkáreň	Nám. SNP č. 1	Oklepek J.
Bistro - Anri bistro pod bránou	Nám. SNP č. 1	Kahabková J.
Cukráreň Betty	Nám. SNP č. 17/29	Hajdúchová A.
Pohostinstvo	Študentská č. 1	Mózsiová A.
Rýchle občerstvenie Copaline-	Dukelských hrdinov č. 5	Ivanko V. ml.
Baquette	Nám. SNP č. 32	DaMaK - Copaline s.r.o.
Rýchle občerstvenie	J. Kozačeka	stánok - Antalík R.
Rýchle občerstvenie	Nám SNP č. 2	stánok - Brnčová H.
Rýchle občerstvenie Maxburger	Nám. Slobody č. 1	Kevelyová V.
Rýchle občerstvenie	Hviezdoslavova č. 20	Malenký F.
Rýchle občerstvenie	Nám. SNP č. 2497	Ugler Ľ.
Rýchle občerstvenie Mirem	Kozačeka č. 146/13	Remiar M.
Občerstvenie	Nám. Slobody	stánky
Občerstvenie	Nám. SNP	stánok - Krahulcová J.
Občerstvenie	Nám. SNP č. 2	stánok - Sobota J.
Občerstvenie	Nám. SNP	stánok pri pošte - TRIONET s.r.o.
Občerstvenie Laura	Nám. SNP	stánky - Ing. Kmeťová G.
Občerstvenie, potraviny	V. P. Tótha	Pyramída Centrum
Občerstvenie Besiedka	M. R. Štefánika	Stehlík Š.
Lahôdky	Nám. SNP č. 30	Madu, s.r.o.
Bufet	Trhová č. 1	Bariak J.
Bufet LUPO	J. Jiskru č. 6	Čerešňák Ľ.
Bufet školský	Hrnčiarska ul. č. 1	Mikušová O.
Bufet Divadelný klub	Divadelná č. 3	Ďurišová A.
Bufet UKO	J. Kollára č. 1	Pacher M. - kino Mier
Čajovňa na Na zámku	Nám. SNP č.1	Námešný M.
Pečenie Fornetti - Franchise	Nám. SNP č. 2497	Dančová J.

6.3.3. Verejné ubytovanie

V riešenom území sa nachádza 6 zariadení verejného ubytovania v druhej štruktúre hotel a penzión. Celková kapacita ubytovacích zariadení je 200 lôžok. Ubytovacie zariadenia väčšinou poskytujú aj komplexné reštauračné služby, resp. raňajky (Penzión na námestí, Dukelských hrdinov).

Územný priemet zariadení verejného ubytovania:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Hotel Poľana, A.G. Company s.r.o.	Námestie SNP č. 64/2	111 lôžok – 37 1-lôžkových izieb 32 2- lôžkových izieb 2 apartmány
Mestský hotel - Mesto Zvolen	Trhová č. 4	20 lôžok
Hotel M - Ing. Hanesová M., Hanes J.	Námestie SNP č. 37	23 lôžok
Penzión Quatro - Quatro s.r.o.	Námestie SNP č. 32	22 lôžok
Penzión Franko - Franko - Valach	ul. L. Štúra č. 13	12 lôžok
Penzión Club - Ivanko S.	Dukelských hrdinov	12 lôžok

6.3.4. Služby osobné, pre domácnosť, opravárenské

Do tejto skupiny služieb boli zahrnuté služby v druhej štruktúre:

- služby osobné: holičstvo, kaderníctvo, kozmetika, pedikúra, foto, pohrebníctvo
- služby pre domácnosť: čistiareň a práčovňa, zákazkové šitie a požičovanie odevov, kožušníctvo, čistenie peria, šitie paplónov
- oprava odevov, obuvi, koženého tovaru, dáždnikov, hodín, šperkov

V rámci riešeného územia bola identifikovaná v tejto oblasti široká škála podnikateľských aktivít, resp. prevádzok, s prevažnou lokalizáciou na Námestie SNP, do bývalého domu služieb na ul. J. Kozačeka, Hviezdoslavovu ul., ul. 29. augusta, Bystrický rad.

Územný priemet služieb osobných, pre domácnosť a opravárenských:

Názov zariadenia	Adresa	Majiteľ, poznámka
Holičstvo, kaderníctvo	J. Kozačeka č. 11	Borovčíková M.
Holičstvo, kaderníctvo MIRIAM	J. Kozačeka č. 11	Čierna M.
Pánske a dámske kaderníctvo	Nám SNP č. 16/27	Čuhárová A.
Holičstvo	Nám. SNP č. 9/5	Holíková M.
Kaderníctvo	Divadelná č. 3	Chovancová L.
Kaderníctvo, vlasová kozmetika KIARA	Nám. SNP č. 16	Kalmanová J.
Kadernícke služby	Masarykova č. 6	Kvasnová A.
Kaderníctvo, hotel Poľana	Nám. SNP č. 2	Lišková M.
Kaderníctvo, hotel Poľana	Nám. SNP č. 2	Schmidtová E.
Kaderníctvo	J. Jiskru č. 6	Lišková M.

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Kaderníctvo	Nám. SNP č. 16	Matušková Z.
Kaderníctvo GABRIELA	Nám. SNP č. 25	Mikulášová E.
Kaderníctvo	Hviezdoslavova č. 3	Mojžišová R.
Kaderníctvo	Hviezdoslavova č. 3	Paučová I.
Kaderníctvo, OD Prior	Nám. SNP č. 2497	Petrusová M.
Kaderníctvo	Mestské kúpele	Puškárová E.
Kaderníctvo	Nám. SNP	Šidlová E.
Kaderníctvo	Kozačeka DS	Šmál. Š.
Kaderníctvo, oprava obuvi	Dukelských hrdinov č. 4	Luptáková K.
Kaderníctvo ARGILKA	Nám. SNP č. 16	Šovčíková Z.
Kaderníctvo EVA	Nám. SNP č. 30	Toporková B.
Kaderníctvo VIVA	Hviezdoslavova č. 16	Šitár I.
Kadernícky salón PERLA	Štúrova č. 5150	Šebeňová M.
Kadernícky salón PERLA	Hviezdoslavova č. 16	Šebeňová M.
Kaderníctvo MEDEA	Nám. SNP č. 16/27	Ing. Lukáčová Z.
IMAGINE DESIGN CENTER	Nám. SNP č. 16/37	Ing. Lukáčová Z.
Dámske a pánske kaderníctvo	Hviezdoslavova č. 4	Balková B.
Holičstvo	Bystrický rad č. 1	Kurthyová H.
Holičstvo	Bystrický rad č. 1	Sliacka A.
Holičstvo	Bystrický rad č. 1	Parobková I.
Holičstvo ANNA	Nám. SNP č. 14	Palečková A.
Profil štúdio M	Mestské kúpele	Sluková A.
Profil štúdio M	SNP č. 25	Sluková A.
JS Relax 3štúdio	Nám. SNP č. 12	Spodniak J.
JS Relax štúdio	Sládkovičova č. 1	Spodniak J.
Kozmetika AFRODITÉ	Dom služieb	Antalicová J.
Kozmetika AFRODITÉ	Dom služieb	Sagitariusová O.
Kozmetické služby	Nám. SNP č. 16	Filová Ľ.
Kozmetický salón EVA	Nám. SNP č. 30	Gašparová E.
Kozmetický salón RELAX	Nám. SNP č. 14	Homolová M.
Pedikúra, solárium LIMA	Hviezdoslavova č. 3	Gažúrová Ľ.
Pedikúra	Hviezdoslavova č. 3	Kačerová M.
Pedikúra	Mestské kúpele	Puchovanová Z.
Fotoateliér JANA	Nám. SNP č. 10	Bartová J.
Fotoateliér	Nám. SNP č. 1	Bačiaková Š..
Foto Badinka	Nám. SNP č. 18	Badinka J
Fotolab, fotoslužba	DS Kozačeka	Kondrková Ľ.
Fotolab, fotoslužba	Hviezdoslavova č. 28	Kondrková Ľ.
Fotocolor štúdio	Nám. SNP č. 2497	Kozlok R.
Color Foto REBLEX	Nám. SNP č. 12	Ing. Poturnay I:
MB FASHION – dám. a pánske krajčírstvo	Hviezdoslavova č. 16	Ing. Blašková M.
Dámske krajčírstvo	Nám. SNP č. 16	Fakačová N.
Krajčírstvo	Kozačeka č. 11	Fekiačová E.
LARA FASHION – výroba a požič. odevov	Hviezdoslavova č. 10	Mgr. art. Gombárová L.
NIKOL-H, zákazkové krajčírstvo, oprava	Kozačeka č. 100/6	Kozáková D.
Krajčírstvo v Priore	Nám. SNP č. 2497	Jasenský O.
Krajčírstvo	ul. 29. augusta	Kuzmová A.
Dámske krajčírstvo, oprava	Kozačeka č. 11	Laskavá E.
Krajčírstvo, oprava odevov	Hviezdoslavova č. 3	Lihocká M.
Krajčírstvo	Kozačeka č. 11	Masariková Z.
Krajčírstvo	Kozačeka č. 11	Šatárová Ľ.
Zákazkové krajčírstvo Gabriela	Nám. SNP č. 19	Matejková G.
Krajčírstvo LÍVIA	Nám. SNP. č. 2497	Oremusová L.
Zákazkové šitie odevov	Hviezdoslavova č. 3	Rakotová J.
Krajčírsky salón	Dukelských hrdinov č. 4	Slivková D.
Krajčírstvo, požičiavanie odevov	ul. 29. augusta č. 10	Mazánková Z.
Výroba odevov a doplnkov DRÁČIK	ul. 29. augusta č. 10	Vallašková E.
Šitie paplónov	Nám. SNP č. 16	Vajová A.

Šitie paplónov	ul. 29. augusta č. 10	Vajová A.
Čistenie peria, šitie paplónov	Nám. SNP č. 16	Mackovičová E.
Čistenie peria, šitie paplónov	ul. 29. augusta	Mackovičová E.
Kožušníctvo – šitie, predaj	Nám. SNP č. 16	Laučíková A.
Oprava obuvi SOB	Nám. SNP č. 2497	Bvocová V.
Oprava obuvi, dáždnikov	Dukelských hrdinov č. 11	Čipčala S.
Oprava obuvi, brašnárstvo	Hviezdoslavova č.34	Ing. Homola I.
Oprava a predaj obuvi	Nám. SNP č. 2497	Lepieš J.
Oprava obuvi	Hviezdoslavova č. 34	Melicherčíková D.
Oprava obuvi a kož. galantérie	ul. 29. augusta č. 10	Stronga I.
Brašnárstvo, oprava	Kozačeka č. 11	Gombárová L.
Chemická čistiareň	J. Jiskru	CITO, spol. s r.o.
Rýchločistiareň KALEA	Nádvorná – Jegorovky	Kalea, s.r.o.
Čistenie odevov, zberňa	Kozačeka č. 11	T.B.S.. – Cleaning, s.r.o.
Chemické čistenie, pranie	Nádvorná – Jegorovky	T.B.S.. – Cleaning, s.r.o.
Elektroservis MANTA	Hviezdoslavova č. 24	Daxnerová G.
ELVEX elektroservis	Nám. SNP č. 37	Válek B.
Oprava a predaj hodín	Nám. SNP č. 2497	Quartz – Time
Oprava a predaj hodín	Štefánikova č. 31	Gärtner J.
DKSB, oprava a predaj TV	Kozačeka DS	Krnáč J.
Oprava plynospotrebičov PLYNMINT	ul. 29. augusta č. 10	Dobák J.
Servis a predaj elektrosпотреbičov	Nám. SNP č. 14	OBSEC GAS, spol. s r.o.
Oprava elektrosпотреbičov	Hviezdoslavova č. 34	EXPRES – SERVICE, sro
Oprava chladničiek	Kozačeka, DS	PROVID, spol. s r.o.
VOČN- oprava a výroba čal. nábytku	Hviezdoslavova č. 18	Biro V.
Požičovňa svadobných šiat	Nám. SNP č. 14	Chvojková E.
Požičovňa šiat CARMEN	Hviezdoslavova č. 233	Jahodníková H.
Požičovňa spoločenských šiat LEND	Nám. SNP č. 26	Szállósová S.
Videopožičovňa MAVIS, prevádzk. hier TIPS	Bystrický rad č. 81	Kozelková E.
Videopožičovňa PLAY EX	Masarykova č. 6	Pántik S.
Požičovňa videokaziet	M. R. Štefánika	MAVA comp., Varga M.
Herňa, hracie automaty	Nádvorná	FP Kriváň, spol. s r.o.
Rámovanie obrazov	Štefánikova č. 47	Kapusta D.
Pohrebníctvo	Bystrický rad	Klesniaková D.
Pohrebné služby	Bystrický rad	Hornáček J.
Sprostredkovanie obchodu, nešpecif.	Nám. SNP č. 16	Bystriansky, s.r.o.

6.3.5. Služby motoristom

Do služieb pre motoristov boli zahrnuté služby spojené s predajom áut a náhradných dielov, servisom a opravou automobilov. V riešenom území sa nachádza 18 subjektov, ktorí podnikajú v oblasti služieb pre motoristov.

Územný priemet služieb pre motoristov:

Názov zariadenia	Adresa	Majiteľ, poznámka
Autodiely, autosúčiastky, náhradné diely	Dukelských hrdinov č. 5	Adam spol. s r.o.
Autodiely	Dukelských hrdinov č. 31	Adam, s.r.o.
Automobily - predaj, servis	J. Kollára (kino Mier)	Auto Coletti spol. s r.o.
Predaj áut a náhradných dielov	Hviezdoslavova 233/1	Autocentrum LADA, spol. s r.o.
Predaj motorových vozidiel	Sládkovičova č. 11	Autoservis ALK, spol. s r.o.
Autosúčiastky IVATRANZ - AUTODIELY	Dukelských hrdinov č. 18	Gazdík Ivan

Autosúčiastky	Dukelských hrdinov č. 18	Autoplech - Jaďuď J.
Autobazár - Spektra – Autocentrum	Dukelských hrdinov č. 18	Sakala Jaroslav
Autosúčiastky	Dukelských hrdinov č. 18	Auto – motor - Ing. Szabó M.
Autosúčiastky	Nám. SNP 14	Auto shop - Kubranský Otto
Autoopravárska činnosť	Dukelských hrdinov č. 8	Luft Motor comp. Spol. s r.o.
Autosúčiastky	Hviezdoslavova č. 21	Auto – Reno - Lysý Patrik
Autopotreby	Nám. SNP č. 14	Majak spol. s r.o.
Autopríslušenstvo	Štúrova č. 4	Auto Ado - Mlynár Marian
Predaj osobných automobilov, autodiélov	Nám. SNP č. 50	Portas spol. s r.o.
Oprava motorových vozidiel	Bystrický rad	Autorenault - Riečan Peter
Autosúčiastky	Nám. SNP č. 9	Servis, a.s. Turňa
Predaj osobných automobilov	Nám. SNP č. 50	UNICOM Leasing spol. s r.o.

6.3.6. Služby ostatné

Do tejto kategórie služieb boli zahrnuté aktivity spojené s opravami kancelárskej a výpočtovej techniky, služby ekonomických činností a spracovania dát, internetové služby, projektová činnosť, služby právnych poradcov, cestovné a stávkové kancelárie a pod. V rámci riešeného územia pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma v uvedenej oblasti teda podnikajú subjekty s rôznym predmetom činnosti, z ktorých najväčší počet predstavujú cestovné, stávkové, projekčné kancelárie a kancelárie právnikov.

Územný priemet služieb ostatných:

Názov zariadenia	Adresa	Majiteľ, poznámka
CK Almedia Tour	Nám. SNP č. 48/71	
Cestovná agentúra EOS	Nám. SNP č. 58	Balog M.
Cestovná kancelária	Bystrický rad	Bešina M.
CK G+G Travel	Hviezdoslavova č. 20	RNDr. Gašparíková G.
CK G+G Travel	Trhová č. 4	RNDr. Gašparíková G.
CK Neptun	Nám. SNP č. 16	Kostov Cankov G.
CK Alगतour, zmenáreň	Nám. SNP č. 2497 - Prior	Ing. Gánovská Z.
Cestovná kancelária Globtour	Trhová č. 4	Globtour, spol. s r.o.
Cestovná kancelária Satur	Kozačeka č. 1	Satur, s.r.o.
CK Venta	Nám. SNP č. 25/39	Venta s.r.o.
CK Helio Tour s.r.o.	Nám. SNP č. 27	Helio Tour s.r.o.
CK Korex	Nám. SNP č. 25	Ing. Hubina M.
CK Korex, reklamné a propagačné služby	Nám. SNP č. 16	Ing. Hubina M.
CK IBIS, čajovňa	Hviezdoslavova č. 26	IBIS Co., s.r.o.
CK Solium	Kozačeka č. 6	Kvasnová K.
CK Solium	Kozačeka č. 11	Kvasnová K.
CK LUMUS	Nám. SNP č. 2	Ing. Moleková Ľ.
Cestovná kancelária, finančné poradenstvo	Masarykova ul.	Slivková E.
Stávková kancelária	Kozačeka č. 10	EUROTIP, s.r.o.
Stávková kancelária	Nám. SNP č. 16	Gól, sro
Stávková kancelária	Nám. SNP č. 16	QUEEN TIP, a.s.
Stávková kancelária	Nám. SNP č. 32	QUEEN TIP, a.s.
Stávková kancelária	Nám. SNP č. 8	QUEEN TIP, a.s.
Stávková kancelária	Nám. SNP č. 17	TUTOVKA s.r.o.
Stávková kancelária	J. Jiskru č. 4	DERBY
Stávková kancelária	Sládkovičova č. 9	FORMULA, a.s.
Stávková kancelária	Masarykova č. 3	Niké, s.r.o.
Stávková kancelária, zmen. činnosť	Nám. SNP č. 4/7	Horizont Slovakia

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU BRATISLAVA,
Nám. Slobody 19, 812 45 Bratislava

Prevádzka stávok	Kozačeka č. 1	Športka Plus, a.s.
Prevádzka stávok	Masarykova č. 6	Športka Plus, a.s.
Zberňa Sazky, rozličný tovar	Nám. SNP č. 27	DISKONT HKM Zvolen
Informačné centrum mesta Zvolen	Trhová ul. č. 4	mesto Zvolen
Kancelária	Kozačeka č. 10	Luret s.r.o.
Kancelária	Kozačeka č. 6	MEMA, s.r.o.
Kancelária	Kozačeka č. 6	M - s.r.o.
Kancelária	Sládkovičova č. 1	Ing. Strigač J.
Kancelária	Nám. SNP č. 19	SUN s.r.o.
Realitná kancelária Realing - Združenie	Kozačeka č. 11	Ing. Šitá I.
Kancelária	Nám. SNP č. 2	Unicom Leasing s.r.o.
Kancelária	Hviezdoslavova č. 32	Uniterm - Team s.r.o.
Kancelária Patemas	Nám. SNP č. 26	Ing. Paľko J.
Kancelária Fipos	Nám. SNP č. 14	Repaský D.
Kancelária	V. P. Tótha č. 17	PKL Royal Group s.r.o.
Poistovacia kancelária Allianz	Nám. SNP č. 26	Ing. Nemeč J.
Finančné porad., zmenáreň	Sládkovičova č. 1	AKM Kapital, s.r.o.
Finančné služby, reality, obch. čin.	Nám. SNP č. 19	B.M.G. Invest, s.r.o.
Finančné služby, reality, obch. čin.	Nám. SNP č. 4/7	B.M.G. Invest, s.r.o.
Realitná kancelária - Tamani	Kubányho ul.	JUDr. Gorči M.
Realitná kancelária	Finkova kúria	JUDr. Mrenica D.
Komerčnoprávna kancelária	Dukelských hrdinov č. 8	JUDr. Hlásnik P.
Advokátska kancelária	Trhová č. 1	JUDr. Brázdil, Brázdilová
Advokátska kancelária	Trhová č. 2	JUDr. Frídelová
Advokátska kancelária	Trhová č. 1	JUDr. Háberová
Advokátska kancelária	Nám. SNP č. 19	JUDr. Hudoba
Advokátska kancelária	Nám. SNP č. 19	JUDr. Krnáč
Advokátska kancelária	Kozačeka	JUDr. Mikuš
Advokátska kancelária	Trhová	JUDr. Osvald
Advokátska kancelária	Nám. SNP	JUDr. Vanková
Advokátska kancelária	Bystrický rad	JUDr. Findová
Obch. zast. Prvej stav. sporiteľne	Hviezdoslavova č. 16	Krušinská A.
Projekčné práce	Moyzesova č. 30	Agrostav, IPO, a.s.
Projektová činnosť	V. P. Tótha č. 17	Fuksa s.r.o.
Projektová činnosť	V. P. Tótha č. 17	Kotrbový s.r.o.
Projektová a inžinierska činnosť	V. P. Tótha č. 17	Stavprojekt, a.s.
Projekčná činnosť, poradenstvo	Bystrický rad č. 1	Design štúdio Sotník M.
RVO projekčná činnosť	Bystrický rad č. 1	Oravec J.
Technicko-projekčná kancelária	Štúrova č. 4	Ing. Gergely J.
Služby dopravné, vodohospodárske, inžinierske	Nádvorná	Sliačan v.o.s.
Kancelárska technika	Tehelná č. 4	XAVER – Ing. Čunderlík I.
Výpočtová a kancelárska technika	Sládkovičova č. 1	Unicon Export – Import
Výpočtová technika	Štúrova č. 1	EMEL – Ing. Jančat P.
Kancelárska technika, software	Bystrický rad č. 81	Toběrný M.
Oprava a predaj výpočtovej techniky	Sládkovičova č. 9	Digitel HS s.r.o.
Oprava a predaj kancelárskej techniky	Kubányho č. 2132	ELMES, s.r.o.
Prenájom, servis, predaj počítačov	J. Jiskru č. 2	Asterix, s.r.o.
TV servis – oprava a predaj spotr. elektr.	Bystrický rad č. 25	Bartoš M.
Servis elektroniky	Hviezdoslavova č. 3	LPM – Systém Patera M.
Servis, oprava a predaj výpočtovej techniky	Dukelských hrdinov č. 1	DATEM Pupák M.
Požičiavanie a predaj el. náradia	Hviezdoslavova č. 21	Real – Stroj Market Kvasna J.
Vývoj, výroba a predaj športových potrieb	Moyzesova č. 1178	Ing. Stachera J.
Husquarna servis	Nám. SNP č. 19	Nôta J.
Dodávka a montáž žalúzií	Kozačeka č. 11	ALMIK Mikuš M.
Poskytovanie služieb internetu	Hviezdoslavova č. 16	Blaškovičová M.
Internet club – prenájom softvéru	J. Jiskru č. 2	Španová K.

Internetové služby s občerstvením	Nám. SNP č. 38/152	PEGAS Hybský P.
Služby v oblasti elektroniky	Nám. SNP č. 2497	GT Systems sro
Účtovníctvo, hardware, software, spracov. dát	Duklianskych hrdinov č. 20	Bonus +
Účtovníctvo	Kozačeka č. 26	Sklenárová Z.
Účtovníctvo	M. R. Štefánika č. 25	Turek O.
Softvérové služby	Kubányho č. 2132	SOBO – Ing. Borgoň J.
Poskytovanie dátových služieb	Bystrický rad č. 2341	DRETRONIC – Dezorzo R.
Automatizované poskytovanie dát	Kubányho č. 2132	Solium Computer Ing. Vávra A.
Automatizované spracovanie dát	Nám. SNP č. 2497	INTELSOFT MEDIK s.r.o.
Administratívne práce	Kozačeka č. 13	INTELSOFT MEDIK s.r.o.
Kopírovacie služby, kalkulačky	Nám. SNP č. 18	Fax a Copy, sro
Kopírovacie služby, kalkulačky	Kozačeka č. 10	FaxCopy, a.s.
Inštalácia počít. soft. systémov	Hlbiny č. 610/5	Interlan, a.s.
Telekomunikačná a kancelárska technika	Nám. SNP č. 2497	Digitel HS s.r.o.
Telekomunikačná technika GSM	Nám. SNP č. 10	Digitel HS s.r.o.
Telekomunikačná technika	Hviezdoslavova č. 2165	Unicom Computers s.r.o.
Telekomunikačná technika	Nám. Slobody č. 2013	Unicom Computers s.r.o.
Telekomunikačná technika	Nám. SNP č. 68	Unocom Telematic
Mobilové telefonické služby	Sládkovičova č. 11	Mobilcom s.r.o.
Mobilové telefonické služby	Hviezdoslavova č. 34	Mobilcom s.r.o.
Audiovizuálna technika	Nám. SNP č. 14	Audio Inter Slovakia
Dekor – reklama, aranžovanie	Nám. SNP č. 2497	Packová J.
Reklamná činnosť, tlačiareň	Nádvorná	GARMONZ – Ferienčík J.
Tlačiarenské služby Nikara	Kozačeka č. 49	Jurových R.
Reprografické práce	Bystrický rad č. 1	Esting, s.r.o.
Výtvarnícke práce	Štúrova č. 14	Špirko P.
Rozmnožovacie a písmomaliarske práce	Bystrický rad č. 1	Regionálne kult. stredisko
Aranžérstvo, gravírovanie	V. P. Tótha č. 17	Pro – Graphics s.r.o.
Výroba kľúčov, mechan. náradie	Hviezdoslavova č. 21	Real –Stroj Market Šalamun M.
Výroba a brúsenie kľúčov	Kozačeka č. 11 - DS	Palková E.
Výroba kľúčov	Trhová č. 6	Krnáč J.
Výroba pečiatok, tlačív, reklamy	Tehelná č. 1	KLEMO Klement J.
Výroba pečiatok, tlačív, reklamy	Moyzesova č. 38	KLEMO Klementová E.
Reklamná a vydavateľská činnosť	Bystrický rad č. 1	PETIT PRES, a.s.
Dopravné služby	Kozačeka č. 49	Vyt'azovacie stredisko
Prepravná kancelária	Nám. SNP č. 220/52	TRANUS – TRANS s.r.o.
Prevádzkovanie zábavnej autodráhy	Hlbiny	Šimko V.
Výkup liečivých rastlín	Nádvorná	ALTEA
Sprostredkovanie nábytku	Nám. SNP	DIANA Klimová O.
Sprostredkovanie predaja mobil. telefónov	Nám. SNP č. 20	Kovalančík M.
Zvolenská ľudová záložňa	Hviezdoslavova č. 16	Soboľ M.
Záložňa	Hviezdoslavova č. 3	Ing. Goda S.
Záložňa	Nám. SMP č. 28	Marcely P.
Záložňa	J. Jiskru č. 4	Marcely P.
Pyrokontrol – Hasiace prístroje	Sládkovičova č. 9	Mahdalíková M.

6.4. Výrobné prevádzky a sklady

V riešenom území na ul. Ľ. Kubányho č. 66/2132 je lokalizovaný Milcom, a.s (Mliekoservis), ktorý sa zaoberá spracovaním mlieka a výrobou mliečnych výrobkov,

počet pracovníkov je cca 50. Mliekáreň prevádzkuje tiež podnikovú predajňu, ktorá sa nachádza vedľa závodu. Na ul. M. R. Štefánika č. 1396/52 je situovaná ďalšia potravinárska prevádzka, Zvolenská mliekáreň - Witmann a syn, s.r.o., ktorá sa zaoberá spracovaním surového kravského mlieka na mliekárenské výrobky, ako aj výrobou tavených syrov.

Ďalšou významnou výrobnou prevádzkou je Vzor, v. d. Zvolen, ktorá sa nachádza na ul. Lihoveckého č. 1805. Vlastnícka forma je družstvo s orientáciou na textil a výrobky z neho a zamestnáva cca 700 pracovníkov.

Tlačiareň - Slovakiaprint, spol. s r.o., sa nachádza na Divadelnej ul. č. 1234, s počtom 27 pracovníkov. Na tejto ulici je tiež situovaný objekt Mediky, š.p., ktorá sa zaoberá dodávaním zdravotníckeho materiálu, zdravotníckych nástrojov, liečiv, liečebnou kozmetikou a chemikáliami. Počet pracovníkov sa udáva v počte cca 210 (Podľa podkladov SMaPA MsÚ je už t. č. zrušená).

V riešenom území sa ešte nachádza pekáreň Hron na ul. Š. Moyzesa č.38, stolárstvo na Námestí slobody č. 18, výroba nealkoholických výrobkov na Nádvornej ul. a Ukter - spracovanie výrobkov z umelých hmôt na Nádvornej ul. (Jegorovka).

Okrem uvedených zariadení sú do riešeného územia situované sklady, a to:

sklad dobrovoľnej požiarnej ochrany + kancelária (ul. T. G. Masaryka č 22)

sklad drevoobrábacích nástrojov Tyché (V. P. Tótha č. 17)

sklad optického materiálu (Nám. SNP č. 48 - J. a Z. Dubalaj, s.r.o.)

sklad textilu (Nám. SNP č. 28)

sklad ihiel + kancelária (KAPEX, v. o. s., J. Jiskru č. 6)

sklad + kancelária Build v.o.s. (Hlbiny č. 610)

Výrobné prevádzky a sklady v riešenom území nepôsobia rušivo a môže sa s nimi uvažovať i do výhľadu.

6.5. Cestovný ruch

Mesto Zvolen je zaujímavým cieľom cestovného ruchu, a to v kontexte s prírodnými, kultúrnymi i kúpeľníckymi danosťami, kde mesto plní úlohu nástupného centra zvolenského rekreačného územného celku.

V riešenom území Pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma prioritou cestovného ruchu je Zvolenský zámok, ktorý je zaujímavou architektonickou dominantou mesta, sídlom expozície Slovenskej národnej galérie a poriadania rôznych zaujímaných výstav. Veľmi vyhľadávanou letnou atrakciou mesta Zvolen sú "Zvolenské hry zámoké", ktoré sa dostali do povedomia širokej verejnosti, ktorá ich vyhľadáva ako jeden z turistických cieľov.

K historickým dominantám pamiatkovej zóny patrí rímsko-katolícky kostol sv. Alžbety a evanjelický kostol a. v. sv. Trojice, ktoré sú situované na Námestí SNP. Predmetom záujmu návštevníkov mesta sú aj zachované zvyšky mestského opevnenia a zámku (bastión) a meštianske domy.

Kultúrne zázemie s možnosťou duševnej relaxácie poskytuje predovšetkým Divadlo Jozefa Gregora Tajovského. Jeho nedávno uskutočnená dostavba zlepšila

podmienky poskytovania jeho služieb jednak pre návštevníkov, ako i pre hercov a pracovníkov divadla.

Z ďalších zaujímavých cieľov cestovného ruchu je Lesnícke a drevárske múzeum, situované na Námestí SNP, ktoré okrem múzejných fondov lesníctva a drevárstva má tiež vlastivednú expozíciu regiónu a poriada zaujímavé aktuálne výstavy.

Ako doplnkový zdroj kultúrneho vyžitia pre obyvateľov mesta, ktoré sú situované v riešenom území, slúži kino Mier, Krajská štátna knižnica a Okresná knižnica.

Pre rekreačné využitie v rámci telovýchovy a športu sú k dispozícii Mestské kúpele, v ktorých sa nachádza 25 m plavecký bazén, sauna, fitness a relaxačno-rekondičné služby. V lete sú Mestské kúpele využívané aj ako plážové kúpalisko, ako to bolo už spomenuté v kapitole občianskej vybavenosti.

Pre účastníkov cestovného ruchu je dôležitá aj obchodno-obslužná vybavenosť. V riešenom území sa nachádza 6 ubytovacích zariadení, z ktorých najvyšší štandard poskytuje hotel Poľana, situovaný na Nám. SNP. Ostatné zariadenia majú štandard penziónov a ubytovacie zariadenia poskytujú aj reštauračné služby.

V centrálnej polohe mesta sa nachádza široká škála stravovacích zariadení, v druhej štruktúre od obyčajných zariadení typu rýchleho občerstvenia až po vinárne a nočné kluby v rámci hotela.

Obchodná sieť vyššieho a nadmestského významu, ktorá býva cieľom nákupnej turistiky z prímestských oblastí a širšieho regiónu, je sústredená v riešenom území. Nachádza sa tu obchodný dom Stred – Prior na Nám. SNP, obchodný dom Centrum na ul. J. Kozačka a obchodný dom Xanto na ul. J. Kollára. Supermarkety sú lokalizované v iných častiach mesta, do centra je situovaný supermarket Delvita (OD Stred - Prior).

Zhodnotenie riešeného územia z hľadiska:

a) Občianskej vybavenosti:

Zariadenia občianskej vybavenosti sú v riešenom území Pamiatkovej zóny a jej ochrannom pásme vybudované v dostačujúcej kapacitnej potrebe i druhej štruktúre pre bývajúce obyvateľstvo. Možno konštatovať, že sú tu kumulované zariadenia vyššej vybavenosti celomestského, nadmestského i celoštátneho významu, ktoré významnou mierou charakterizujú mesto Zvolen.

V rámci prieskumov boli identifikované aj isté deficity, ktoré sa týkajú:

- **kultúrnych zariadení** v takom zmysle, že po uplatnení reštitučných nárokov mesto stratilo objekt Finkovej kúrie, kde sa nachádzalo kultúrno-spoločenské stredisko. Zámer vybudovať nový objekt KaSS oproti kinu Mier skončil vykopaním jamy, kde sa v súčasnosti nachádza parkovisko

- **zariadení sociálnej starostlivosti**, kde by bolo potrebné rozšíriť druhovú štruktúru o ďalšie zariadenia pre seniorov, azylové ubytovanie pre osamelé matky s deťmi, bývanie pre dospelé deti z detských domovov a pod., teda podľa potrieb

demografického vývoja a sociálneho statusu obyvateľov. Tieto zariadenia sa však neviažu na lokalizáciu v Pamiatkovej zóne, resp. v jej ochrannom pásme

- **zariadení telovýchovy a športu**, keď sú k dispozícii len Mestské kúpele a fitnesscentrá. Už dlho rokov sa konštatuje, že ihriská a športoviská škôl (materských, základných i stredných) sú väčšinou pre verejnosť neprístupné.

b) Výroby a skladov:

V riešenom území sa nachádzajú výrobné prevádzky potravinárskeho a textilného priemyslu, ktoré sú lokalizované na hranici riešeného územia a nepôsobia rušivo ani

z hľadiska lokalizácie, ani z hľadiska životného prostredia. Tlačiareň a reprografické prevádzky taktiež vhodne zapadajú do riešeného územia.

Skladové hospodárstvo je zastúpené drobnými skladovými priestormi väčšinou pre obchodnú sieť.

c) Cestovného ruchu:

Mesto Zvolen je atraktívnym cieľom rekreácie a cestovného ruchu a tiež svojou blízkosťou aj zázemím pre kúpeľných hostí blízkych kúpeľov. Samotné riešené územie poskytuje podmienky pre poznávací cestovný ruch s rôznymi kultúrnymi a spoločenskými aktivitami.

V oblasti **verejného stravovania** je v riešenom území diverzifikovaná ponuka stravovacích zariadení od rýchleho občerstvenia, cez reštaurácie a stravovacie zariadenia so spoločensko-zábavnou funkciou (vináreň, disco). Súčasný trend budovania maloobchodných konceptov nového typu (hypermarkety, shopping parky a centrá) menia nákupné zvyklosti a správanie obyvateľov, keď rodinné víkendové návštevy takýchto zariadení supľujú často krátkodobú koncomtýždňovú rekreáciu.

Vo **verejnom ubytovaní** sa doporučuje vo výhľade druhovú štruktúru rozšíriť o ubytovacie zariadenia luxusnejších kategórií, napr. v meštianskych domoch na námestí.

7. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

7.1. Životné prostredie v Pamiatkovej zóne

Časť životné prostredie je podrobne spracovaná v Územnom pláne mesta Zvolen – koncept riešenia. Z tejto problematiky vyberáme iba časti, ktoré môžu ovplyvniť riešenie návrhov zóny.

Odpady – komunálny odpad je odvážaný na regionálnu riadenú skládku v k.ú.Zvolenská Slatina a k.ú. Kalná nad Hronom. Povolenie skládky je do roku 2005. V areáli ŽOS bola navrhovaná spaľovňa, návrh nebol akceptovaný. V riešenom území sa nenachádza žiadna skládka odpadu.

Zdroje znečistenia vôd – najbližšími znečistenými tokmi je rieka Hron a Slatina. Všetky zdroje znečistenia (kanalizácia, ČOV, SSE š.p. Tepláreň Zvolen, Bučina a.s. Zvolen, Gymnázium L.Štúra, Doprastav) sa nachádzajú mimo riešené územie. Hron, podľa ukazovateľa BSK5, patrí do III. triedy znečistenia a Slatina tiež do III. triedy znečistenia.

Zdroje znečistenia ovzdušia – všetky stacionálne zdroje sa nachádzajú mimo riešené územie (Tepláreň Zvolen, Bučina a.s., ŽOS a.s., HANSA spol. s.r.o. sú to veľké a stredné zdroje znečistenia ovzdušia).

Mobilné zdroje znečistenia ovzdušia (automobilová doprava) sú najväčšími znečisťovateľmi v riešenom území. Podľa najnovších meraní (Merania kvality ovzdušia v meste Zvolen – záverečná správa 2001 – 2002 , ŠZÚ Banská Bystrica) hlavne hodnoty poliahavého prachu TSP a frakcie prachu PM10 vo všetkých meraniach sa zvýšili a prekračujú povolené koncentrácie. Hodnoty oxidu dusičitého NO₂ sú nižšie ako povolené koncentrácie a koncentrácie klesajú ak porovnáваме rok 2001 a 2002. Tieto merania sa robili na 5 stanovištiach v okolí riešenej zóny.

Zdroje hluku – hluk pochádza hlavne z automobilovej dopravy. Námestie bolo pre dopravu uzatvorené, hladiny hluku stúpili na prilahlých uliciach. Hluk bol meraný na 5 miestach v okolí riešeného územia. Merania previedol a údaje spracoval ŠZÚ v Banskej Bystrici. Prípustná ekvivalentná hladina hluku je LA ekv p = 60 dB(A) (kategória územia III.). Táto prípustná hladina hluku bola prekročená v miestach merania na ul. M.R.Štefánika na 2 stanovištiach, na ul. J. Kozačeka na 2 stanovištiach.

Priemysel a výroba – v riešenom území sa nachádzajú podnikateľské aktivity, ktoré nie sú zdrojom znečistenia ovzdušia ani bodové zdroje hluku. V dotyku s pamiatkovou zónou sa nachádza výrobný podnik MLIEKOSERVIS a výroba textilu VZOR v.d.. Údaje o ich možnom znečisťovaní ovzdušia alebo vôd neboli zisťované.

7.2. Ochrana prírody a MÚSES

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne vyhlásené ani navrhované chránené územia.

Priemet MÚSES do riešeného územia - žiadne prvky navrhované v MÚSES mesta Zvolen sa nenachádzajú v riešenom území. Najbližšie sú navrhované:

- nadregionálny biokoridor rieka Hron označený v RÚSES 11/12 je tvorený vodným tokom s pobrežnou vegetáciou ako hydricko-terestrický
- regionálny biokoridor Slatina označený v RÚSES 11/8 je tvorený vodným tokom s pobrežnou vegetáciou ako hydricko-terestrický

V zastavanom území mesta Zvolen v lokalitách Horné a Dolné Lanice (mimo riešené územie) a Pod hradom sa vyskytujú mokradné biotopy (bývalé meandre Hrona a Slatiny), ktoré v koncepte územného rozvoja mesta sú riešené ako plochy zelene charakteru verejná a parková zeleň. Prírodné prvky (mokrade) je potrebné v maximálnom rozsahu zachovať. Konkretizovanie podrobnejších opatrení je potrebné riešiť v návrhu riešenia zóny. Je potrebné zachovať hydrologické podmienky v území, vylúčiť akékoľvek zásahy do ekologických podmienok a súčasnej druhovej rozmanitosti. Tieto územia nie sú navrhované na začlenenie medzi chránené územia, ale sú charakterizované ako územia ekologicky významné (interakčné prvky plošné) so zvýšeným záujmom ochrany prírody.

7.3. Zeleň

Zeleň v riešenom území podľa Územného generelu zelene bola rozdelená na :

- zeleň občianskej vybavenosti
- zeleň bytových domov
- vysoká zeleň, parková

Inventarizácia zelene v prieskumoch a rozboroch pamiatkovej zóny nebola spracovaná. Členenie plôch zelene je podľa urbanistického funkčného využitia.

Zhodnotenie z hľadiska životného prostredia

Riešené územie sa nachádza v zastavanom území mesta, kde prevažuje funkcia bývania a vybavenosti. Územie je negatívne ovplyvňované hlavne automobilovou dopravou, ktorá spôsobuje zaťaženie územia hlukom a znečistenie ovzdušia hlavne tuhými časticami. Z hľadiska životného prostredia je najviac postihnuté obvodové územie Pamiatkovej zóny a to v dôsledku vylúčenia dopravy zo stredu mesta. V postihnutej časti sa nachádza hlavne bytová zástavba.

Strety záujmov a problémy

- zlepšenie stavu životného prostredia je vecou vyriešenia dopravy v meste
- plochy priemyslu sú v dotyku s hranicou pamiatkovej zóny

Návrh ďalšieho postupu

- spracovať projekt zelene Pamiatkovej zóny s navrhnutím izolačných pásov protihlukových a protiprašných
- návrh opatrení na zlepšenie životného prostredia na územiach zasiahnutých nadmerným hlukom a prašnosťou
- plochy priemyslu premiestniť do okrajových častí mesta
- spracovať prieskum mokradných spoločenstiev pri hrade a ich podmienky existencie v plochách verejnej zelene

Použitá dokumentácia

Územný plán mesta Zvolen – koncept, jún 2001

MÚSES mesta Zvolen, jún 2001

Územný generel zelene SÚ Zvolen, URBION, 1989

Merania kvality ovzdušia v meste Zvolen – záverečná správa 2001 – 2002, ŠZÚ Banská Bystrica, august 2002

Protokol o meraní imisii hluku, ŠZÚ Banská Bystrica, február 2002

8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

8.1. Vodovod

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou centrálnej časti mesta Zvolen zabezpečuje Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. závod Zvolen.

Zdrojom vody pre centrálnu časť mesta je vodný zdroj Podzámčok, odkiaľ je voda dopravovaná potrubím DN 500 do vodojemu Neresnica obsahu $2 \times 400 \text{ m}^3$ s kótou max. hladiny 354,00 m n. m. Jedná sa o vodojem I. tlakového pásma s rozsahom zásobovania vodou medzi kótami 290,00 až 330,00 m. n. m.

Z vodojemu je pitná a úžitková voda privádzaná potrubím DN 500 okolo hradu po uliciach J..Jiskru a J. Kozačeka do centra mesta. Na toto hlavné zásobné potrubie je napojená rozvodná sieť centrálnej časti mesta. Rozvod pitnej a úžitkovej vody v záujmovom území je okruhovou vodovodnou sieťou. Rozvodná sieť je vybudovaná z rúr oceľových, liatinových, PVC a PE priemeru DN 80 až DN 500. Pri rekonštrukcii námestia SNP boli rekonštruované aj zásobné potrubia vody a vodovodné prípojky.

Potrubia vodovodu sú vedené v zelených pásoch, v chodníkoch a na krajoch vozovky miestnych komunikácií. Potrubia sú vyznačené v grafickej prílohe s označením profilu a materiálu.

Zásobovanie záujmového územia v prípade poruchy na privodnom potrubí z vodojemu Neresnica je možné dočasne prepojením z vodojemu I. takového pásma Sarvaška obsahu $2 \times 650 \text{ m}^3 + 5 000 \text{ m}^3$ s kótou max. hladiny 354,00 m n. m. Vodojem Sarvaška je napájaný z Pohronského skupinového vodovodu cez vodojem II. tlakového pásma Bakova jama.

V pláne roku 2003 je rekonštrukcia potrubia na ulici T.G.Masaryka, kde potrubie OC1 25 bude nahradené potrubím DN 300 v dĺžke 300 m.

Bezpečné zásobovanie mesta vodou si vyžaduje rozšírenie zásobného priestoru vodojemu Neresnica o 5000 m^3 , umiestneného vedľa existujúceho vodojemu s rovnakou kótou max. hladiny 354,00 m n. m.

Uloženie vedení technického vybavenia v obytných zónach sa riadi podľa STN 73 6005.

8.2. Kanalizácia

Odvádzanie splaškových a dažďových odpadových vôd zo záujmového územia je jednotnou kanalizáciou, ktorú prevádzkuje a spravuje Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. závod Zvolen. Čistenie odpadových vôd je zabezpečené v mestskej ČOV Zvolen situovanej na pravom brehu rieky Hron pod sútokom so Slatinou, ktorú je potrebné rozšíriť.

Zaujmové územie centrálnej časti mesta je odkanalizované zberačom:

- A 3 - ul. J. Jiskru, J. Kozačeka DN 700/1050
- A 3 - 1 - ul. J. Jiskru DN 300
- A 3 - 2 - ul. P. O. Hviezdoslava, Kuzmányho, DN 600, DN 400
- A 3 - 3 - ul. P.O. Hviezdoslava, Kuzmányho, DN 300, DN 500
- A 3 - 4 - ul. Hrnčiarska, DN 300, DN 400
- A 5 - ul. Tehelná, DN 400
- B - ul. T. G. Masaryka, západná časť námestia SNP, DN 500, DN 1000, DN 600/900
- B 4 - ul. Študentská, Š. Moyzesa, Hodžova, severná časť M. R. Štefánika, ul. Dukelských hrdinov, DN 600/900, DN 500, DN 700/1050
- B 4 - 4 - západná časť ul. Ľ. Štúra, DN 300
- B 4 - 5 - stredná časť ul. Ľ. Štúra, DN 300
- B 4 - 6 - západná časť ul. Hodžova, DN 300
- B 4 - 7 - severná časť ul. Š. Moyzesa, DN 300
- B 4 - 8 - severná časť nám. Slobody, DN 300
- B 4 - 9 - ul. J. Kollára, západná časť ul. V. P. Totha, severná časť ul. J. Kozačeka, DN 500, DN 400
- B 4 - 9 - 1 - severná časť nám. SNP, DN 400
- B 4 - 9 - 2 - východná časť ul. V. P. Totha, južná časť ul. Bystrický rad, DN 300
- B 4 - 9 - 3 - severná časť ul. J. Kozačeka, DN 400, DN 300
- B 4 - 9 - 4 - ul. I. Lihoveckého, DN 300
- B 4 - 9 - 5 - severná časť ul. Bystrický rad, DN 300
- B 4 - 9 - 6 - severná časť nám. SNP, DN 300
- B 4 - 10 - južná časť ul. Dukelských hrdinov, DN 300
- B 4 - 23 - západná časť ul. Kubányho, DN 300
- B 4 - 25 - južná časť ul. Š. Moyzesa, DN 400
- B 5 - južná časť ul. Š. Moyzesa, DN 500, DN 400
- B 5 - 1 - ul. Ľ. Medveckého, DN 500, DN 300
- B 5 - 1 - 1 - ul. Matušková, DN 500
- B 6 - ul. M. R. Štefánika, DN 600/900, DN 500
- B 6 - 1, B 6 - 2 - východná časť ul. Študentská, DN 400, DN 500
- B 6 - 3 - východná časť ul. Ľ. Štúra, DN 500
- B 6 - 4 - južná časť nám. Slobody, DN 300
- B 7 - západná časť ul. J. Jiskru, južná časť námestia SNP, DN 300
- B 8 - východná časť námestia SNP, DN 600/900, DN 500
- B 8 - 1 - ul. Sládkovičova, DN 600/900
- B 8 - 2 - ul. Trhová, DN 400
- B 8 - 3 - ul. Divadelná, DN 400
- B 9 - východná časť ul. Ľ. Štúra, DN 400

- B 10 – východná časť nám. Slobody, DN 300, DN 400
- B 11 – ul. 29. augusta, DN 400

Kanalizačné zberače sú vedené vo vozovke miestnych komunikácií. Profil zberačov kruhového tvaru je DN 300 až DN 1000 a vajcovité stoky sú profilu

600/900 a 700/1050. Ich poloha a označenie profilov je vyznačené v grafickej prílohe.

Odkanalizovanie záujmového územia nevykazuje žiadne problémy.

Uloženie vedení technického vybavenia v obytných zónach sa riadi podľa STN 73 6005.

8.3. Zásobovanie plynom

Vykurovanie v kotolniach, varenie a príprava teplej úžitkovej vody v domácnostiach je zemným plynom. Rozvod plynovodu je STL s regulátormi tlaku na NTL na mieste odberu. Zemný plyn je rozvádzaný potrubiami z rúr oceľových a PE. Plynovody sú vedené v chodníkoch ulíc, v zelených pásoch a len výnimočne vo vozovke miestnych komunikácií. Profil potrubia DN 80 – DN 225. Trasy potrubí s vyznačením profilov sú v grafickej prílohe.

Správcom a prevádzkovateľom plynovodov je Slovenský plynárenský priemysel a.s. závod Zvolen.

Ochranné pásmo STL v zastavanom území je 2,0 m od okraja potrubia. V obytných zónach sa riadi ich uloženie podľa STN 73 6005.

8.4. Zásobovanie elektrickou energiou

Riešené územie – centrum mesta Zvolen je zásobované elektrickou energiou pomocou 38ks trafostaníc o celkovom výkone transformátorov 20290kVA.

Rozvody 22kV

22kV sieť v riešenej oblasti centra Zvolena pozostáva z kábelových 22kV vedení uložených v zemi. Tieto vedenia sú prevažne celoplastové typu AXEKCY (AXEKCEY) – novšie vedenia. Nachádzajú sa tu však v hojnej miere i klasické 22kV káble typu ANKTOYPV rôznych prierezov. Existujúce rozvody 22kV sú zakreslené v grafickej prílohe. V existujúcich vedeniach 22kV je ešte pomerne veľká rezerva v prenosovej schopnosti týchto vedení.

Celá 22kV kábelová sieť v Pamiatkovej zóne je prevádzkovaná napätím 6,3kV, pričom sieť je vybudovaná na 22kV.

Transformačné stanice 6,3/0,4kV

Transformačné stanice 6,3/0,4kV v celom riešenom území sú rôznorodé. Nachádzajú sa tu prevažne trafostanice murované - samostatné i umiestnené v objektoch, blokové trafostanice a jedna vežová trafostanica. Trafostanice sú s jedným i viac transformátormi s jednotkami od 250 do 630kVA. Trafostanice sú do VN systému zapojované prevažne zaslučkovaním, v niektorých prípadoch i trojbodovo.

Stav i vek jednotlivých trafostaníc je rôzny, v prevažnej miere však sú trafostanice vyhovujúce. Prevažne sú trafostanice zaťažované do 75%. V niektorých oblastiach sú však i plne výkonovo vyťažené. Jednotlivé existujúce trafostanice 6,3/0,4kV sú zakreslené v grafickej prílohe.

Rozvody 0,4kV

Sekundárna sieť NN – 0,4 kV v celom riešenom území je veľmi rôznorodá. NN vedenia v riešenom území sú v prevažnej miere riešené kábelovými vedeniami v zemi. V najbližšom centre okolo námestia sú postupne budované úplne nové rozvody NN. Po okraji riešeného územia sa nájdu vzdušné NN vedenia. Vedenia sú rôznych dimenzií, veku a druhu.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie mesta Zvolen je realizované prevažne výbojkovými svietidlami. Verejné osvetlenie je napájané z distribučných trafostaníc cez rozvádzače RVO. Prebieha postupná výmena za svietidlá s nízkoenergeticky náročnými svetelnými zdrojmi. Rozvody VO sú celoplastovými káblami. Spínanie verejného osvetlenia je centrálné.

Cestná svetelná signalizácia:

Z rozvodov NN sa v riešenom území – v Pamiatkovej zóne nachádza ešte cestná svetelná signalizácia. Táto je robená celoplastovými káblami. Napájaná je z distribučných trafostaníc, resp. Z NN rozvodov.

Ochranné pásma energetických vedení

Ochranné pásma elektrických vedení a zariadení sú stanovené v zmysle Zákona o energetike č. 70/1998 Zb. a príslušných STN nasledovne:

- vzdušné vedenia VVN 400kV majú ochranné pásmo 25 m od krajného vodiča na každú stranu
- vzdušné vedenie VVN - 110 kV majú ochranné pásmo 15 m od krajného vodiča na každú stranu
- vzdušné vedenia VN - 22 kV majú ochranné pásmo 10 m od krajného vodiča na každú stranu, v súvislých lesných priesekoch 7 m
- káblové vedenia všetkých druhov napätia od krajného kábla na každú stranu 1 m
- elektrickej stanice je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo obostavanú hranicu objektu stanice.
- transformovne z vysokého napätia na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie transformovne

O dovolenej činnosti, resp. realizácii stavieb v týchto ochranných pásmach hovorí uvedený zákon .

8.5. Telekomunikácie

Telekomunikačné káble

Riešeným územím prechádzajú trasy optických i metalických káblov vyššieho významu (diaľkové káble) i miestne telefónne káble, ktorých majiteľom a správcom sú Slovenské telekomunikácie a.s. Hlavné trasy káblov sú zakreslené v grafickej prílohe.

Okrem týchto káblov prechádzajú územím i trasy slaboprúdových káblov patriace Stredoslovenskej energetike a.s. (SSE) – káble (dispečing a HDO).

Pri stavebných a ostatných aktivitách v dotknutom území je nutné tieto trasy rešpektovať, dodržať ich ochranné pásma v zmysle zákona o telekomunikáciách.

Telefonizácia riešeného centra Zvolena

Riešené územie centra Zvolena tvorí jeden atrakčný obvod napájaný z centrálnej digitálnej ústredne ATÚ - HOST v TKB Zvolen

Miestna telekomunikačná sieť, najmä v centrálnej zóne, bola vybudovaná nová (káble typu TCEPKPFLE), pričom ostali v prevádzke i existujúce pôvodné káble. Ostatná sieť po okrajoch centrálnej zóny je rôznorodá. Vyskytujú sa tu celoplastové káble, ale i klasické káble. Káble mts sú tu postupne dopĺňané a vymieňané za celoplastové káble.

V hlavných kábelových trasách, kde sú i trasy spojovacích káblov medzi HOST a ďalšími ústredňami RSU na okolitých sídliskách Zvolena, čo však nie je predmetom riešenia centra. Vo vybudovaných tvárnicových tratiach sú uložené diaľkové káble. Celková dĺžka tvárnicových tratí je cca 3,2km.

Z hľadiska jestvujúceho stavu telekomunikačná sieť mts vybudovaná na dostatočnú kapacitu. Z hľadiska kapacity ATÚ je v ústredni dostatočná kapacita pre pokrytie súčasných požiadaviek.

Diaľkové káble

Riešeným územím prechádzajú diaľkové metalické i optické káble. Trasy sú vedené prevažne s káblami mts, pričom sú pre uloženie káblov využité trasy tvárnicových tras.

Televízne kábelové rozvody

V centrálnej zóne mesta Zvolen je vybudovaná sieť televíznych kábelových rozvodov pozostávajúcich z metalických i optických káblov. Tieto vedené sčasti v spoločných trasách s káblami mts Slovenských telekomunikácií a sčasti úplne samostatnými trasami. Zistené trasy káblov TKR sú zakreslené v grafickej prílohe.

Rádiokomunikácie

Predmetné riešené územie je z hľadiska rádiokomunikácií priemerne zaťažené. V riešenom území, ktoré rieši územný plán, sa nachádzajú rádiokomunikačné zariadenia a trasy rádiových spojov rôznych užívateľov. Užívateľmi a majiteľmi týchto zariadení a tras sú najmä:

- Slovenské telekomunikácie - Rádiokomunikácie OZ
- MV SR
- VaK Zvolen š.p.
- Orange a.s.
- Eurotel a.s. a ďalší

Ochranné pásma telekomunikačných vedení

V zmysle príslušných telekomunikačných vyhlášok a noriem STN sú ochranné pásma telekomunikačných zariadení stanovené nasledovne:

- miestne telefónne káble majú ochranné pásmo 1m
- diaľkové káble a spojovacie vedenia majú ochranné pásmo 1,5m a 3m

8.6. Zásobovanie teplom a teplou úžitkovou vodou

Vykurovania a príprava teplej úžitkovej vody je v záujmovom území je pomocou plynových kotolní a výmenníkovými stanicami, ktoré má v správe a prevádzke Mestský podnik bytového hospodárstva s.r.o. Zvolen. Severovýchodná časť centrálnej časti mesta je vykurovaná teplovodnými rozvodmi z výmenníkových staníc. Do výmen-níkových staníc je tepelná energia privádzaná horúcovodom z výhrevne v mestskej časti Podborová (110 TJ/rok). Ostatná časť záujmového územia má vybudované lokálne plynové kotolne. Ide o kotolne :

Dom služieb (2,1 TJ/rok)

Jegorovove kasárne (6,1 TJ/rok)

Námestie slobody E – D (8,0 TJ/rok)

Námestie slobody AB (8,5 TJ/rok)

Kubányho (2,1 TJ/rok)

Z kotolní sú vedené teplovodné rozvody k jednotlivým spotrebiteľom.

Potrubia horúcovodu sú vedené v železobetónových kanáloch. Potrubia, teplovodu a teplej úžitkovej vody sú vedené v železobetónových teplovodných kanáloch a v suterénoch obytných budov.

Zásobovanie teplom a teplou úžitkovou vodou v záujmovom území je dostatočné a nevykazuje problémy.

Polohy výmenníkových staníc a kotolní ako aj trasy teplovodov a horúcovodov sú vyznačené v grafickej prílohe.

Ochranné pásmo sekundárnych rozvodov tepla v intraviláne je 1,0 m po oboch stranách rozvodov.

8.7. Vodné toky

Záujmovým územím nepreteká žiadny vodný tok. Severne preteká rieka Hron. Ochrana záujmového územia proti veľkým vodám rieky Hron je dostatočne zabezpečená.

9. DOPRAVA

Okrajové podmienky rozvoja dopravy

Uzlová funkcia celoštátneho významu podstatne ovplyvňuje okresné mesto Zvolen a priamo aj jeho pamiatkovú zónu v centre mesta. Jeden z rozhodujúcich priestorových dopravno-transformačných uzlov SR tvoria zariadenia:

- železničná križovatka magistrálnych ťahov
 - M.170 Bratislava – Zvolen - Košice a
 - M.173 Banská Bystrica – Zvolen – Šahy – št.hranica s Maďarskom
 - Uzlová vlaková osobná stanica Zvolen
 - Uzlová vlaková nákladná stanica Zvolen
- Diaľnično-cestný uzol medzinárodných ťahov
 - D65 = E571 = I/50 Bratislava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Košice a
 - E77 = I/69 - Poľsko – Ružomberok – Banská Bystrica – Zvolen – I/66 – Šahy – Maďarsko.

V uzle Zvolen sa premietajú ďalšie paralelné cestné aj železničné ťahy celoštátneho významu. Uvedené komunikácie svojimi križovatkami a stanicami v bezprostrednom priestore Zvolena prinášajú mimoriadne vysokú kvalitu dopravných prepojení a pripojení, ale aj negatívne účinky do verejných priestorov ulíc a urbánnej štruktúry mesta. Blízkosť letiska Zvolen spolu s vysokými intenzitami cestnej dopravy a prevádzky najmä nákladnej železničnej stanice, ktorá atrahuje ťažkú nákladnú zdrojovú a cieľovú automobilovú dopravu najmä v južnej časti centra výrazne zvyšujú hlučnosť, imisie a znižujú bezpečnosť urbánneho prostredia v Pamiatkovej zóne Zvolena (PZ).

9.1. Dopravné vzťahy, väzby, intenzity

Dopravné vzťahy nadregionálneho a sídelného významu boli významnými investičnými zásahmi do systému cestnej siete usmernené tak, že vonkajšia automobilová doprava môže prúdiť po vonkajšom mestskom okruhu sídla. Na vonkajší cestný okruh sa pripájajú všetky radiály mesta a tak pripájajú mesto na región a nadradenú cestno-diaľničnú sieť SR.

Regionálne vzťahy zdrojovej a cieľovej dopravy do mesta zo smerov Banská Bystrica, Sliač, Kováčová, Žiar nad Hronom, Krupina, Detva, Mičiná stále prechádzajú po miestnych komunikáciách priamo, aj v tesnej blízkosti pamiatkovej zóny Zvolen. Regionálnou cestnou dopravou sú priamo zaťažené komunikácie, ktoré vytvárajú mestské ťahy:

- MK T.G.Masaryka – nám.SNP/hrad – J.Jesenského
- MK Dobronivská – hrad/SNP – MK J.Jiskru – MK J.Kozáčka – MK V.P.Tótha – Rákoš - MK J.Kollára
- MK J.Kollára – Nám.SNP – hrad,
- I/66 – MK Západ-Tepličky – Ľ.Štúra – M.R.Štefánka – Masarykova.

Veľkými **zdrojmi a cieľmi** dopravy sú **areály** na severnom okraji Pamiatkovej zóny: Zvolenská mliekárňa, firmy zdravotníckej, Medika, ktoré tiež atrahujú dopravu v centre mesta. Ďalšími veľkými zdrojmi vnútornej dopravy sú podniky a inštitúcie okresného významu, lokalizované priamo v pamiatkovej zóne: VZOR, Stavoprojekt, Okresný Úrad a Obvodná voj. Správa, Medika, nákupné stredisko Centrum, tržnica, Dom služieb, Prior, pošta, PO-ŽSR, Mestský úrad, hotely a obchody.

Napojenie zóny na nadradenú komunikačnú kostru sídla Zvolen funkčne, v období jej prestavby zabezpečujú MK Kollárova zo smeru Banská Bystrica – Sliach, Kováčová, Stráže, MK L.Štúra zo západu – Tepličky, MK T.G.Masaryka zo západu SR, od autobusovej a žel. stanice, MK Dobronivská-most z južných smerov Krupina, Detva, Môťová a dopravno-priemyselných zón, MK Jesenského od východných zón Zlatý Potok, stavebné firmy a Lieskovec, MK Hviezdoslavova a MK V.P.Tótha od nemocnice a areálov škôl za železnicou, MK Bystrický rad pre vzťahy zóny Podborová, Borová Hora.

V roku 2000 boli pre potreby návrhu ÚPN-Obce Zvolen urobené prieskumy a analýzy automobilovej dopravy [1], z ktorých pre vplyvy na pamiatkovú zónu Zvolen vyberáme podstatné údaje:

Rast automobilizácie	OA/obyv.	TV/obyv.	spolu voz/obyv.
Rok 1980	150	-	150
Rok 1990	220	28	248
Rok 2000	320	39	359
Stupeň r.2000	1 : 3,1	1 : 25,6	1 : 2,8

Celkový objem osobnej dopravy v meste v roku 2000	72028 voz/24hod
- z toho vnútromestská doprava	44384 = 61,6%
Celkový objem nákladnej dopravy v roku 2000	10632 voz/24hod
- z toho vnútromestská ťažká doprava	4828 = 45,4%

Z uvedených zistení odhadujeme 30% podiel objemov dopravy v Pamiatkovej zóne. Podľa lit. [1] „Komplexné posúdenie AD v meste Zvolen“ sa vonkajšia zdrojová a cieľová doprava spolu s vnútromestskou kumuluje v CMZ a zaťažuje najmä uvedené MK vyšších funkcií intenzitami AD v roku 2000:

Námestie SNP pred úpravami	13 840 voz/24hod.	4,3% ťažké vozidlá
Masarykova pod hradom	13 368	13,1
Jiskrova	9 130	12,7
Hviezdoslavova	5 858	17,3
Most Jesenského	10 063	8,8
Kozáčekova	5 113	8,6
Štúrova	4 577	6,2
V.P.Tótha	8 079	8,8

Intenzita v špičkovej hodine bola určená ako 7-8% podiel

Problémy dopravy vznikajú aj na úrovňových železničných priecistiach ulíc V.P.Tótha a MK Hviezdoslavova.

Výsledkom posúdenia bolo aj konštatovanie, že v priestore CMZ chýba dopravné prepojenie ciest I/50 a III/05087=III/066022 a preťažené sú aj všetky súčasné križovatky. V práci [2] „Posúdenie dôsledkov zákazu vjazdu automobilovej dopravy na časť Námestia SNP Zvolen“ sa odporúča zjednosmernenie MK Kozačekova aj Jiskru (už bolo realizované), aby sa vytvorili parkovacie kapacity a priepustnosť MK, prípadne rozšírenie počtu pruhov. Na všetkých MK posúdenie vykazuje kapacitné rezervy. Návrh je podmienený ďalšími veľkorysými zásahmi do prestavby komunikačnej siete obce, ktoré komentujeme v časti „zámery rozvoja dopravy“.

9.2. Dopravný potenciál Pamiatkovej zóny

Predpoklady udržateľného rozvoja centrálnej Pamiatkovej zóny mesta Zvolen určuje aj dopravný potenciál železničných tratí a staníc v priamom kontakte so zónou, ďalej cesty a miestne komunikácie prechádzajúce v dotyku a priamo cez zónu, ako aj infraštruktúra funkčných plôch dopravy: autobusová stanica, parkoviská, garáže a manipulačné plochy verejného priestoru zóny.

Železničná stanica Zvolen a zastávka Zvolen sa nachádzajú v OP (ochrannom pásme) PZ-Zvolen, v pešej dostupnosti 5 -15 minút z ktorejkoľvek časti zóny. **Osobná stanica Zvolen** je stanicou I. kategórie, podľa povahy práce osobnou pre prepravu cestujúcich, pre príjem a výdaj batožín a spešín, pre nakládku a vykládku poštových zásielok, počet a dĺžka nástupíšť 1 x 490 m + 3 x 360 m. Kapacity pre frekvenciu 16000 cestujúcich denne s peronizáciou a obnovenými podchodmi sú aj výhľadovo postačujúce. [3] V ÚPN Pamiatkovej zóny je potrebné riešiť bezkolíznosť peších väzieb stanice cez bariéru rýchlej komunikácie Masarykova.

Zastávka Zvolen má ešte výhodnejšiu polohu voči PZ. Zlepšenie technického stavu, výkonnosti a najmä mestotvorných parametrov sú viazané na zámer integrovanej dopravy v regióne a zdvojkolaženie trate Zvolen – Banská Bystrica. Poloha trate v organickom centre mesta si vynucuje riešenie oboch priechodov a priecestí spolu so zvyšovaním kvality urbánneho priestoru, ktorý vytvára infraštruktúra dopravy v meste. [4]

9.3. Komunikačná sieť Pamiatkovej zóny

Komunikačná sieť PZ má v súčasnosti roštovú schému, ktorú tvoria zberné a obslužné MK a ich vzájomné križovatky.

V čase analýz prebiehajú práce na prestavbe centrálneho Námestia SNP, preto sa nevyjadrujeme k funkčnosti realizovaného návrhu pešej zóny, ale len k potrebe fungovania prietahu cestnej dopravy v celej dĺžke námestia z dôvodov obsluhy všetkých aktivít lokalizovaných v PZ.

Klasifikáciu komunikačnej siete určujeme ako overenie výstupov výskumu na K-DOS [4], s cieľom humanizácie mestského prostredia pomocou širšej škály funkčných tried MK, závislých od hlavného parametra kvality, ktorým je rýchlosť.

Prietah cesty III/066022 (05087) po MK Masarykova kvalifikujeme do funkcie **B1 – hlavná zberná MK**, súčasnej kategórie MZ-20/60 s redukovaným usporiadaním hlavného dopravného priestoru, so šírkami jazdných pruhov 2x2x3,5m s deliacim zeleným pásom 1,5-2 m a núdzovými pruhmi premenlivej šírky. Hlavná zberná MK v tejto funkcii pokračuje okolo hradu smerom na nadjazd nad železničnou traťou ako MK J.Jesenského v kategórii MZ-16,5/60. Na oboch MK sú zastavovacie niky pre zastávky MHD a SAD.

9.3.1. Nosný komunikačný systém

Nosný komunikačný systém zóny tvoria **zberno-obslužné MK** po obvode zóny v nasledovnej funkčnej hierarchii:

- MK J.Kollára vo funkcii B2 a kategórii MZ-12/50 bez vedľajších pruhov, v prestavbe, ako hlavný vstup do zóny zo severných častí mesta aj regiónu, bezkolízny prietah v polyfunkčnom, na dopravu náročnom území mesta,
- MK V.P.Tótha a MK Kubániho ako B2, kat. MZ-9/50 na severnej hranici zóny, bezkolízny kontakt s funkciami výroba, služby, bývanie (V.P.Tótha po úpravách malej okružnej križovatky), parkoviská, hlavné vstupy do areálov,
- MK M.R.Štefánika vo funkcii B2 a kategórii MZ-9/50 v kolízii s funkciou bývania v celej dĺžke, parkovanie na vedľajších pásoch obojstranné, aj vystriedané, vstupy do dvorových mestských priestorov a areálov (na severe)
- MK J.Jiskru vo funkcii B2 a kategórii MZ-9/50 – jednosmerná, s nevyužitým územným potenciálom polyfunkčnej ulice (vyššia vybavenosť, bývanie) a vyústením pešieho ťahu MK-D1 A.Sládkoviča smerom k žel.stanici Zvolen mesto,
- MK J.Kozáčka od Podborovej po MK Divadelnú vo funkcii B2 a kategórii MZ-9/50, v kolízii s funkciou bývania v celej dĺžke po oboch stranách ulice, hlavné vstupy do polyfunkčných dvorov,
- MK Ľ.Štúra vo funkcii B2, kat. MZ-9/50 v PZ ako C2, hlavný vstup na západe zo zón Tepličky, v kolízii s bývaním.

Obslužné MK dopravného významu vytvárajú nehomogénny a neuzavretý stredný okruh PZ, ktorý je zároveň hranicou ochranného pásma zóny a spolu s vnútornými hlavnými obslužnými MK do tejto funkcie zaraďujeme:

- MK Duklianskych hrdinov radiála zo severu vo funkcii C2, kat. MO9/40 v polyfunkčnej zóne, navrhnutá na prestavbu a zaslepenie pred okruhom
- MK Lihoveckého vo funkcii C2, kat.MO8/40 v polyfunkčnej zástavbe, bez kolízií,
- MK Bystrický Rad C2, kat. MO-8/40 pozdĺž žel.trate ako jednosmerná MK, druhý smer (k stanici) je organizovaný po MK Kuzmányho nábrežie, funkčne bez kolízií,
- MK Š.Moyzesa vo funkcii C2, kat. MO8/40 západná časť okruhu v kolízii s bývaním vo štvrti rodinných domov,
MK obslužné vo vnútri zóny:
- MK J.Kollára, C2, kat. MO-8/40, v polyfunkčnej zástavbe
- MK Park Ľ.Štúra C2, kat. MO-8/40, tri paralelné obojsmerné MK uzatvárajú prístup mestského do parku typu verejného námestia,

- MK 29.augusta C2, kat. MO-8/40 v obytnom prostredí HBV-IBV len ako spojnica,
- MK Nám.Slobody C2, kat. 2x jednosmerné MO-8/4 s jedným parkovacím pruhom, v polyfunkčnej centrálnej mestskej zástavbe,
- MK M.M.Hodžu, C2, kat. MO-8/40 prietah chránenou ulicou škôl a soc. zariadení,
- MK Divadelná, C2, kat. MO-8/40, v polyfunkčnej zástavbe, stiesnené priestorové pomery vysokej zástavby, vstupy do polyfunkčných dvorov,
- MK Ľ.Štúra, C2, kat. MO-7/30 v polyfunkčnej zástavbe (úradu, múzeum, bývanie), vstupy do vnútroblokov HBV s parkovaním
- MK Študentská, funkcie C2, kat. MO-7/30 v kolízii s funkciou bývania, škôl, úradov), zastávka MHD, vstupy do dvorov HBV s parkovaním.

Obslužné MK s funkciou spoločenskou - podľa STN 73 6110, aj výstupov výskumu [4] sú v centre Zvolena **obchodné ulice** v pôvodnej historickej zástavbe, ktorým je z hľadiska návrhu potrebné venovať zvláštnu pozornosť:

- MK Námestie SNP západná strana, funkcie C1, kategórie MO-12/40 s redukovanými parametrami jazdných pruhov, t.č. jednosmerná k hradu, v kolízii s nekoordinovaným pozdĺžnym parkovaním a obsluhou dvorov s vybavenosťou obchodov a služieb, jednostranným chodníkom pri fasádach polyfunkčných domov historického významu, trasa MHD
- MK J.Kozáčka funkcie C1, kat. MO-12/40 jednosmerná, redukovaná o 1 jazdný pruh, funkčné využitie v súlade s potrebami polyfunkčnou zástavbou, potenciál ulice nie je adekvátne využitý pre potreby funkcií, viď. Kap. Závady,
- MK P.O.Hviezdoslava, funkcie C1, kat. MO-12/40 s redukovanými parkovacími pruhmi, v súlade s požiadavkami funkcií zástavby, vstupy do dvorov.

Obslužné prístupové MK funkcie C3, prevažne kat. MO-4/30 sú v Pamiatkovej zóne Zvolen vnútroblokové verejné cesty vedúce k parkoviskám, na manipulačné plochy výrobnoskladovacích areálov a do dvorov s plochami pred garážami, manipulačné plochy obchodov a trhovísk. Prevádzkový režim prístupových komunikácií a plôch dvorov je v kolízii s peším pohybom po chodníkoch, zjazdových chodníkoch a rozptylových plochách. Analýza komunikácií najnižšej funkcie viedla k vytriedeniu významných líniových a priestorových závad v závere dopravnej časti tejto práce.

9.3.2. Nemotoristické druhy dopravy

Nemotoristické druhy dopravy majú pre trvalo udržateľný rozvoj Zvolena založeného v rovinatom území Pohronia a jeho prítokov dominantnú funkciu. Pešie a najmä **cyklistické ťahy z regiónu** smerujú do centra mesta zo smerov Sliač, Kováčová, Budča, Dobrá Niva, Zvolenská Slatina, Očová, Zolná, Lieskovec po cestách v hlavnom dopravnom priestore, čo hodnotíme ako nebezpečné líniové environmentálne dopravné závady. Predmetom hodnotenia na úrovni Pamiatkovej zóny sú fiktívne pešie a cyklistické ťahy, prechádzajúce cez územie po MK bez samostatných jazdných pruhov: Rákoš - MK Kollárova – Námestie SNP – most – Môt'ová, Západ-Tepličky – MK Ľ.Štúra – Nám.SNP – Sládkovičova – stanica Zvolen-

mesto – Zlatý Potok, Podborová – Bystrický Rad – MK V.P.Tótha – Nám.SNP, Osobná žel.stanica - park – hrad – MK Jesenského – Lieskovská cesta. Aj v priestore PZ sú vedené D2 – cyklistické trasy cez mesto neoddelene na dopravných pruhoch MK. Ďalšou dopravnou závadou je vedenie cyklistických ťahov cez intenzívne zaťažené pešie ulice-dvory: D3-Za Priorom a D3-Sládkovičova. Minimálne bezpečnostné organizovanie je v týchto peších priestoroch spontánna

vynútená samoregulácia chodcami. Táto dopravná situácia v centre mesta bude samostatným predmetom riešenia ÚPN-PZ.

Prestavba pešej zóny v centre Pamiatkovej zóny mesta je významným pozitívnym prvkom zvyšovania faktorov trvalo udržateľnej kvality mestskej dopravnej

infraštruktúry a kvality života v meste ako celku. V čase analýz boli práce vo vysokom štádiu rozpracovanosti. Ukončenie pešej zóny prinesie územiu centra aj celému mestu očakávanú novú kvalitu z hľadísk dopravných, územných aj environmentálnych. Hlavnými kritériami kvality sa už pred dokončením investícií javia: bezpečnosť dopravy aj pešieho pohybu v celom priestore, spoľahlivosť infraštruktúry podzemných inž.sietí, vizuálna čistota a orientácia, osvetlenie a prírodné prvky v spoločenskom priestore, mobiliár a informatika, zníženie hlučnosti a imisií vo väčšej časti priestoru a ďalšie atribúty kvality.

V návrhu ÚPN-PZ a v ďalších dokumentáciách bude treba riešiť zníženie podielu ťažkej cestnej dopravy na pešej zóne, **na peších MK** a v príľahlých MK, kde sa spočiatku nežiadúca dopravná záťaž preniesie ako dôsledok väčšej atraktivity zóny s novými požiadavkami na zásobovanie a údržbu priestoru. Riziko zaťaženia cestnou dopravou sa predpokladá aj vo vnútroblokoch obytných a polyfunkčných, ktoré sú už v súčasnosti zaťažené na hranici únosnosti. Prejavuje sa to chaotickým parkovaním osobných aj úžitkových vozidiel okrem parkovísk aj na peších, manipulačných a zelených plochách dvorov po oboch stranách pešej zóny.

Obsluha dvorov nie je len po prístupových MK funkcie C3 ale aj po samostatných **peších chodníkov funkcie D3**, ktoré prepájajú námestie cez dvory do paralelných ulíc spoločenského významu: Kozáčekova, Ľ.Štúra, Masarykova, Študentská a Nám.Slobody, ako aj do ulíc s obytnou funkciou: M.R.Štefánika, V.P.Tótha, Š.Moyzesa, 29.augusta, Bystrický Rad. Kvalita peších ťahov a dvorov je analyzovaná ako priestorové závary dopravného charakteru v ďalšej časti rozborov dopravy.

V podklade [3] sa o súčasnom stave a potrebách konštatuje: „Nadalej je potrebné rozvíjať dobre založené 4 výrazné pešie cesty :

- Námestie SNP – Trhová ul. – OD Centrum – Bystrický rad – nemocnica
- Sládkovičova ul. – Hviezdoslavova ul.
- Z ul. T.G.Masaryka – autobusová stanica – Technická univerzita
- Ul. J.Jesenského – Môťová lávkou cez železniciu – LIAZ – do ul. Nižovec“

Podľa [3] miesta s najväčším kumulovaním peších obyvateľov v centrálnej zóne, ktoré je potrebné riešiť a venovať im pozornosť sú:

1. križovatka ciest pod zámkom,

2. pešie prúdy prechádzajúce od mosta ponad rieku Slatinu križujú úrovňovo veľmi frekventovanú dopravnú križovatku,
3. pešie úrovňové prepojenia cez železničnú trať Zvolen – Banská Bystrica,
4. z ulice Hviezdoslavovej na ul. Sokolskú, Švermovu a Jesenského,
5. z ulice V.P.Tótha na ul. Bernolákovu a k nemocnici,
6. chýba mimoúrovňové prepojenie osobnej železničnej stanice s autobusovou stanicou, cez frekventovanú zbernú komunikáciu – ul. T.G.Masaryka.

V návrhu ÚPN-PZ bude potrebné prehodnotiť odporúčania [3] v bodoch 2, 3, 6 v súvislostiach súčinnosti dopravných subsystémov, predovšetkým IAD, parkovania a MHD, ako aj podporou veľkorysých investičných návrhov dobudovania dopravnej kostry mesta.

9.3.3. Mestská hromadná doprava

Mestská hromadná doprava je prevádzkovaná podnikom SAD Zvolen s regionálnou a diaľkovou dopravou. Kvalitu dopravnej obsluhy zaručuje pešia dostupnosť regionálnej AS – autobusovej stanice na Masarykovej ulici oproti žel.stanici a linkovanie MHD zo všetkých mestských častí cez centrum po MK: Kollárova, Nám.SNP, Masarykova, Divadelná, Kozáčekova, Hviezdoslavova, Jesenského, Štúrova, Štefánikova, Študentská. Rozmiestnenie zastávok zaručuje komfort obsluhy územia s pešou dostupnosťou do 350 m. Kvalita obsluhy sa dá zlepšiť zverejnením priechodnosti vnútroblokov a modernizáciou zastávok.

Kvalite obsluhy nevyhovuje len lokalita na SZ zóny (liečivá, poisťovne, ústavy) s dostupnosťou zastávok MHD > 350 m.

Analýzy hromadnej dopravy vychádzajú z vlastných prieskumov (Ing. Vojteková) a podkladu [5] „Riešenie autobusovej dopravy v meste Zvolen - Smerovanie a poloha liniek MHD cez CMZ“, URKEA, Banská Bystrica, 2001, ktorý poskytol obstarávateľ.

Z podkladu [5] uvádzame podstatné časti, pre dokumentovanie vplyvov na PZ:

Nevyhnutné rozdelenie všetkých liniek MHD do štaroch ulíc v CMZ a dopravná obsluha Nánestia SNP všetkými existujúcimi linkami (s výnimkou linky č.8) má pozitívne aj negatívne stránky. Vhodnosť a výhoda tohto riešenia MHD pre cestujúcich je predovšetkým v tom, že obmedzuje na minimum potrebu prestupovania. Nevýhodou je väčšie plošné rozloženie liniek a zastávok do viacerých ulíc, zmenšená prehľadnosť dopravy a značné vzdialenosti medzi zastávkami pre prípady potreby prestupovania. Organizácia MHD je prispôsobená celkovej organizácii automobilovej dopravy v CMZ a PZ.

Podiel autobusov v dopravnom prúde odvodený z počtu 350-450 spojov denne na ulici J.Kozáčka a v západnej polyfunkčnej zóne námestia SNP je max. 4 – 8% z celej intenzity všetkých vozidiel v týchto dvoch profiloch. Tento podiel ťažkej dopravy na území centra mesta je udržateľný aj pre výhľadové obdobie.

Záver a návrhy prác [3] a [5] budú v plnom rozsahu využité v koncipovaní Zadania pre ÚPN-PZ. Príloha: zaťaženie PZ spojmi MHD/24 hod.

9.3.4. Parkovanie a odstavovanie vozidiel

Podľa [3] sa bude v prognóznom období pohybovať v CMZ cca 23tis. OA/24hod. Pre špičkových 8 hodín stanovili riešitelia podiel 60%, čo bude 13800 OA a potreba min. P2340 miest v garážach a na parkoviskách, aj na MK nižších funkcií. Z uvedenej prognózy odvodzujeme potrebu pre PZ cca P1500 miest pre parkovanie OA. Takéto potreby sú porovnateľné s potrebami parkovania v Bratislave, keď v súčasnosti vo Zvolene pripadá 1 OA na 1 byt s obložnosťou 3,2 – 3,1 obyvateľov. Do výhľadu sa plánuje stupeň automobilizácie 1 : 2,8 voz/obyvateľa. Vo Zvolene je v súčasnosti 36% garážovaných vozidiel, čo je vysoký štandard pre koncept trvalej udržateľnosti a rozvoja kvality života v CMZ. Uvádzané ciele rozvoja dopravy sú v rozpore so stavom a kvalitou parkovania a odstavovania vozidiel, ktorý dokladujeme vlastnými odhadmi znečistenia verejného priestoru ulíc a dvorov parkujúcimi vozidlami. Údaje o stave parkovania vo verejnom priestore (Vojteková) boli použité na hodnotenie kvality a dopravných závad v PZ.

PRIESKUM PARKOVANIA V PAMIATKOVEJ ZÓNE A JEJ OCHRANNOM PÁSME PRIDOS*2002

Ulice - MK	kolmo	šikmo	pozdĺž	spolu	dvory	
Moyzesova	40	-	53	93	účel	spolu
Štefánikova	169	3	-	172	BD 30 + BD 3 + POŽSR 10	43
Kozáčekova	-	15	33	48	BD56 + medicinske centrum 12 + Centrum 26 + zdrav.škola20 + EZ 5	119
Divadelná	-	-	21	21	Medika 15	15
Námestie SNP – Poľana Investex	40 16	58	32	146	divadlo18+ OÚ30 + Unibanka 20 + Kooperatíva 6+ VUB 5 + kostol e.a.v.5 + Pošta 55	139
Námestie Slobody	50	-	26	76	Vpravo 24 + vľavo 24	48
Kubányho	23	-	-	23		
Jiskrova	-	-	22	22	Žel.poliklinika 14 + TIP-TOP 17	31
Študentská	15		31	46	BD 20 + Admin 3	23
Štúrova	30	-	14	44	Fekol 37 + STVAK 8	45
Hodžova	20	-	-	20		
29.augusta	-	-	21	21	Finkova kúria 10	10
V.P.Tótha	24	-	-	24	BD 31+ 20+14 +Stavoproj.31	86
Bystrický Rad	-	14	25	39		
T.G.Masaryka	Požiar.	-	7	206	Gurman 5+ Vzor4 +	24

	33 Poľana 120 pod hradom4 6				Mäspoma15	
PO ŽSR	15	-	-	15		15
Slovenská poist'ovňa	16	-	5	21		
Dom služieb	18	-	-	18		
Za kinom Mier	28	-	6	34		
Pred plavárňou	38	-	-	38		
Za Priorom	60	14	6	80		
Kasárne	245	-	13	258		
maa	59	37	4	100		
Hviezdoslavova					Kúpele 25 + BD 5 + admin. 7	37
Lihoveckého					VZOR 10	10
Pamiatková zóna celkom						

9.3.5. Doprava a životné prostredie

Všetky negatívne účinky dopravy (predovšetkým hluk, imisie) sa kumulujú v priestore **ochranných pásiem MK**, ktoré v obci definujeme ako bezpečnostný pás na prejazd vozidiel min, v jednom smere s vyhábaním:

OP šírky = $6 + \frac{1}{2}$ výšky zástavby, z čoho vyplýva min. šírka mestskej ulice = 20 m.

Technický stav miestnych komunikácií a verejných dopravných plôch bol analyzovaný na podklade pasportu MK a dopravy, ktorý poskytol MsÚ Zvolen. Dopravný priestor verejných komunikácií je charakterizovaný minimálnym šírkovým usporiadaním hlavného dopravného priestoru (prevažne dva jazdné pruhy šírky 3,0 - 3,5m, bez vedľajších pruhov), s chodníkmi aj zeleným pásom. Takáto ponuka dopravného potenciálu je vhodná pre návrh uplatnenia zásad trvalo udržateľnej kvality mestskej dopravnej infraštruktúry (aj v stiesnených centrálnych podmienkach sídla strednej veľkosti), v zmysle výstupov výskumu [4].

Hodnotenie problematických úsekov, bodov a verejných priestorov z hľadísk a podľa kritérií trvalej udržateľnosti metódou fotodokumentácie (Kvalita verejného priestoru) a pasportných údajov o parametroch MK vyústili do katalógu dopravných a územných závad.

Hľadiská hodnotenia kvality priestorov a vybrané kritériá boli:

- **dopravné** (kritériá : rýchlosť, intenzity, podiel T- ťažkých vozidiel NA+A, chodci a cyklisti, nehodovosť, parking, obsluha, dostupnosť cieľov)
- **územné** (výška a kvalita zástavby, ochrana funkcií bývania, spoločenské funkcie, šírka ulice, prekážky plynulosti funkčných vzťahov, vybavenosť parteru, bariéry, osvetlenie)

- **environmentálne** (hluk, imisie, znečistenie územia, záber územia, bezpečnosť, estetika a prírodné prvky v priestore)

9.4. Dopravno-územné závady

Ozn	druh	Miesto, lokallita	Popis dopravno – územnej závady	%T
BZ1	križovatka	Masarykova x Štefánikova	SSZ je za výjazdom z parkoviska, 11 nehôd	13,1
BZ2	Križovatka	Masarykova x pod hradom	Extravilánová útvárová, veľký záber plôch, dlhé prejazdy, málo peších priechodov, 24 nehôd (na celej MK)	12,7
BZ3	križovatka	Hrad x Jiskrova	Extravilánový typ, malý priestor na ľavé odbočenie, veľký záber plôch, dlhé prejazdy, 14 nehôd	12,7
BZ4	križovatka	Kozáčekova x Hviezdoslavova	Veľký záber plôch, malý priestor pre chodcov z pešej zóny, 5 nehôd	17,3
BZ5	priechod	Kozáčekova – dvor Prior	Vstup do dvora cez C2, chýba priechod, 6 nehôd (na celej MK)	8,6
BZ6	priecestie	Žel.zastávka Zvolen mesto	Dlhé čakania vozidiel a intenzívne pešie prúdy vo všetkých smeroch, povrchy narušené	17,3
BZ7	križovatka	Kollárova x Kubányho	Veľké intenzity, neprehľadná orientácia, 6+3 nehody, povrchy narušené	
BZ8	križovatka	R.k.kostol x Nám.Slobody	Neprehľadný dopravný priestor, veľký záber, 8 nehôd, povrchy narušené, neorganizovaný parking	
BZ9	križovatka	Študentská x Moyzesova	Kolízie s chodcami, 6+2 nehôd, povrchy narušené, osvetlenie, znečistené od MHD	
BZ10	priecestie	V.P.Tótha-žel.trat'	Neprehľadné situácie, 5 nehôd, povrchy narušené, osvetlenie	8,8
LZ1	Celá MK	Kozáčekova	Nevyužitá kapacita ulice, len 1-jazdný pruh, neorgan. Parkovanie, chodci, 7 nehôd, chýba zeleň, mobiliár	8,6
LZ2	Celá MK	V.P.Tótha	Intenzity, tesná zástavba, 5 nehôd, vjazdy do dvorov, % NA, nevhodná zeleň, osvetlenie, nevyhovujúce OP	8,8
LZ3	Celá MK	Nám.SNP západ	Rozptýl chodcov pri výkladoch, MHD-hluk, parking, 59 nehôd, nevhodné povrchy, zeleň, mobiliár ulice	4,3
PZ1	vnútroblok	Študentská – Ľ.Štúra	Parkovanie na chodníkoch a trávnikoch, vstupy do dvorov, osvetlenie	6,2
PZ2	vnútroblok	Za Priorom	Neorganizované parkovanie, chodci, trávniky, osvetlenie, stánky, odpad,	

			zásobovanie ND,	
PZ3	vnútroblok	tržnica	Neorganizované parkovanie, chodci, trávniky, osvetlenie, stánky, odpad, zásobovanie ND,	
PZ4	vnútroblok	Štúrova – Nám.Slobody	Neorganizované parkovanie, chodci, trávniky, osvetlenie, stánky, odpad	
PZ5	vnútroblok	Nám.Slobody – 29.augusta	Neorganizované parkovanie, chodci, trávniky, osvetlenie, stánky, odpad	

Katalóg závad je podnetom pre koncipovanie dopravnej časti Zadania pre ÚPN-Pamiatkovej zóny Zvolena.

9.5. Rozvojové zámery dopravy

Z podkladov 1, 2, 3 odvodzujeme rozhodujúce zámery, ktoré môžu výrazne ovplyvniť kvalitu verejných priestorov Pamiatkovej zóny Zvolena, ak aj jej dopravnú obsluhu.

ÚPN koncipuje dopravu v meste návrhom troch dopravných okruhov, ktoré usmernia zdrojové a cieľové jazdy z radiál do všetkých častí mesta rovnomerne, čím sa dosiahne environmentálne udržateľné zaťaženie priestoru mesta.

Zámer Z1 - odklon prieťahu cesty III/066022 a presmerovanie vonkajšej dopravy z MK Masarykova do koridoru súbeh so stanicou a žel.traťou pod hradom do lokality Hlbiny. Dlhodobý, investične náročný zámer, pozitívny prvok ukladnenia dopravy v CMZ, organické pripojenie hradného komplexu a parku k pešej zóne Nám.SNP, priame pešie, bezkolízne väzby, ponuka parkovacích kapacít pre CMZ v intaktnej polohe s minimálnou pešou dostupnosťou, získanie plôch pre mestské funkcie vo verejnom priestore komunikácie.

Zámer Z2 – nový dopravný vstup do lokality Hlbiny z MK Kozáčekovej a Jiskrovej podjazdom pod estakádou Jesenského. Zjednodušenie dopravných väzieb v križovatke, nové ZP pre cca 180 OA a 25 BUS v pešej dostupnosti Pamiatkovej zóny, bezkolíznosť väzieb.

Zámer Z3 – komunikačné prepojenie lokality Hlbiny s PZ cez MK Kozáčekova-Hviezdoslavova okolo mestských kúpeľov. Nové rozvojové plochy pre vybavenosť Pamiatkovej zóny – možnosť umiestnenia funkcií, nevhodných v PZ.

Zámer Z4 – „Dopravné regulatívy“ lokality Za Priorom – verejné priestory komercie a dopravy. Reorganizácia parkovania a zásobovania pešej zóny na Nám.SNP, zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestorov CMZ.

Zámer Z5 – severný vstup do centrálnej mestskej zóny prestavbou križovatky Kollárova x Lihoveckého riešiť pomocou malej okružnej križovatky so zjednodušením dopravy na MK Dukelských hrdinov a v priľahlých uliciach – realizačná dokumentácia.

Zámer Z6 – výstavba novej MK na severnom okraji centra naväzujúca na zámer Z5 a pokračujúca po nábreží kanála Hrona západne, s cieľom vybudovať stredný dopravný okruh. Takýmto riešením celomestskej dopravy sa odľahčia vnútorné MK centra, sprístupnia sa dopravne náročné areály výroby a služieb, ale zároveň vznikne bariéra pre využívanie prírodného prvku nábrežia.

Zámer Z7 – záchytné parkovisko na severnom okraji centra, v súvislosti s investíciami zámeru Z6, predpokladaná kapacita P150 miest, aj pre autobusy.

Zámer Z8 - organizácia MHD v centre mesta. Technický stav a zaťaženie centra mesta pozitívne ovplyvní zámer realizácie novej stanice MHD v priestore medzi žel.stanicou na MK Masarykovej, oproti MK Štefánikovej. Takéto riešenie MHD môže priniesť novú vyššiu kvalitu obsluhy, zvýšenie dostupnosti cieľov redukcii počtu liniek. V návrhu treba zvažovať predpokladaný záber 2600 – 2800 m² novej plochy na okraji PZ, čo môže byť pozitívny príspevok ku kvalite využitia verejného priestoru, aj v súvislosti so zámerom Z1.

Literatúra

1. Komplexné posúdenie AD v meste Zvolen, METAG, Banská Bystrica, 2000
2. Posúdenie dôsledkov zákazu vjazdu automobilovej dopravy na časť Námestia SNP Zvolen, METAG, Banská Bystrica, 2000
3. Koncepty ÚPN SÚ Zvolen, URKEA, s.r.o., Banská Bystrica, 2001
4. Bezák, B., Rakšányi. P. a kol. K-DOS: Trvalo udržateľná kvalita mestskej dopravnej infraštruktúry, výskumný projekt VEGA 7127/20, SvF STU Bratislava, 2002
5. Riešenie autobusovej dopravy v meste Zvolen - Smerovanie a poloha liniek MHD cez CMZ, URKEA, s.r.o., Banská Bystrica, 2001

Príloha: zaťaženie PZ Zvolen linkami a spojmi MHD/24 hod (2002)

Poloha zastávky	Číslo Linky Počet spojov/deň															
Okresný úrad	1 13	11 28	12 37	15 17												4 95
SNP múzeum	1 16	3 7	4 12	7 19	8 7	10 4	13 5	21 2	23 8	24 8						10 88
SNP Potončok	5 19	7 18	9 16	10 7	13 5	15 21	16 9	17 8	18 8	19 8	20 24	22 4	25 4			13 15 1
SNP Štúrova	1 3	3 7	6 14	8 7	9 15	11 28	12 37	14 14	16 7	17 7	17 8	20 27	23 8	24 5	25 5	15 19 2
ŽSR Štefánikova	6 13	8 7	9 14	11 28	12 36	14 14	16 7	20 26	24 5	25 5						10 15 5
Moyzesova	8 7	9 16	14 14	16 9	20 24	21 2	24 8	25 4								8 84
Poľana hrad	1 15	2 10	3 7	4 8	7 20	8 10	10 4	13 7	21 8	23 7	24 10					11 10 6
Poľana hotel	2	8	13	21	24											5

	10	4	3	8	6											31
Kozačekova Centrum	1 15	4 13	5 18	6 14	11 28	12 37	14 14	15 21	18 9	19 8	22 5	BB 42				12 22 4
Stavoprojekt V.P.Tótha	14 14	18 6														2 20
Margočinka Podborová	4 13	5 17	6 14	19 8	22 5											5 57
Podborová Margočinka	4 12	5 17	6 14	19 8	22 4											5 55

10. URBANISTICKÁ EKONÓMIA A VLASTNÍCKE VZŤAHY K POZEMKOM

Územie Pamiatkovej zóny vo vymedzení ochranným pásmom má výmeru 79,5 ha. Toto územie má v súčasnosti nasledujúcu skladbu funkčných plôch:

• plochy bývania v bytových domoch	2,20 ha	=	2,50%
• plochy bývania v rodinných domoch	1,00 ha	=	1,25%
• plochy občianskej vybavenosti nadmestskej	6,70 ha	=	8,37%
• plochy občianskej vybavenosti mestskej	11,23 ha	=	14,03%
• plochy občianskej vybavenosti základnej	4,92 ha	=	3,93%
• plochy verejnej zelene	4,50 ha	=	5,62%
• plochy obytnej zelene	8,85 ha	=	11,06%
• plochy peších komunikácií	4,70 ha	=	5,87%
• plochy a komunikácie vozidlové	29,30 ha	=	36,32%
• plochy statickej dopravy (cca 650 miest)	1,17 ha	=	1,46%
• plochy individuálnych garáží (cca 482)	0,86 ha	=	1,07%
• plochy spevnené	1,93 ha	=	2,41%
• plochy priemyslu a skladov	2,20 ha	=	2,50%
<hr/>			
Funkčné plochy celkom	79,50 ha	=	100,00%

Z uvedeného rozloženia funkčných plôch je zrejmé, že Pamiatková zóna mesta Zvolen v rozmedzí ochranného pásma je územím polyfunkčným s prevládajúcou funkciou zariadení občianskej vybavenosti s významom mestským, nadmestským až regionálnym, ktoré činia 22,40 % z celkovej plošnej výmery Pamiatkovej zóny. Ostatné plochy vo väčšej hektárovej výmere sú plochy zelene a komunikácií vozidlových a peších, ktoré tvoria 34 % z celkovej plošnej výmery zóny. Bývanie je zastúpené ako doplnková funkcia a prevažuje bývanie v bytových domoch, ktoré sú k bývaniu v rodinných domoch v pomere 2 : 1 a spolu tieto funkčné plochy tvoria 3,2 ha z celkovej plošnej výmery pamiatkovej zóny.

Vlastnícke vzťahy v Pamiatkovej zóne sú vyznačené vo výkrese číslo 6 – Rozbor majetkovo-právnych vzťahov v mierke M = 1 : 2 000, kde je vlastníctvo k pozemkom graficky vyjadrené v zmysle mapy katastra nehnuteľností obce Zvolen nasledovne:

- vlastníctvo SR (štátu),
- vlastníctvo obce (mesta),
- vlastníctvo cirkvi (Rímsko-katolíckej, Evanjelickej a.v.),
- vlastníctvo spoločenstva (akciová spoločnosť, s.r.o.),
- vlastníctvo súkromné (osôb).

Najväčšie percento vlastníctva v území Pamiatkovej zóny má obec, t.j. mesto Zvolen – 40,68 %, nasleduje vlastníctvo spoločností (a.s., s.r.o.) – 27,23%, ďalej súkromné osoby vlastní 15,80% pozemkov a štát, t.j. SR – 14,67%. Cirkevné vlastníctvo je zastúpené 1,5 % z celkového územia Pamiatkovej zóny a cca 3% plôch je neidentifikovateľných.

11. ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNO-PLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ, KONCEPCIÍ A ZNÁMYCH ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA

Územno-plánovacie dokumentácie, urbanistické a dopravné štúdie dotýkajúce sa územia Pamiatkovej zóny mesta Zvolen možno zrekapitulovať nasledovne:

- ÚZEMNÝ PLÁN SÍDELNÉHO ÚTVARU ZVOLEN, PRIESKUMY A ROZBORY, spracovateľ: URKEA, s.r.o., Banská Bystrica, textová časť, schémy a fotodokumentácia z roku 1999,
- ÚZEMNÝ PLÁN MESTA ZVOLEN, Koncept, spracovateľ: URKEA, s.r.o., Banská Bystrica, textová časť a grafická časť:
 - komplexný urbanistický návrh M = 1 : 10 000,
 - návrh dopravného riešenia M = 1 : 10 000,
- NÁMESTIE SNP ZVOLEN, 1. ETAPA, PROJEKT PRE STAVEBNÉ POVOLENIE, spracovateľ: ESTING, s.r.o., Zvolen, marec 2002,
- URBANISTICKÁ ŠTÚDIA – HVIEZDOSLAVOVA ULICA – HLBINY – ZVOLEN, spracovateľ: REPROS, Zvolen, august 2002,
- URBANISTICKÁ ŠTÚDIA – ZVOLEN – ZA PRIOROM, spracovateľ: ESTING, s.r.o., Zvolen, september 2002,
- KRUHOVÝ OBJAZD NA KOLLÁROVEJ ULICI S PREPOJENÍM NA LIHOVECKÉHO ULICU – projekt pre stavebné povolenie, výkresová časť M = 1 : 1 000, spracovateľ: Ing. Bernardína Vojteková, autorizovaný projektant, 2002
- MAPA KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ M = 1 : 1 000, spracovateľ: Katastrálny úrad, Zvolen, 2002.

Z uvedených územno-plánovacích dokumentácií a urbanistických štúdií v kontexte na Pamiatkovú zónu mesta Zvolen sa najviac dotýkajú územno-plánovacie dokumentácie sídelného útvaru ako Prieskumy a Rozbory z roku 1999 a Územný plán mesta Zvolen – koncept z roku 2001.

V analýzach, resp. v koncepte riešenia sa jednotlivé profesie súvisiace so spracovaním územno-plánovacích dokumentácií dotýkajú územia Pamiatkovej zóny. V takomto kontexte analyzujú, hodnotia a konštruujú koncept riešenia s odporúčaniami na riešenie tej – ktorej lokality. Z hľadiska funkčno-prevádzkového, urbanistického, architektonického, dopravného a technického stanovujú odporúčania pre rozvoj územia CMZ a teda aj Pamiatkovej zóny.

Z urbanistického hľadiska a funkčno-prevádzkového je výrazným momentom budovanie pešej zóny na Námestí SNP, ktoré je v štádiu realizácie (I. etapa) a nadväzne budovanie dopravného systému po vylúčení tranzitnej dopravy

a statickej dopravy z námestia. Z analýz, prieskumov a rozborov Pamiatkovej zóny vyplývajú zistenia o líniových a bodových závadách z hľadiska dopravného riešenia ako aj náznaky ich možného riešenia (vybudovanie vnútorného dopravného okruhu s možnosťou záchytných parkovísk. Tieto zámery sú späté s rozvojom dopravy a jej nárastu v rámci sídla ako aj regionálnych a nadregionálnych väzieb. Tieto skutočnosti sa netýkajú iba motorickej dopravy cestnej, v bezprostrednej nadväznosti na budovanie pešej zóny a ulíc v CMZ, ale aj železničnej dopravy ŽSR, kde ÚPN – VÚC Banskobystrického kraja uvažuje o zdvojkolažení železničnej trate Zvolen – Banská Bystrica. Tento moment sa bezprostredne dotýka územia (hranice) pamiatkovej zóny a je príčinou dopravných bodových závad, resp. líniových, ak sa má vybudovať vnútorný dopravný okruh (Kuzmányho nábrežie, Bystrický rad, Hlbiny, teleso trate ŽSR). V tejto súvislosti nastáva otázka trasovania vnútorného dopravného okruhu v dnešnej podobe, ako sú jednosmerné úseky na ul. J. Kozáčka a Štefánikovej, ktoré Prieskumy a Rozbory z hľadiska dopravného charakterizujú ako líniové dopravné závady.

Konečná realizácia pešej zóny na Námestí SNP umožní zachovať a rozvíjať podobu pôvodného historického mesta s vytvorením otvoreného centrálného priestoru s architektonickými dominantami na severnej a južnej časti námestia. Pri riešení pešej zóny sa očakáva zapojenie architektúry kostola do celkového historického obrazu tohto priestoru.

Kompozičnou prioritou v území pri realizácii nových objektov a rekonštrukciou existujúcich stavieb musí byť zachovanie historickej panorámy s charakteristickými dominantami. V zastavanom území priestorovo bezprostredne nadväzujúcom na Námestie SNP sú hlavnými kompozičnými prvkami jestvujúce a navrhované mestské triedy so sústredenou občianskou vybavenosťou, spájajúce historické jadro s centrami ostatných sektorov mesta.

V tejto súvislosti sa opäť vynára otázka „zverejňovania“ vnútroblokových priestorov, ktoré odporuje kompozičným prioritám územno-plánovacích dokumentáciám vyššieho stupňa. Podľa nášho názoru aj ďalšie overovacie urbanistické štúdie na územia v dotyku alebo priamo v území pamiatkovej zóny negujú kompozičné priority (umiestňujú resp. „humanizujú“ v súčasnosti devastované a funkčne rôznorodo využívané územie vnútroblokov). Pri takomto urbanistickom počíne sa presúva situovanie zariadení občianskej vybavenosti z verejného do polosúkromného, resp. súkromného priestoru tak, ako to potvrdzuje historický vývoj v území. Snahy o takúto formu urbanizovania vnútroblokov vyplývajú z čo najbližšieho situovania plôch statickej dopravy vo vzťahu k pešej zóne na Námestí SNP a v jeho bezprostrednom okolí. Takéto riešenie sa javí ako „kliše“, pretože význam pamiatkovej zóny presahuje rámec mesta, ktoré je zároveň regionálnym centrom. Svetové príklady približujú riešenia plôch statickej dopravy formou pod a nad terénom, zvlášť v historickom prostredí ako samozrejmeš už niekoľko desaťročí.

Koncept ÚPN mesta Zvolen navrhuje vybudovať na území mesta výkonný radiálno-okružný systém s nasledovnými okruhmi:

1. Veľký vonkajší okruh, na komunikáciách funkčnej triedy A2, B1 a B2;
2. Vnútorný mestský okruh, na komunikáciách funkčnej triedy B2;

3. Malý vnútorný mestský okruh, okolo Námestia SNP, ktorý možno nazvať distribučným okruhom, v trasách Moyzesova, Štefánikova – jednosmerný, Kubányho, časť V.P.Tótha, ul. J. Kozáčka – jednosmerný a ulice J. Jiskru a T.G.Masaryka.

Hlavné radiály tvoria nasledovné cesty:

1. Cesta I./66 (R3) v úseku Neresnica končí na ceste I./50 (R2,B1);
2. Cesta I./50 (R2) Budča – križovatka Pustý Hrad, funkčná trieda A2;
3. Cesta II./05078 Strážska cesta (Stráž – Tepličky), funkčná trieda B2;
4. Cesta I./66 súčasná, Tepličky – Kováčová, funkčná trieda B1;
5. Cesta III./05069 v úseku Rákoš – Križovatka s R1, funkčná trieda B2;
6. Cesta III./05087 Lieskovská cesta (Zlatý Potok – Lieskovec), funkčná trieda B2;
7. Cesta I/50 (R2) Môťová – Bučina – Lučenec, funkčná trieda A2.

Mestskú hromadnú dopravu v Stredoslovenskom regionálnom centre (SRC) zabezpečujú SAD a ŽSR nasledovnými dopravnými prostriedkami:

- autobusy (Zvolen),
- autobusy, trolejbusy (Banská Bystrica),
- prímestské autobusy (SAD),
- železničné trate I. a II. Kategórie (ŽSR).

Priemerná vzdialenosť zastávok MHD je 500 – 600 m.

Návrh nového usporiadania základného komunikačného systému a čiastočné vylúčenie dopravy z Námestia SNP má zlepšiť stav na tomto ústrednom priestore centrálnej mestskej zóny vo Zvolene.

Koncept ÚPN mesta Zvolen aj na „malom“ vnútornom okruhu okolo Námestia SNP uvažuje so zavedením trolejbusovej dopravy a v CMZ, po vybudovaní pešej zóny zaviesť doplnkovú linku „CITYBUSOM“, s nižšou prepravnou kapacitou a ekologickejšou prevádzkou (zemný plyn). Na území Stredoslovenského regionálneho centra v oblasti verejnej dopravy sa uvažuje so zavedením Integrovaného dopravného systému(MHD miest Zvolen a Banská Bystrica):

- prímestské linky oboch miest;
- expresnú autobusovú dopravu medzi ťažiskovými okrskami oboch miest SRC napojených na ŽSR;
- želeničnú, vlakovú zrýchlenú dopravu s taktovým režimom cca 2 hodiny.

Urbanistické štúdie „ZA PRIOROM“ skúmajú možnosti využitia a dobudovania územia Pamiatkovej zóny ich intenzifikáciou. V štúdii „ZA PRIOROM“ dochádza k prehodnoteniu zdevastovaných vnútroblokov na urbanizované verejné priestory ale dochádza v tomto riešení ku križovaniu zásobovania zariadení občianskej vybavenosti s parkovacími plochami pre IAD. V prípade urbanistickej štúdie Hviezdoslavova – Hlbiny, dochádza k využitiu výškovo nižšie položených území v Pamiatkovej zóne

v dotyku s telesom železničných tratí ŽSR, s hlavnou navrhovanou funkciou – odstavné parkoviská pre návštevníkov centra mesta (IAD) a výletných autobusov (Zámok, Centrum mesta). Žiaľ, sprístupnenie týchto plôch je možné iba z dnešnej jednosmernej ulice, čo si vyžaduje zobojsmernenie ul. Jiskru a Hviezdoslavovej a vybudovanie ďalšieho kruhového objazdu pod Zámkom. Blízkosť takéhoto množstva odstavných plôch v bezprostrednom kontakte plavárne a pridružených plôch voľnočasových aktivít pod mostom na Jesenského ulici je otázne.

Príprava územia na vybudovanie kruhového objazdu na ul. J. Kollára, s prepojením na ul. Lihoveckého, je prvou etapou vytvorenia vnútorného okruhu s pokračovaním na Hronskú ulicu. Táto koncepcia však predpokladá adekvátnu prestavbu dotykového územia (ul. Duklianskych hrdinov a priestoru Mliekárni na protíľahlom úseku) s vysokým stupňom urbanity, ako predpolia Pamiatkovej zóny.

Otázny z urbanistického hľadiska zostáva južný a juhozápadný okraj pamiatkovej zóny, kde priestor medzi dvomi líniami cestného a železničného ťahu (T.G.Masaryka, J. Jesenského a železničnými traťami Zvolen – Banská Bystrica je charakterizovaný plochami verejnej zelene (Sad Višňovského, resp. park okolo Zámku) a bujnou zeleňou pod Zámkom a mostom ul. J. Jesenského.

12. SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PRIESKUMOV A ROZBOROV

Prieskumy a rozboru územného plánu zóny – Pamiatkovej zóny mesta Zvolen vychádzajú z daných požiadaviek obstarávateľa – Mestského úradu vo Zvolene – odbor územného plánu a architektúry. Prieskumy a rozboru sú spracované v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územno-plánovacích podkladoch a územno-plánovacej dokumentácii a obsahujú grafickú a textovú časť. Grafická časť je spracovaná na mapových podkladoch v mierke $M = 1 : 2\,000$ prípadne $M = 1 : 10\,000$ (širšie vzťahy) v jednom vyhotovení a v digitálnej forme na CD nosiči.

Prieskumy a rozboru boli spracované v zmysle horeuvedených zákonom stanovených postupov na základe preštudovania materiálov, poskytnutých obstarávateľom a vlastným prieskumom v teréne v mesiacoch november a december 2002. Predmetná dokumentácia zhodnotila väzby na záväzné časti platných územno-plánovacích dokumentácií vyššieho stupňa a zhodnotila priemety odvetvových koncepcií a stratégií a známych zámerov na rozvoj územia, dotýkajúceho sa územia Pamiatkovej zóny mesta Zvolen.

V ďalšom boli prevedené prieskumy a rozboru urbanistickej štruktúry, priestorového usporiadania Pamiatkovej zóny, funkčného využitia územia a funkčno – prevádzkové väzby.

V jednotlivých kapitolách sa analyzovali prírodné podmienky sídla a jeho časti – Pamiatkovej zóny mesta Zvolen s konštatovaním, že mesto leží v juhozápadnej časti Zvolenskej kotliny. Najnižšie položené miesto v zastavanom území mesta je pod Pustým Hradom s nadmorskou výškou 278,4 m a najvyššie položená časť v zastavanom území mesta je lokalita Bakova Jama vo výške 421 m. Historická časť mesta, ktorej ťažiskovým priestorom je Námestie SNP leží na staršej pleistocénnej riečnej terase, ktorú vytvorila rieka Hron pred sútokom s riekou Slatinou. Najnižšia časť Zvolenskej kotliny patrí do teplej klimatickej oblasti. Priemerné zimné teploty sú od $-4 - 5^{\circ}\text{C}$, priemerné letné teploty sú v rozmedzí $17 - 19^{\circ}\text{C}$. Ročne spadne v priemere 670 – 850 mm zrážok.

Poloha Pamiatkovej zóny je centrálna, sú vyznačené 2 hranice územia, vlastná pamiatková zóna o výmere 35,5 ha a územie ochranného pásma Pamiatkovej zóny, ktoré má plochu 79,5 ha.

Ústredným priestorom Pamiatkovej zóny je Námestie SNP charakteristiké svojou severojužnou kompozičnou osou. Na južnom okraji tvorí dominantu Zvolenský zámok. Námestie je ohraničené radovou uličnou zástavbou, v ktorej je zastúpená aj historicky vzácna zástavba, ktorá z časti prechádza pamiatkovou obnovou a rekonštrukciou. Túto historickú štruktúru dopĺňa zástavba vekovo zmiešaná, zachováva však pôvodnú historickú parceláciu a priemernú výšku objektov 2 – 4 podlažia. Objekty ako historické, tak novšie, majú prevažne šikmé strechy. Novšia zástavba je z obdobia po II. svetovej vojne, ale výška objektov je 4 – 6 podlaží, hlavne v severnej časti námestia. Čo sa týka využitia pozemkov a objektov prevláda polyfunkcia, hlavne zariadenia občianskeho vybavenia s mestským, nadmestským, ba až regionálnym významom, ktoré tvoria 22,40% celkového územia Pamiatkovej zóny. Ďalšími funkčnými plochami sú plochy zelene a komunikácií vozidlové, či pešie a spolu tvoria 34% z celkovej plošnej výmery zóny.

Limitami rozvoja územia Pamiatkovej zóny sú stabilizované plochy, najmä na západe a juhu územia zóny. Naopak rozvojový potenciál sú plochy na severe a juhovýchode územia zóny. V ďalšom vnútroblokové priestory na prestavbu alebo úplne nevyužitú územnia či preluky slúžiace na ambulantný predaj tovarov alebo ako plochy statickej dopravy (IAD).

Bývanie v Pamiatkovej zóne sa javí ako doplnková funkcia, kde prevažuje forma bytových domov, ktorá je v pomere k bývaniu v rodinných domoch 2 : 1 a spolu tieto plochy tvoria 3,2 ha územia zóny, čo je 3,75% z celkovej výmery.

V ďalšom prieskumy a rozborov analyzovali jednotlivé druhy inžinierskych sietí, väzby na primárne vetvy, ako aj ich sekundárne rozvody, analyzovali sa dopravné vzťahy z hľadiska celého sídla s dopadom na územie Pamiatkovej zóny, dopravné napojenia, trasy, funkčné triedy komunikácií, rozvoj výkonnej dopravy versus budovanie pešej zóny v centre mesta, doprava verejná, hromadná a cyklistická, ako aj identifikácia bodových a líniových závad.

V ďalšom sa analyzovali hľadiská s vplyvom na životné prostredie v sídle a v samotnej Pamiatkovej zóne z hľadiska znečisťovania ovzdušia, hluku, zdroje znečisťovania a pod. V neposlednom rade sa analyzovali zariadenia občianskej vybavenosti mestskej, nadmestskej, resp základnej, ich lokalizovanie a využívanie podľa druhovosti ako i v závislosti na cestovný ruch. Rovnako sa analyzovali socio-ekonomické a socio-demografické aktivity, bytový fond a demografický vývoj v pamiatkovej zóne, ktorý nasvedčuje s rastom populácie postproduktívne veku s vysokým zastúpením práve v území Pamiatkovej zóny. V tejto súvislosti sa vykonal prieskum a analýza vlastníckych vzťahov v území podľa charakteru vlastníctva k pozemkom a nehnuteľnostiam nasledovne:

- vlastníctvo štátu,
- vlastníctvo obce (mesta),
- vlastníctvo cirkvi,
- vlastníctvo spoločenstva (a.s., s.r.o.),
- vlastníctvo súkromné.

Najväčšie percentuálne zastúpenie vlastníctva má v Pamiatkovej zóne obec, t.j. mesto Zvolen so 40,68%. Za ním nasleduje vlastníctvo spoločenstiev s 27,23% a súkromné osoby s 15,80%. Štát je zastúpený s vlastníctvom so 14,67%.

Výsledkom hlbokkej analýzy územia, prieskumov a rozborov Pamiatkovej zóny sú identifikácie problémov, území, ako aj konflikty záujmov na využitie časti územia v Pamiatkovej zóne, ktoré sú predmetom nasledovnej kapitoly.

13. STRETY ZÁUJMOV V ÚZEMÍ A PROBLÉMY NA RIEŠENIE

Územie Pamiatkovej zóny vo vymedzených hraniciach ochranným pásmom činí 79,5 ha. Na základe analýzy územia, vlastných prieskumov a rozborov v území možno identifikovať problémy v súčasnom využití územia, funkčno – prevádzkové problémy, dopravné problémy a problémy v samotnej urbanisticko – architektonickej štruktúre Pamiatkovej zóny. Zároveň možno konštatovať, že funkčno – priestorová disharmónia v území v súčasnosti dáva možnosti stretov záujmov na jeho adekvátne využitie.

Jedným z hlavných problémov v území Pamiatkovej zóny je v súčasnosti výrazné percento funkčne úplne nevyužitých plôch alebo nedostatočne využitých plôch, ktoré tvoria základ potenciálu na intenzifikáciu územia.

Sú to prevažne plochy v severnej a v severozápadnej časti a na juhovýchode územia Pamiatkovej zóny. Rezervy v tomto smere sú aj vo vlastnom území samotnej Pamiatkovej zóny buď ako asanované plochy, preluky, nedobudované nárožia alebo nedostatočne využité vnútrobloky. Tieto potenciály územia pre jeho intenzifikáciu a rozvoj možno detailnejšie identifikovať nasledovne:

a) Územie medzi hranicou Pamiatkovej zóny a jej ochranným pásmom

1. Územie „vstupnej brány“ do Pamiatkovej zóny, po oboch stranách ul. J Kollára (za mostom cez rieku Hron)
 - územný ostrov medzi ul. Duklianskych hrdinov a ul. J. Kollára (0,3 ha) nevyužitú územie,
 - vnútroblok medzi ulicami V.P.Tótha, J.Kozáčka, J. Lihoveckého a ul. Duklianskych hrdinov (1,0 ha).
2. Územie medzi Mliekoservisom a riekou Hron (1,0 ha)
3. Územie za Mliekoservisom, medzi ulicami Štefánikovou a ul. Š.Moyzesa (1,8 ha)
4. Samotný Mliekoservis (Wittmann) – nevhodná funkcia v pamiatkovej zóne (cca 2,0 ha)
5. Vnútroblok bývalých Jegorovových kasární – nevyužitú (1,4 ha)
6. Vnútroblok medzi ulicami M.R.Štefánika, Š.Moyzesa, M.Hodžu a L.Štúra, nevyužitú (0,6 ha)
7. Územie medzi Bystrickým radom a traťou ŽSR Zvolen – Banká Bystrica, nedostatočne využité (0,45 ha)
8. Územie pri trati ŽSR Zvolen – Banská Bystrica, v úseku od ulice V.P.Tótha po Robotnícky dom, (0,36 ha) územie na prestavbu

9. Nárožie Hviezdoslavovej ul. Bystrického radu a Hrnčiarskej ulice, územie na prestavbu (0,54 ha)
10. Územie medzi Hviezdoslavovou ulicou, traťou ŽSR Zvolen – Banská Bystrica, Krytou plavárňou a Zámkom, nevyužitú, neurbanizovanú (5,3 ha)

b) Územie vlastnej Pamiatkovej zóny

1. Roh ulíc Ľ. Kubányho a J. Kollára (jama – parkovisko) - nevyužitú, asanovanú územie (0,72 ha)
2. Vnútrobloky po oboch stranách ul. 29. augusta - nedostatočne využitú územie (cca 1,0 ha)
3. Vnútroblok medzi ulicami V.P.Tótha, J. Kozáčka a Divadelnou ulicou - individuálne a podnikové garáže (0,4 ha)
4. Nárožie Divadelnej ulice a ulice J. Kozáčka - asanované plochy a nevyužitú vnútroblok (0,5 ha)
5. Vnútroblok „Za Priorom“ - chaotické, nevyužitú územie – v súčasnosti predmetom UŠ na prestavbu (1,2 ha)
6. Nárožie ulíc J.Jiskru a T.G.Masaryka - asanovaná plocha (0,18 ha)
7. Vnútroblok medzi ulicou T.G.Masaryka, Námestím SNP a Študentskou ulicou - chaotická zástavba vnútorných dvorov (0,8 ha)
8. Nárožie ulíc Štefánikovej a Študentskej - nezastavanú územie, nevyužitú (0,24 ha)
9. Vnútroblok medzi Kostolom ev. a.v. a Západnou baštou - chaotické územie, nedostatočne využitú (0,9 ha)
10. Námestie SNP, západná časť - príprava územia na II. Etapu prestavby, projekt na stavebné povolenie, ESTING, s.r.o., 2002 (2,35 ha), rozvojový zámer

V území Pamiatkovej zóny boli identifikované dopravno – územné závady, ktoré boli klasifikované ako bodové závady v počte 10, ďalej líniové dopravné závady v počte 3, ako aj priestorové závady, situované prevažne vo vnútroblokoch obytných súborov, v celkovom počte 5.

V oblasti dopravného riešenia sú odvodené rozhodujúce zámery, ktoré môžu výrazne ovplyvniť kvalitu verejných priestorov pamiatkovej zóny v celkovom počte 10.

Detajnejšie sú charakterizované dopravné závady, ako aj rozvojové zámery v sídle a Pamiatkovej zóne v kapitole 9 – Doprava.

c) Strety záujmov

Juhovýchod územia medzi hranicou Pamiatkovej zóny a jej ochranným pásmom, zv. Hlbiny

- Dopravný rozvojový zámer využitia územia na trasovanie vnútorného dopravného okruhu
- Urbanistická štúdia – Hviezdoslavova ulica – Hlbiny (Repros, Zvolen, 2002), rozvojový zámer využitia územia pre voľnočasový areál a záchytné statické plochy IAD a výletných autobusov pre návštevníkov centra mesta a zámku.

Uvedené problémy v riešenom území a strety záujmov sú podnetom na koncipovanie ZADANIA pre ÚPN - Z Pamiatkovej zóny mesta Zvolen.

